იულიუს ევოლა

სახელმძღვანელო მემარჯვენე ახალგაზრდებისთვის

გიორგი დუმბაძე

იულიუს ევოლა

სახელმძღვანელო მემარჯვენე ახალგაზრდებისთვის

თარგმანი: გიორგი დუმბაძე

Facebook.com/sulmartali

Instagram.com/giorgidumbadze88

კამიუსეული ბიბლიოთეკა
2023

მესიჯი ახალგაზრდებს

(1950)

ეპოქა, რომელშიც ვცხოვრობთ, ნათლად გვთავაზობს, თუ რა უნდა იყოს ჩვენი მთავარი კრედო: აღორძინება, შინაგანად აღდგომა, საკუთარ თავში ახალი წესრიგისა და სამართლიანობის შექმნა. ისინი, ვინც წმინდა პოლიტიკური ბრძოლის შესაძლებლობისა და ამა თუ იმ ფორმულის ან სისტემის ძალაუფლების შესახებ ილუზიებში ცხოვრობენ, მათ ვისაც არ აქვთ ახალი ადამიანური თვისება, როგორც მისი ზუსტი ანალოგი, არაფერი უსწავლიათ წარსულიდან.

ჩვენ აღმოვჩნდით ნანგრევების სამყაროში - ეს არ უნდა დავივიწყოთ. და კიდევ რამდენის გადარჩენა შეიძლება მხოლოდ იმ ადამიანების არსებობაზე ან ნაკლებობაზეა დამოკიდებული, რომლებსაც ჯერ კიდევ შეუძლიათ ამ ნანგრევებს შორის დგომა, არა იმისთვის, რომ რაიმე ფორმულების კარნახი დაიწყონ, არამედ რომ მაგალითად იქცენ; არა დემაგოგიისა და მასების მატერიალიზმის თაყვანისცემით, არამედ ისე, რომ კვლავ გააღვიძონ მგრძნობელობისა და ინტერესის სხვადასხვა ფორმები.

დღეს გადამწყვეტია არ დავკარგოთ საკუთარი თავი. ამ გზააბნეულ საზოგადოებაში, ადამიანს უნდა ჰქონდეს ხასიათის ქონის ფუფუნება. ადამიანი უნდა იყოს ისეთი, რომ პოლიტიკური იდეის ჩემპიონად აღიარებამდეც კი გამოიჩინოს გარკვეული ქცევა, შინაგანი თანმიმდევრულობა და სტილი, რომელიც შედგება სამართლიანობისა და ინტელექტუალური გამბედაობისგან - ყოველ ადამიანურ ურთიერთობაში. ყველაფერი ეს, პირდაპირი წესით, ექსჰიბიციონიზმის, დიდი სიტყვებისა და პურიტანული დამოკიდებულების გარეშე. სხვების თავხედ "რად შევიწუხო თავი" ნათლად და მტკიცეთ ვუპასუხოთ: "სხვაგვარად მოქმედება ჩვენ არ შეგვიძლია - ეს არის ჩვენი ცხოვრება".

თუ რაიმე მართლაც პოზიტიური, ახალი წესრიგის მსგავსად, ოდესმე მიიღწევა, ეს იქნება არა დემოკრატი აგიტატორებისა და წვრილმანი პოლიტიკოსების ეშმაკობით, არამედ კაცების ბუნებრივი პრესტიჟითა და აღიარებით - გუშინდელი და მით უმეტეს ახალი თაობის. - რომლებსაც აქვთ უნარი და შეუძლიათ თავიანთი იდეალების გარანტია.

სისწორე, თავისთავში ადეკვატურ ცოდნას გულისხმობს. განსაკუთრებით ახალგაზრდებმა უნდა გააცნობიერონ ის შხამი, რომელიც გავრცელდა მთელ თაობაში ცხოვრების მცდარი შეხედულების მრავალი თანმხლები ფორმების გამო, და რომელმაც დაშალა ეს თაობა და წაართვა მას შინაგანი ძალა თავის დასაცავად იმ მომენტში, ყველაზე მეტად რომ სჭირდებოდა. ამა თუ იმ ფორმით, ეს შხამები აგრძელებენ მოქმედებას თანამედროვე კულტურის, მეცნიერების, სოციოლოგიისა და ლიტერატურის ფარგლებში: ინფექციის ეს გამრავლების ადგილები უნდა იყოს იდენტიფიცირებული და განადგურებული. მათ შორის ყველაზე გამორჩეულია დარვინიზმი, მარქსიზმი, ფსიქოანალიზი და ეგზისტენციალიზმი. ეს იდეოლოგიები გადმოსცემს იმავე დამამცირებელ გავლენას, იგივე თავდასხმას ჭეშმარიტ ადამიანზე.

დარვინიზმის წინააღმდეგ, მოდით, დავამტკიცოთ ადამიანის პიროვნების ფუნდამენტური ღირსება და მისი უნიკალური ადგილი. ეს არ არის კონკრეტული, თუ უფრო განვითარებული, ცხოველური სახეობის ადგილი ბევრ სხვა სახეობას შორის, რომელიც განასხვავებდა თავს „ბუნებრივი შერჩევის“ მეშვეობით და ყოველთვის დაკავშირებულია მის მხეცურ და პრიმიტიულ საწყისებთან; უფრო სწორად, ის ისეთია, რომ აშკარად ამოღებულია ბიოლოგიური დონიდან.

მარქსიზმისა და სოციალიზმის წინააღმდეგ, ვთქვათ, რომ ეკონომიკა და ეკონომიკური ინტერესები მათი ყველა ფორმით ყოველთვის ახორციელებდა - და ყოველთვის განახორციელებს - დაქვემდებარებულ ფუნქციას ნორმალურ

საზოგადოებაში; რომ ისტორია და ყოველი ჯანსაღი სოციოპოლიტიკური სტრუქტურა განპირობებულია სხვადასხვა სახის ძალებით; და რომ ფუნდამენტური შეცდომა არის იმის დაჯერება, რომ მატერიალური, გარემო სიმდიდრის, გავლენის ან სიღარიბის ფაქტორები და პირობები გადამწყვეტ როლს თამაშობენ ადამიანთა რეალურ პროგრესში.

ფსიქოანალიზის საწინააღმდეგოდ, დავიცვათ პიროვნების იდეალი, რომელიც არ თმობს თავის როლს; ცნობიერი და ავტონომიური პიროვნება, რომელიც ინარჩუნებს სუვერენიტეტს თავისი სულის ღამის და მიწისქვეშა ნაწილზე და სექსუალურობის დემონზე - პიროვნება, რომელიც არ არის „რეპრესირებული" და არც ფსიქოტიკურად გაყოფილი, მაგრამ რომელიც აღწევს ყველა თავისი უნარის ჯანსაღ წონასწორობას მათი ცხოვრებისა და მოქმედების უმაღლეს აზრზე დაქვემდებარებით.

და ბოლოს, ეგზისტენციალიზმის საფუძველში, ადამიანმა უნდა აღიაროს მხოლოდ ფრაგმენტული ადამიანის ჭეშმარიტება, რომელმაც მოახდინა საკუთარი თავის იდენტიფიცირება მის ყველაზე დაბალ და ყველაზე ირაციონალურ დონეებთან, მის ყველაზე ბნელ და უაზრო გამონათქვამებთან, და ჩაეძირა რაღაც სახის თვით-სადიზმში. ამ ყველაფრის საწინააღმდეგოდ, ნათლად აღვიქვამთ, რომ „არსებობა" არ არის უკანასკნელი დანიშნულება, რომ არსებობა რეალურად აღწევს სრულყოფილებას მხოლოდ მათში, ვინც მზერას აქცევს მის მიღმა, მათ, ვისაც ძალუძთ უბრალო ცხოვრება დაუქვემდებარონ უფრო მეტს ვიდრე უბრალო ცხოვრებას.

ასეთია დაძლევის ხაზები, რომლებიც არ უნდა იყოს ინტელექტუალური და დიალექტიკური, არამედ უშუალოდ გამოცდილი და რეალიზებული მათი უშუალო მნიშვნელობით ადამიანის შინაგანი ცხოვრებისა და ქცევისთვის. შეუძლებელია აღზევება მანამ, სანამ ასეთი ცრუ და გადახრილი აზროვნების გავლენის ქვეშ ვიქნებით. შხამისგან გათავისუფლების შემდეგ ჩვენ შეგვიძლია მივაღწიოთ სიცხადეს, სისწორეს და რეალურ ძალას. გავიმეოროთ: შინაგანი მოქმედება უნდა უსწრებდეს ყველა სხვა მოქმედებას. დაე, ეს განსაკუთრებით გაიგონ იმ ახალგაზრდებმა, რომლებიც ინარჩუნებენ ნაპერწკალს საკუთარ თავში, რათა მათ აიღონ ჩირაღდანი მათგან, ვინც ჯერ კიდევ არ დაეცა. როცა ასეთი ფრონტი გამოჩნდება, არანაირი დაბნეულობა, იმასთან თუ რა ხდება მოედნების და დემოკრატიის სამყაროში, უკვე აღარ იქნება. თუ შეიძლება მომავლის იმედი გვქონდეს, ის სწორედ ასეთ ადამიანებს ეკუთვნით: გზა მოიძებნება თუნდაც პოლიტიკური, ეროვნული აღმშენებლობისთვის. მაგრამ რაც არ უნდა მოხდეს, ჩვენ უნდა დავიკავოთ ჩვენი პოზიციები, რადგან არსებითი ასპექტი უნდა იყოს იმ ადამიანების იდეალური მემკვიდრეობა, რომლებიც არც ისე დიდი ხნის წინ იდგნენ თავიანთ ადგილზე და იბრძოდნენ, თუნდაც იცოდნენ, რომ ბრძოლა წაგებული ჰქონდათ.ნებისმიერ შემთხვევაში, დაბალ დონეზე ჩაძირვის , არსებითი შემთხვევითობის გარეშე, გაკეთდება ის, რაც შეიძლება გაკეთდეს.

ორიენტაციები: თერთმეტი პუნქტი (1950)

პუნქტი #1

აზრი არ აქვს რაიმე სახის ოპტიმიზმის ილუზიებით სურვილების დაკმაყოფილებას: დღეს ჩვენ ვართ ციკლის დასასრულში. უკვე საუკუნეების მანძილზე, ჯერ უგრძნობლად, შემდეგ კი მეწყერის იმპულსით, მრავალმა პროცესმა გაანადგურა დასავლეთში ყოველგვარი ნორმალური და კანონიერი ადამიანური წესრიგი და გააყალბა ცხოვრების, მოქმედების, ცოდნისა და ბრძოლის ყველა უმაღლესი კონცეფცია. და ამ დაცემის იმპულსს, მის სიჩქარეს, თავბრუსხვევას ეწოდა "პროგრესი". ჩვენ აღვმართეთ საგალობლები „პროგრესზე“ და მოვიტყუეთ საკუთარი თავები, რომ ეს ცივილიზაცია - მატერიისა და მანქანების ცივილიზაცია - იყო უმაღლესი დონის, რომლისთვისაც წინასწარ იყო განსაზღვრული მსოფლიოს მთელი ისტორია: სანამ მთელი ამ პროცესის საბოლოო შედეგები არ იქნებოდა ისეთი, რომ ზოგს მაინც გამოეღვიძა.

საყოველთაოდ ცნობილია, სად და რა სიმბოლოებით ცდილობდნენ ორგანიზებას შესაძლო წინააღმდეგობის ძალები. ერთის მხრივ, ერს, რომელმაც გაერთიანების შემდეგ არაფერი იცოდა ლიბერალიზმის, დემოკრატიისა და კონსტიტუციური მონარქიის უღიმღამო კლიმატის გარდა, გაბედა რომის სიმბოლო გაესაღებინა ახალი პოლიტიკური კონცეფციისა, ვაჟკაცობისა და ღირსების ახალი იდეალის საფუძვლად. ანალოგიურმა ძალებმა გაიღვიძეს ერში, რომელმაც შუა საუკუნეებში იმპერიუმის რომაული სიმბოლო თავისებურად აქცია, რათა კიდევ ერთხელ დაედასტურებინა ავტორიტეტის პრინციპი და იმ ფასეულობების უპირატესობა, რომლებიც ფესვიანდება სისხლში და რასაში. ხოლო როცა სხვა ევროპულ ერებში, ჯგუფები უკვე ორიენტირებულნი იყვნენ ერთი მიმართულებით, მესამე ძალა აზიაში შეუერთდა მათ რიგებს, სამურაების სამშობლო, რომელშიც თანამედროვე ცივილიზაციის გარე ფორმების მიღებამ არ დააზარალა მისი ერთგულება მეომრის ტრადიციებისადმი.

არავინ ამტკიცებს, რომ ამ მიმდინარეობებში არსებობდა ძალიან მკაფიო განსხვავება მართლაც მნიშვნელოვანსა და აქსესუარს შორის, რომ მათში იდეის წინაშე აღმოჩნდნენ მაღალი ხარისხის ადამიანები, რომლებსაც ეს ესმით, ან რომ დაძლეული იყო სხვადასხვა ზეგავლენა, რომელიც წარმოიშვა სწორედ იმ ძალებისგან, რომელთა წინააღმდეგ ბრძოლაც იყო საჭირო. იდეოლოგიური განწმენდის პროცესი მოგვიანებით მოხდებოდა, მას შემდეგ რაც გადაიჭრებოდა გარკვეული დაუყოვნებელი და გარდაუვალი პოლიტიკური პრობლემები. მაგრამ მაშინაც კი, ცხადი იყო, რომ ძალები მარშალირდებოდა, რაც წარმოადგენს ღია გამოწვევას „თანამედროვე“ ცივილიზაციისთვის: როგორც იმ დემოკრატიებს, რომლებიც საფრანგეთის რევოლუციის მემკვიდრეები არიან, ასევე მეორეს, რომელიც წარმოადგენს დასავლელი ადამიანის დეგრადაციის უკიდურეს ზღვარს: მეოთხე ხელისუფლების კოლექტივისტურ, უსახო მასის კომუნისტურ ცივილიზაციას. რიტმები აჩქარდა და დაძაბულობა გაიზარდა მანამ, სანამ მოწინააღმდეგე ძალები

შეიარაღებულ ბრძოლაში არ შეხვდნენ. ის, რაც ჭარბობდა, იყო კოალიციის მასიური ძალა, რომელმაც უკან არ დაიხია შეთანხმებების ყველაზე ჰიბრიდული და ყველაზე თვალთმაქცური იდეოლოგიური მობილიზაციიდან, რათა დაემსხვრია სამყარო, რომელიც ამაღლდა და აპირებდა დაემტკიცებინა საკუთარი უფლება. ჩვენი კაცები ამოცანას გაუმკვლავდნენ თუ არა, შეცდომები იყო დაშვებული დროის, მომზადების ან რისკების შეფასების საკითხებში, მოდით, ეს გვერდზე დავტოვოთ, რადგან ეს ზიანს არ აყენებს ბრძოლის შიდა მნიშვნელობას. ასევე, არ გვაინტერესებს, რომ დღეს ისტორია შურს იძიებს გამარჯვებულებზე; რომ დემოკრატიული ძალები, წითელი დივერსიის ძალებთან შეერთების შემდეგ, ომის წარმართვის მიზნით, უპირობო კაპიტულაციისა და სრული განადგურების უაზრო ექსტრემიზმამდე, დღეს ხედავენ, რომ გუშინდელი მათი მოკავშირეები მათ უფრო საშიშ საფრთხედ აქცევენ, ვიდრე ისინი იყვნენ ვისი განადგურებაც მათ სურდათ. ერთადერთი, რაც მნიშვნელოვანია, არის ეს: დღეს ჩვენ აღმოვჩნდებით ნანგრევებში ჩავარდნილ სამყაროში. პრობლემა ისაა, არსებობენ თ არა, ამ ნანგრევების შუაგულში ფეხზე მდგარი კაცები? და რა უნდა გააკეთონ, რისი გაკეთება შეუძლიათ?

პუნქტი #2

ასეთი პრობლემა, სინამდვილეში, სცილდება გუშინდელ კოალიციებს, რადგან აშკარაა, რომ გამარჯვებულებიც და დამარცხებულებიც ახლა ერთსა და იმავე დონეზე აღმოჩნდებიან, მეორე მსოფლიო ომის ერთადერთი შედეგი კი, ევროპის გარე-ევროპული ძალებისა და ინტერესების ობიექტად ქცევა იყო. უნდა ვაღიაროთ, რომ ჩვენს გარშემო არსებული ნგრევა, პირველ რიგში, მორალური ხასიათისაა. ჩვენ ვიმყოფებით ზოგადი მორალური ამნეზიისა და ღრმა დეზორიენტაციის კლიმატში, მიუხედავად მომხმარებელთა და დემოკრატიის საზოგადოებაში საყოველთაოდ მეტყველების ყველა მიღებული ხერხისა: ხასიათის და ყოველი ჭეშმარიტი ღირსების დანებება, იდეოლოგიური გაფლანგვა, ყველაზე დაბალი ინტერესების უზენაესობა და დღითიდღე ცხოვრება, ზოგადად ახასიათებს ომის შემდგომ ადამიანს. ამის აღიარება ასევე ნიშნავს იმის აღიარებას, რომ პირველი პრობლემა, ყოველი მეორე პრობლემის საფუძველი, შინაგანი ხასიათისაა: ფეხზე წამოდგომა, შინაგანად გაძლიერება, თავისთვის ფორმის მიცემა და საკუთარ თავში წესრიგისა და სისწორის შექმნა. ადამიანებს, რომლებიც დღეს თავს იტყუებენ წმინდა პოლიტიკური ბრძოლის შესაძლებლობის შესახებ და ამა თუ იმ ფორმულის ან სისტემის ძალაზე, რომლებსაც არ გააჩნიათ ახალი ადამიანური თვისება, როგორც ზუსტი საპირისპირო ხედვა, არ ისწავლეს არც ერთი გაკვეთილი ახლო წარსულიდან. პრინციპი, რომელიც დღეს უფრო მეტად უნდა იყოს ნათელი, ვიდრე ოდესმე: თუ სახელმწიფოს ექნება პოლიტიკური ან სოციალური სისტემა, რომელიც, თეორიულად, ჩაითვლება სრულყოფილად, მაგრამ ადამიანური სუბსტანცია, რომლისგანაც იგი შედგება, დაბინძურებული იქნება, მაშინ ეს სახელმწიფო ადრე თუ გვიან დაეცემა უმდაბლესი საზოგადოების დონემდე,

მაშინ როცა ხალხი, რასა, რომელსაც შეუძლია შექმნას ნამდვილი, სამართლიანი გრძნობისა და ინსტინქტის მეორე ადამიანები, მიაღწევს ცივილიზაციის მაღალ დონეს ღირსეულად დაუპირისპირდება ყველაზე საშინელ გამოცდებსაც კი, თუნდაც მისი პოლიტიკური სისტემა იყოს გაუმართავი და არასრულყოფილი. ამიტომ ჩვენ მტკიცედ უნდა დავდგეთ ამ ცრუ "პოლიტიკური რეალიზმის", წინააღმდეგ, რომელიც ფიქრობს მხოლოდ პროგრამების, პარტიული პოლიტიკური საკითხებისა და სოციალურ-ეკონომიკური რეცეპტების მიხედვით. კიდევ რამდენის გადარჩენა შეიძლება მხოლოდ იმ ადამიანების არსებობაზე ან ნაკლებობაზეა დამოკიდებული, რომლებსაც ჯერ კიდევ შეუძლიათ ამ ნანგრევებს შორის დგომა, არა იმისთვის, რომ რაიმე ფორმულების კარნახი დაიწყონ, არამედ რომ მაგალითად იქცენ; არა დემაგოგიისა და მასების მატერიალიზმის თაყვანისცემით, არამედ ისე, რომ კვლავ გააღვიძონ მგრძნობელობისა და ინტერესის სხვადასხვა ფორმები. და ნელ-ნელა შევქმნათ ახალი ადამიანი, რომელიც იცოცხლებს განსაზღვრული სულისკვეთებითა და ცხოვრების ადეკვატური ხედვით და იქნება გარშემორტყმული მოცემული პრინციპების დაცვით - ეს არის რეალური გამოწვევა.

პუნქტი #3

როგორც სული, არსებობს რაღაც, რაც შეიძლება გახდეს წინააღმდეგობისა და აღორძინების ძალების მონახაზი: ეს არის ლეგიონერული სული. ეს არის იმ ადამიანის მოქმედება, ვინც იცის როგორ აირჩიოს უმძიმესი ცხოვრება, იბრძოლოს მაშინაც კი, როცა იცის, რომ ბრძოლა არსებითად წაგებულია და დაადასტუროს უძველესი საგის სიტყვები: „ერთგულება ცეცხლზე ძლიერია“. მისი მეშვეობით მტკიცდება ტრადიციული იდეა. ეს არის პატივისა და სირცხვილის გრძნობა - არა ნახევრად გულწრფელი ზომები, რომლებიც მიღებულია ნახევრად გულწრფელი მორალიდან - რომელიც ქმნის არსებით, ეგზისტენციალურ განსხვავებას არსებებს შორის, მსგავსად რასობრივი განსხვავებებისა.
მეორე მხრივ, არის შემთხვევები, რომლებიც ეკუთვნის მათ, ვისთვისაც ის, რაც იყო მიზანი, ახლა მხოლოდ საშუალებაა. ისინი აღიარებენ მრავალგვარი მითების მოჩვენებით ხასიათს და უცვლელად ტოვებენ იმას, რაც იციან, როგორ მიჰყვნენ საკუთარ თავს, სიცოცხლესა და სიკვდილს შორის, კონტიგენტის სამყაროს მიღმა.

სულის ეს ფორმები შეიძლება იყოს ახალი ერთიანობის საფუძველი. მნიშვნელოვანია მათი ხელში ჩაგდება, გამოყენება და მათი გავრცელება ომის დროიდან მშვიდობამდე - განსაკუთრებით ამ მშვიდობამდე, რომელიც მხოლოდ მოსვენების მომენტია და ცუდად კონტროლირებადი აშლილობაა - განსხვავებების და ახალი დაჯგუფების ჩამოყალიბებამდე. ეს უნდა მოხდეს უფრო არსებითი თვალსაზრისით, ვიდრე იმით, რასაც შეიძლება ეწოდოს „პარტია“, რომელიც შეიძლება იყოს მხოლოდ პირობითი ინსტრუმენტი მოცემული პოლიტიკური ბრძოლების გათვალისწინებით; უფრო არსებითი თვალსაზრისითაც კი, ვიდრე უბრალო „მოძრაობა“, თუ „მოძრაობით“ ჩვენ გვესმის მხოლოდ მასების და აგრეგაციის ფენომენი, რაოდენობრივი ფენომენი

უფრო მეტად, ვიდრე ხარისხობრივი, დაფუძნებული უფრო მეტად ემოციურ ფაქტორებზე, ვიდრე იდეის მკაცრ, მკაფიო ერთგულებაზე. რისი იმედიც ჩვენ გვაქვს, არის ჩუმი რევოლუცია, რომელიც მიმდინარეობს სიღრმეებში, რომელშიც იქმნება წინაპირობები, ჯერ შინაგანად და ინდივიდებში, იმ წესრიგისა, რომელსაც მოგვიანებით მოუწევს საკუთარი თავის დამტკიცება გარეგნულად და მოულოდნელად, ხოლო შესაფერის მომენტში კი, ჩაანაცვლებს ძირგამომთხრელ სამყაროს ფორმებსა და ძალებს. „სტილი", რომელმაც უნდა მიაღწიოს ცნობადობას, არის იმ ადამიანის სტილი, ვინც იკავებს თავის პოზიციებს საკუთარი თავისა და იდეის ერთგულების გამო, ყოველგვარი კომპრომისის უარყოფაში, სრულ ვალდებულებაში, რომელიც უნდა გამოიხატოს არა მხოლოდ პოლიტიკურ ბრძოლაში, არამედ არსებობის ყოველგვარ გამოხატულებაში: ქარხნებში, ლაბორატორიებში, უნივერსიტეტებშ, ქუჩებში და ადამიანების პირად ცხოვრებაში. ჩვენ უნდა მივაღწიოთ იქამდე, რომ ადამიანი, რომელზეც ვსაუბრობთ, რომელიც უნდა იყოს ჩვენი ჯგუფის უჯრედული სუბსტანცია, სრულიად ამოსაცნობი, უტყუარი და დიფერენცირებული იყოს. მაშინ შეგვიძლია ვთქვათ: „ის არის ის, ვინც იქცევა როგორც მოძრაობის წევრი".

ეს იყო იმ ძალების ვალდებულება, რომლებიც ოცნებობდნენ ევროპის ახალ წესრიგზე, მაგრამ რომლებიც ხშირად იმედგაცრუებულნი რჩებოდნენ და დაუშვეს მრავალი შეცდომა ამის განხორციელებაში. დღეს ამ ვალდებულებამ კვლავ უნდა აღზევდეს. დღეს კი პირობები ძირითადად უკეთესია, რადგან ვითარება უფრო ნათელი გახდა. ჩვენ მხოლოდ უნდა მიმოვიხედოთ ირგვლივ, საჯარო მოედნიდან პარლამენტამდე, რათა დავინახოთ, რომ ჩვენი მოწოდებები გამოცდის პროცესშია და აშკარად ჩვენს თვალწინ არის ის, რაც არ უნდა ვიყოთ. რბილი მასის სამყაროს წინაშე, რომლის პრინციპებია: "თქვენ არ გაქვთ არჩევანი", ან სხვაგვარად, "ჩვენ გვექნება დრო ზნეობისთვის მას შემდეგ, რაც მოვუვლით ჩვენს კუჭსა და კანს". ასევე: „ეს ის დრო არ არის, როცა ჩვენ შეგვიძლია მივცეთ საკუთარ თავს ხასიათის ქონის ფუფუნება." ან ბოლოს და ბოლოს, „მე მყავს ოჯახი". როდესაც ჩვენ გვესმის ეს ლოზუნგები, ჩვენ ვიცით, როგორ მივცეთ მკაფიო და მტკიცე პასუხი: „რაც შეგვეხება ჩვენ, სხვაგვარად ვერ ვიმოქმედებთ. ეს არის ჩვენი ცხოვრება, ეს არის ჩვენი არსი.' თუ რაიმე მართლაც პოზიტიური, ახალი წესრიგის მსგავსად, ოდესმე მიიღწევა, ეს იქნება არა დემოკრატი აგიტატორებისა და წვრილმანი პოლიტიკოსების ეშმაკობით, არამედ კაცების ბუნებრივი პრესტიჟითა და აღიარებით - გუშინდელი და მით უმეტეს ახალი თაობის - რომლებსაც აქვთ უნარი და შეუძლიათ თავიანთი იდეალების გარანტია.

პუნქტი #4

აქედან გამომდინარე არის ახალი სუბსტანცია, რომელმაც ნელი წინსვლის გზით უნდა გაიაროს წარსულის ყუთების, სვეტებისა და სოციალური პოზიციების მიღმა. ჩვენ უნდა გვქონდეს ახალი ფიგურა ჩვენს თვალწინ, რათა გავზომოთ ჩვენი ძალა და მოწოდება. მნიშვნელოვანია, უფრო სწორად, მთავარია, იმის აღიარება, რომ ამ მაჩვენებელს არაფერი აქვს საერთო კლასებთან, როგორც ეკონომიკურ კატეგორიებთან და მათთან დაკავშირებულ ანტაგონიზმებთან. ამ ფიგურას შეუძლია თავი წარმოაჩინოს როგორც მდიდრების, ასევე ღარიბების, როგორც მუშის, ასევე არისტოკრატის, ბიზნესმენის, ასევე მკვლევარის, ტექნიკოსის, თეოლოგის, ფერმერის და პოლიტიკოსის სამოსშიც კი. მაგრამ ეს ახალი სუბსტანცია შეიცნობს შინაგან დიფერენციაციას, რომელიც დასრულდება, როდესაც, კიდევ ერთხელ, ეჭვი არ იარსებებს მოწოდებებსა და ფუნქციებში, რომლებიც უნდა დაიცვან და მართონ; როდესაც ახალი იერარქიული სტრუქტურების ცენტრში გამეფდება ურყევი ავტორიტეტის რეპრესირებული სიმბოლო.

ეს ფორმულირება განსაზღვრავს მიმართულებას, რომელიც საკუთარ თავს უწოდებს ისევე როგორც ანტიბურჟუაზიულს, როგორც ანტიპროლეტარულს, მიმართულებას, რომელიც მთლიანად განთავისუფლდება დემოკრატიული დაბინძურებისგან და „სოციალური" ახირებებისაგან, რადგან მას მივყავართ სამყაროსკენ, რომელიც არის ნათელი, ვაჟკაცური და არტიკულირებული. მას ზიზღი აქვს ბურჟუაზიული „უსაფრთხოების" მითისა და საცოდავი ცხოვრების მიმართ, რომელიც არის სტანდარტიზებული, კონფორმისტული, მოშინაურებული და „მორალიზებული". ბორკილების ზიზღი, რომელიც არის ყოველი კოლექტივისტური და მექანიკური სისტემის ნაწილი და ყველა იდეოლოგიისადმი, რომელიც დაბნეულ „სოციალურ" ღირებულებებს ანიჭებს უპირატესობას იმ გმირულ და სულიერ ფასეულობებზე, რომლითაც ჭეშმარიტი ადამიანი, აბსოლუტური პიროვნება, უნდა განისაზღვროს ჩვენთვის ყველა სფეროში. რაღაც არსებითი იქნება მიღწეული, როდესაც ჩვენ გავაცოცხლებთ სიყვარულს აქტიური უპიროვნობის სტილისადმი, რომლის მეშვეობითაც მთავარია სამუშაო და არა ინდივიდი. ამით ჩვენ შევძლებთ, რომ არ დავინახოთ საკუთარი თავი რაღაც მნიშვნელოვანად, რადგან მთავარია ფუნეცია, პასუხისმგებლობა, მიღებული დავალება და მიღწეული მიზანი. სადაც ეს სულისკვეთება მიიღწევა, ბევრი პრობლემა აღმოიფხვრება, მათ შორის ეკონომიკური და სოციალური წესრიგის პრობლემები, რომლებიც გარედან ზემოქმედების შემთხვევაში აღმოუფხვრელი დარჩებოდა.

პუნქტი 5.

მნიშვნელოვანია არა მხოლოდ დოქტრინალური ორიენტაციისთვის, არამედ მოქმედების სამყაროს მიმართაც, რომ ახალი ჯგუფის ადამიანებმა ზუსტად აღიარონ მიზეზებისა და შედეგების ჯაჭვი და მიმდინარეობის არსებითი უწყვეტობა, რომელმაც სიცოცხლე მისცა სხვადასხვა პოლიტიკურ ფორმებს, რომლებიც დღეს პარტიების ქაოსში ეჯიბრებიან ერთმანეთს. ლიბერალიზმი, შემდეგ დემოკრატია, შემდეგ სოციალიზმი, შემდეგ რადიკალიზმი და ბოლოს კომუნიზმი და ბოლშევიზმი, ისტორიულად ერთი და იგივე ბოროტების მიერ გადადგმულ ნაბიჯებად გამოჩნდა, როგორც ეტაპები, რომლებშიც თითოეული ამზადებს შემდეგს დაცემის პროცესის კომპლექსურ ერთობაში. ამ პროცესის დასაწყისია ის წერტილი, როდესაც დასავლელმა ადამიანმა დაამსხვრია ტრადიციის ბორკილები, უარყო ავტორიტეტისა და სუვერენიტეტის ყოველი უმაღლესი სიმბოლო, მოითხოვა ამაო და მოჩვენებითი თავისუფლება საკუთარი თავისთვის, როგორც ინდივიდისთვის, და გახდა ატომი, ნაცვლად ცნობიერი ნაწილისა ორგანულ და იერარქიულ ერთობაში. საბოლოო ჯამში, ატომს უნდა აღმეაჩინა, რომ სხვა ატომების მასა, სხვა ინდივიდები, მის წინააღმდეგ მოეცა და ის ჩათრეულ იქნა მასის სამეფოში, მასის რომელიც ბოლომდე მიცემულია მატერიალიზმს, გაჭირვებაში, სადაც სუვერენული ეკონომიკის გარდა სხვა ღმერთი არ ჰყავთ. ამ პროცესში შუა გზაზე ვერ გაჩერდები. საფრანგეთის რევოლუციისა და ლიბერალიზმის გარეშე არ იქნებოდა კონსტიტუციონალიზმი და დემოკრატია; დემოკრატიის გარეშე არ იქნებოდა სოციალიზმი და დემაგოგიური ნაციონალიზმი; სოციალიზმის მომზადების გარეშე არ იქნებოდა რადიკალიზმი და ბოლოს, კომუნიზმი. იმ ფაქტმა, რომ დღეს ჩვენ ხშირად ვხედავთ ამ განსხვავებულ ფორმებს ერთად ან ოპოზიციაში, არ უნდა შეუშალოს ხელი თვალს, რომელიც ნათლად ხედავს, აღიაროს, რომ ისინი ერთად არიან. ისინი ერთმანეთთან კავშირშია, რიგრიგობით განაპირობებენ ერთმანეთს და გამოხატავენ მხოლოდ ერთი და იმავე მიმდინარეობის განსხვავებულ ნაბიჯებს, ყოველი ნორმალური და კანონიერი სოციალური წყობის ერთსა და იმავე ძირს. ეს ილუზია ჰგავს იმის თქმას, რომ დაისი არის ღამის ანტითეზა, რომ დაავადების საწყისი ეტაპი არის მისი მწვავე და ენდემური სტადიის ანტითეზა, ან რომ გაზავებული შხამი არის იგივე შხამის ანტითეზა მის სუფთა და კონცენტრირებულ მდგომარეობაში. ამ "გალიბერალებული" იტალიის მთავრობაში მყოფ კაცებს არაფერი უსწავლიათ ახლო წარსულიდან, თუმცა მისი გაკვეთილები ყველგან ერთფეროვნად მეორდება. ისინი აგრძელებენ თავიანთ სავალალო თამაშს პოლიტიკური კონცეფციებით, რომლებიც მოძველებულია და ცარიელია. და ჩვენ განსაკუთრებით უნდა გვახსოვდეს ეს: რომ არ მიმდინარეობს მოლაპარაკებები სუბვერსიასთან და რომ დღევანდელი დათმობები ნიშნავს საკუთარი ხვალ გაწირვას. ამიტომ, ჩვენ დაჟინებით ვითხოვთ იდეის შეურიგებლობას და მზადყოფნას წინ წავიწიოთ სუფთა ძალებით, როცა შესაფერისი მომენტი მოვა.

ბუნებრივია, ეს ასევე გულისხმობს იდეოლოგიური დამახინჯებისგან თავის დაღწევას, რაც, სამწუხაროდ, ჩვენს ზოგიერთ ახალგაზრდაშიც კი არის გავრცელებული. სწორედ ამის გამო ისინი თმობენ ზოგიერთ საბაბს უკვე

მომხდარი ნგრევებისთვის, თავს იტყუებენ იმით, რომ ბოლოს და ბოლოს, ისინი საჭირონი იყვნენ და ემსახურებიან "პროგრესის" მიზეზს: რომ ჩვენ უნდა ვიბრძოლოთ რაღაც „ახლისთვის“, რომელიც გველოდება გარკვეულ მომავალში და არა იმ ჭეშმარიტებისთვის, რაც უკვე გვაქვს. ეს იმიტომ ხდება, რომ ყოველთვის და ყველგან, მიუხედავად იმისა, რომ ეს ჭეშმარიტებები სხვადასხვა ფორმით ჩნდება, ისინი წარმოადგენენ საფუძველს ყველა სწორი ტიპის სოციალური და პოლიტიკური ორგანიზაციისთვის. ახალგაზრდებმა უნდა უარყონ ეს მოდა და ახირება. ჩვენ უნდა ვისწავლოთ სიცილი იმ ადამიანებზე, რომლებსაც "რეაქციულები" და „ისტორიის არასწორ მხარეს მყოფნი“ ვგონივართ. არ არსებობს ისტორია, კაცები ქმნიან და ახდენენ ისტორიას, იმ პირობით, რომ ისინი ნამდვილად კაცები არიან. ის, რასაც ისტორიის მსვლელობა ჰქვია, მეტ-ნაკლებად იგივეა, რაც მემარცხენე წრეებში "პროგრესივიზმი" და ის დღეს მხოლოდ ერთ რამეს ისახავს მიზნად: გააძლიეროს პასიურობა დინების ფონზე, რომელიც ძლიერდება და მუდმივად ქვევით მიგვყავართ. რაც შეეხება „რეაქციულობის“ ბრალდებას, დაუსვით მათ შემდეგი შეკითხვა: სანამ თქვენ მოქმედებთ, ანადგურებთ და შეურაცხყოფთ, გინდათ, რომ ჩვენ არ ვიმოქმედოთ? ან პასიურად ვიდგეთ განზე, ან საერთოდ შემოგყვიროთ: "კარგია, განაგრძეთ!" ჩვენ არ ვართ რეაქციულები, მხოლოდ იმიტომ, რომ თვითონ სიტყვაა არასაკმარისად ძლიერი და განსაკუთრებით იმიტომ, რომ ჩვენ ვიწყებთ პოზიტივიდან და წარმოვადგენთ პოზიტივს - ფასეულობებს, რომლებიც რეალური და ორიგინალურია და ჩვენ არ გვჭირდება რაიმე „მომავლის მზის“ ნათება.

ჩვენი რადიკალიზმის წინაშე, ანტითეზა, წითელ „აღმოსავლეთსა“ და დემოკრატიულ „დასავლეთს“ შორის არარელევანტური ჩანს. ამ ორ ბლოკს შორის საბოლოო შეიარაღებული კონფლიქტი კიდევ უფრო ტრაგიკულად არარელევანტური გვეჩვენება. თუ მხოლოდ უახლოეს მომავალს გავხედავთ, ნაკლები ბოროტების არჩევა, რა თქმა უნდა, რეალობაა, რადგან "აღმოსავლეთის" სამხედრო გამარჯვება გულისხმობს წინააღმდეგობის უკანასკნელი წარმომადგენლების დაუყოვნებლივ ფიზიკურ განადგურებას. მაგრამ იმ იდეის თვალსაზრისით, რომელიც მათ შთააგონებს, რუსეთი და ჩრდილოეთ ამერიკა შეიძლება მივიჩნიოთ, როგორც ერთი და იგივე სუბსტანცია, რომელიც შეავიწროვებს ევროპას. მათში ჩვენ ვხედავთ ერთსა და იმავე უცხო და მტრულ ძალას, რომელიც მოქმედებს სხვადასხვანაირად, მაგრამ თანხვედრაში. სტანდარტიზაციის, კონფორმიზმის, დემოკრატიული გათანაბრების, სასტიკად ჭარბი წარმოება, ექსპერტის მეტ-ნაკლებად ამპარტავანი და აშკარა კულტი და ამერიკელიზმის წვრილმანი მატერიალიზმი მხოლოდ გზას ხსნის საბოლოო ეტაპისთვის, რომელიც იმავე მიმართულებით არის წარმოდგენილი - მასების კომუნისტური იდეალით. ამერიკანიზმის გამორჩეული თვისება ის არის, რომ ხარისხსა და პიროვნებაზე თავდასხმა არ სრულდება მარქსისტული დიქტატურის სასტიკი იძულებით და სახელმწიფოს ხელშეწყობით. მაგრამ ხდება თითქმის სპონტანურად, ცივილიზაციის საშუალებით, რომელიც არ ცნობს უფრო მაღალ იდეალებს, ვიდრე სიმდიდრე, მოხმარება, მოგება და შეუზღუდავი ეკონომიკური ზრდა - "გადაჭარბება და შემცირება" რაც თავად ევროპამ აირჩია. ეს არის ის, რაც იქ იგივე მოტივებმა შექმნა ან შექმნის პროცესშია. ორივე მხრიდან ჩვენ ვხედავთ ერთსა და იმავე პრიმიტივიზმს, მექანიკურ რედუქციონიზმს და სისასტიკეს. გარკვეული გაგებით

ამერიკანიზმი ჩვენთვის უფრო საშიშია ვიდრე კომუნიზმი, რადგან ის არსებითად ერთგვარი ტროას ცხენია. როდესაც შეტევა ევროპული ტრადიციის იმ ფასეულობებზე, რომლებიც ჯერ კიდევ შემორჩენილია, გვხვდება პირდაპირი და შიშველი სახით, რომელიც ეკუთვნის ბოლშევიკურ იდეოლოგიას და სტალინიზმს, ის მაინც იწვევს გარკვეულ რეაქციას და წინააღმდეგობის გარკვეული ხაზები, თუნდაც სუსტი, შეიძლება შენარჩუნდეს. საქმეები განსხვავებულია, როდესაც ერთი და იგივე ბოროტება მოქმედებს უფრო დახვეწილი გზით და გარდაქმნები ხდება შეუგრძნობლად ჩვეულებისა და ზოგადი მსოფლმხედველობის დონეზე, როგორც ეს ხდება ამერიკანიზმის შემთხვევაში. დემოკრატიის დროშის ქვეშ ამერიკელიზმის გავლენის დაუფიქრებლად დამორჩილებით, ევროპა უკვე მიდრეკილია დანებებისკენ. და ეს შეიძლება მოხდეს სამხედრო კატასტროფის საჭიროების გარეშე, მაგრამ მეტ-ნაკლებად იგივე სიტუაცია შეიძლება დადგეს "პროგრესული" გზით საბოლოო სოციალური კრიზისის შემდეგ. ამერიკანიზმი, ნებით თუ უნებლიეთ, მუშაობს თავისი მოჩვენებითი მტრისთვის: კოლექტივიზმი.

პუნქტი #6

ჩვენი ერთგულება რადიკალური რეკონსტრუქციისადმი პირდაპირ აქტუალურია, რადგან ის ამტკიცებს, რომ არ შეიძლება საქმე ეხებოდეს არა მხოლოდ მარქსისტული და სოციალისტური იდეოლოგიის ყველა სახეობას, არამედ იმას, რასაც ზოგადად შეიძლება ეწოდოს ჰალუცინაცია, ან ეკონომიკის მიერ დემონური შეპყრობა. აქ საქმე გვაქვს იმ აზრთან, რომ როგორც ინდივიდუალურ, ისე კოლექტიურ ცხოვრებაში ეკონომიკური ფაქტორი არის მნიშვნელოვანი, რეალური და გადამწყვეტი; რომ ყოველგვარი ღირებულებისა და ინტერესის კონცენტრაცია ეკონომიკისა და წარმოების სფეროზე არ არის თანამედროვე დასავლელი ადამიანის უპრეცედენტო შემთხვევა, არამედ პირიქით - ნორმალური; არა ის, რაც, შესაძლოა, მახინჯი აუცილებლობაა, არამედ ის, რაც სასურველი და ამაღლებული უნდა იყოს. კაპიტალიზმიც და მარქსიზმიც ამ ჩაკეტილ და ბნელ წრეშია ჩაფლული. ეს წრე უნდა გავარღვიოთ. სანამ მხოლოდ ეკონომიკურ კლასებზე, სამუშაოზე, ხელფასზე და წარმოებაზე ვსაუბრობთ; და სანამ ჩვენ თავს ვიტყუებთ, რომ რეალური ადამიანური პროგრესი და პიროვნების ნამდვილი ამაღლება განპირობებულია სიმდიდრისა და საქონლის განაწილების კონკრეტული სისტემით, და, შესაბამისად, დაკავშირებულია სიდუხჭირესთან და შვებასთან, შეერთებული შტატების აყვავების მდგომარეობასთან ან უტოპიური სოციალიზმის მდგომარეობასთან, ჩვენ მაინც ვრჩებით იმად, რასაც უნდა ვებრძოლოთ. ჩვენ უნდა ვამტკიცოთ შემდეგი: რომ ყველაფერს, რაც ეხება ეკონომიკას და ეკონომიკურ ინტერესებს, როგორც ფიზიკური მოთხოვნილებების მხოლოდ დაკმაყოფილებას, ჰქონდა, ახლაც აქვს და ყოველთვის ექნება დაქვემდებარებული როლი ნორმალურ კაცობრიობაში. ამ სფეროს მიღმა ჩვენ უნდა გამოვყოთ უმაღლესი ღირებულებების მიმდინარეობა, რომელიც არის პოლიტიკური, სულიერი და გმირული; მიმდინარეობა, რომელიც - როგორც უკვე ვთქვით - არ ცნობს და არც აღიარებს „პროლეტარებს“ ან „კაპიტალისტებს“.

მხოლოდ ამ წესრიგის მიხედვით არის მართებული განვსაზღვროთ ის, რისთვისაც ღირს ცხოვრება და სიკვდილი, ის რაც ადგენს ჭეშმარიტ იერარქიას, რაც განასხვავებს ღირსების ახალ წოდებებს, და, რაც მთავარია, განათავსებს ტახტზე ბრძანების უმაღლესი ფუნქციას, იმპერიუმს.
ამის გათვალისწინებით, ჩვენ უნდა მოვსპოთ მრავალი სარეველა, რომელიც აქეთ-იქით, ხანდახან ჩვენს მინდორშიც კი გვხვდება. ბოლოს და ბოლოს, რას ემსახურება საუბარი „შრომის მდგომარეობაზე“, „ნაციონალურ სოციალიზმზე“, „შრომის ჰუმანიზმზე“ და მსგავს თემებზე? რატომ განვიხილავთ სლოგანს "სოციალიზაციას" როგორც უნივერსალურ წამალს და "სოციალური იდეის" ამაღლებას ახალი ცივილიზაციის სიმბოლოდ, რომელიც, ვინ იცის, როგორი უნდა იყოს "აღმოსავლეთის" და "დასავლეთის" მიღმა?
ეს ლოზუნგები - ჩვენ უნდა ვაღიაროთ - არის ბნელი მხარეები, რომლებიც გვხვდება საკმაოდ ბევრ გონებაში, რომლებიც, რა თქმა უნდა, სხვა ასპექტებში გვხვდება ჩვენს მხარეს. ამ ტიპის საუბრისას ისინი ფიქრობენ, რომ „რევოლუციური“ ვალდებულების ერთგულები არიან, მაშინ როცა ისინი მხოლოდ მათზე ძლიერ წინადადებებს ემორჩილებიან. მათით სავსეა დეგრადირებული პოლიტიკური გარემო. ამ წინადადებებს შორის კვლავ შემოდის „სოციალური კითხვა“. ბოლოს როდისღა გაიგებენ ჭეშმარიტებას? მარქსიზმი არ წარმოიშვა რეალური სოციალური საკითხის არსებობის გამო, მაგრამ სოციალური საკითხი ჩნდება - უთვალავ შემთხვევაში - მხოლოდ იმიტომ, რომ მარქსიზმი არსებობს, სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ხელოვნურად, ან თითქმის ყოველთვის გადაუჭრელი ტერმინებით, აგიტატორების გამო, რომლებიც ცნობილები არიან „კლასობრივი ცნობიერების ამაღლებით“. ლენინმა ძალიან მკაფიოდ გამოხატა აზრი მათ შესახებ, როდესაც უარყო რევოლუციური პროლეტარული მოძრაობების სპონტანური ხასიათი.
სწორედ ამ წინაპირობიდან იწყება, ჩვენი მოქმედება, უპირველეს ყოვლისა, იდეოლოგიური დეპროლეტარიზაციის მიმართულებით, ხალხის იმ ნაწილების დეზინფექციით, რომლებიც ჯერ კიდევ გაჟღენთილნი არიან სოციალისტური ვირუსით. მხოლოდ მაშინ შეიძლება ამა თუ იმ რეფორმის შესწავლა და განხორციელება საფრთხის გარეშე, ჭეშმარიტი სამართლიანობის მიხედვით. ამრიგად, როგორც კონკრეტულ შემთხვევაში, ჩვენ შეგვიძლია გამოვიკვლიოთ, თუ რა სულისკვეთებით შეიძლება იყოს კორპორატიული, - იდეა კვლავ შეიძლება იყოს რეკონსტრუქციის ერთ-ერთი საფუძველი. მე ვგულისხმობ კორპორატიზმს არა იმდენად, რამდენადაც სახელმწიფოს ზოგადი შემადგენლობის თითქმის ბიუროკრატიული სისტემას, რომელიც ინარჩუნებს ერთმანეთის წინააღმდეგ მყოფი კლასების მავნე იდეას, არამედ როგორც მოთხოვნას, რომ თითოეულ ბიზნესში უნდა აღვადგინოთ დიფერენცირებული ძალების ერთიანობა და სოლიდარობა, რომლებიც, ერთი მხრივ, კაპიტალისტური უკმარისობისა (რასაც მოჰყვა სპეკულანტი და ფინანსური კაპიტალისტის პარაზიტული ტიპი) და მეორე მხრივ, მარქსისტული აგიტაციის შედეგად განადგურდა და დაირღვა. ჩვენ უნდა მივიყვანოთ ბიზნესი თითქმის სამხედრო ერთიანობის ფორმაში, რომელშიც პასუხისმგებლობის სული, ენერგია და კომპეტენცია, რომელიც ხელმძღვანელობს მას, მოიტანს მის ირგვლივ საერთო საწარმოში ასოცირებული სამუშაო ძალების სოლიდარობასა და ერთგულებას. აქედან გამომდინარე, ერთადერთი ჭეშმარიტი ამოცანა

ბიზნესის ორგანული რეკონსტრუქციაა. ამისათვის არ არის საჭირო ლოზუნგები, რომლებიც გამიზნული ან დაბალი პროპაგანდისტული და საარჩევნო მიზნებისთვისაა განზრახული, რაც წარმოადგენს მასების ყველაზე დაბალი ფენის ამბოხების სულისკვეთებას, სულისკვეთებას, რომელიც შენიღბულია როგორც „სოციალური სამართლიანობა". ზოგადად, ჩვენ უნდა აღვადგინოთ აქტიური უპიროვნების, ღირსების და სოლიდარობის სტილი ისეთი სტილის წარმოებაში, რომელიც ეკუთვნოდა ხელოსანთა და პროფესიონალთა უძველეს კორპორაციებს. ჩვენ უნდა გამოვაცხადოთ პროფკავშირული მოძრაობა თავისი „გასაჭირით" და მისი შანტაჟი, რომლის მაგალითებს დღეს ძალიან ბევრი ვხდებით. მაგრამ, კიდევ ერთხელ ვიტყვი, აქამდე უნდა მივაღწიოთ შიგნიდან დაწყებით. მნიშვნელოვანი ისაა, რომ ყოველგვარი წყენისა და სოციალური ანტაგონიზმის წინააღმდეგ ყველამ უნდა აღიაროს და შეიყვაროს საკუთარი პოზიცია, რომელიც შეესაბამება მის ბუნებას, ასევე ამ გზით აღიაროს საზღვრები, რომლებშიც მას შეუძლია განავითაროს საკუთარი შესაძლებლობები და მიაღწიოს საკუთარ სრულყოფილებას, რადგან შემოქმედი, რომელიც სრულყოფილად ამართლებს თავის ფუნქციას, უდავოდ აღემატება მეფეს, რომელიც უარყოფს და არ შეესაბამება მის ღირსებას. კერძოდ, ჩვენ შეგვიძლია დავუშვათ რომ ტექნიკური კომპეტენციებისა და კორპორატიული წარმომადგენლობების სისტემამ, ჩაანაცვლოს პარტიული საპარლამენტო სისტემა, მაგრამ უნდა გვახსოვდეს, რომ ტექნიკური იერარქიები, მთლიანობაში, შეიძლება ნიშნავდეს მხოლოდ საფეხურს ინტეგრალურ იერარქიაში. ისინი მიეკუთვნებიან საშუალებების წესრიგს, რომელიც უნდა დაექვემდებაროს მიზნების წესრიგს, რომელსაც მხოლოდ სახელმწიფოს ნამდვილად პოლიტიკური და სულიერი ნაწილი შეესაბამება. „შრომის მდგომარეობის" ან წარმოების ნაცვლად ლაპარაკი იგივეა, რაც ნაწილის მთლიანობის შექმნა, როგორც ადამიანის ორგანიზმის მიჯაჭვულობა მის მხოლოდ ფიზიკურ და სასიცოცხლო ფუნქციებამდე. ჩვენი სტანდარტი არ შეიძლება იყოს არც ისეთი ნელი და ბნელი რამ და არც „სოციალური" იდეა. ნამდვილი ანტითეზა "აღმოსავლეთის" და "დასავლეთის" წინაშე არ არის "სოციალური იდეალი". ამის ნაცვლად, ეს არის ინტეგრალური იერარქიული იდეა. ამასთან, არანაირი გაურკვევლობა არ არის მისაღები.

პუნქტი #7

თუ ვაჟკაცური და ორგანული პოლიტიკური ერთიანობის იდეალი უკვე იყო სამყაროს არსებითი ნაწილი, რომელიც გადატვირთული იყო - და მისი მეშვეობით იტალიაში რომაული სიმბოლოც გაიხსენეს - ჩვენ ასევე უნდა ვაღიაროთ შემთხვევები, როდესაც ასეთი მოთხოვნა არასწორი გზით წავიდა და თითქმის შეწყდა "ტოტალიტარიზმის" მცდარი მიმართულებით. ეს კიდევ ერთხელ ნათლად უნდა დავინახოთ, რათა ზუსტად გამოირჩეოდეს ორი მხარე და, ასევე, იარაღი არ მივაწოდოთ მათ, ვისაც სურს აერიოს საქმეები ჩვენ მიერ დანახული მიზეზების გამო. იერარქია არ არის იერარქიზმი. (ეს უკანასკნელი არის ბოროტება, რომელიც, სამწუხაროდ, დროდადრო ცდილობს მცირე კლავიშში აღმოცენდეს.) ორგანულ კონცეფციას საერთო არაფერი აქვს

სახელმწიფოს თაყვანისმცემლ სკლეროზთან და გამათანაბრებელ ცენტრალიზაციასთან. რაც შეეხება ინდივიდებს, ინდივიდუალიზმიც და კოლექტივიზმიც რეალურად მხოლოდ მაშინ დაიძლევა, როცა მამაკაცები დგანან კაცთა წინ, მათი არსების ბუნებრივ მრავალფეროვნებაში და ღირსებაში. ხოლო რაც შეეხება ერთიანობას, რომელმაც, ზოგადად, უნდა შეაფერხოს კონკრეტულის დისოციაციისა და აბსოლუტიზაციის ყოველგვარ ფორმა, ერთიანობა არსებითად სულიერი და ცენტრალური ორიენტირებული გავლენის მქონე უნდა იყოს; იმპულსი, რომელიც სფეროებიდან გამომდინარე, გამოხატვის ძალიან დიფერენცირებულ ფორმებს იღებს. ეს არის "ორგანული" კონცეფციის ნამდვილი არსი, რომელიც ეწინააღმდეგება "ტოტალიტარიზმის" შესაბამის ხისტ და გარეგნულ ურთიერთობებს. ამ ჩარჩოში ადამიანის პიროვნების ღირსებისა და თავისუფლების მოთხოვნა, რომელიც ლიბერალიზმმა იცის მხოლოდ ინდივიდუალისტური, ეგალიტარული და პრივატიზებული ტერმინებით, შეიძლება განხორციელდეს ინტეგრალურად. სწორედ ამ სულისკვეთებით უნდა იქნას შესწავლილი ახალი პოლიტიკური და სოციალური წყობის სტრუქტურები, მყარი და მკაფიო არტიკულაციებით.

მაგრამ ამ ტიპის სტრუქტურებს სჭირდებათ ცენტრი, უმაღლესი საცნობარო წერტილი. აუცილებელია სუვერენიტეტისა და ავტორიტეტის ახალი სიმბოლო. ვალდებულება, ამ მხრივ, ზუსტი უნდა იყოს. იდეოლოგიური ტერგივერსაციები დაუშვებელია. მკაფიოდ უნდა ითქვას, რომ აქ საქმე გვაქვს მხოლოდ მეორეხარისხოვან ე.წ. ინსტიტუციურ პრობლემასთან. ჩვენ განსაკუთრებით საქმე გვაქვს იმასთან, რაც აუცილებელია კონკრეტული კლიმატისთვის, სრულყოფილად მეტყველებისთვის, რომელმაც უნდა გააცოცხლოს ერთგულების, თავდადების, სამსახურისა და მოქმედების ყოველგვარი ურთიერთობა ინდივიდუალურ დიდებაზე ფიქრის გარეშე, ასე რომ, ჩვენ ნამდვილად დავძლიოთ დღევანდელი პოლიტიკური და სოციალური სამყაროს ნაცრისფერი, მექანიკური და მზაკვრული ასპექტი. დღევანდელი მდგომარეობიდან გამომდინარე, ის ჩიხში დასრულდება, რადგან ზედა ნაწილში მას არ ძალუძს წმინდა იდეის რაიმე სახის ასკეტიზმი. სწორი მიმართულების მკაფიო აღქმა ბევრისთვის კომპრომეტირებულია ან ჩვენი ეროვნული ტრადიციების ზოგიერთი სამწუხარო წინამორბედის ან, მით უმეტეს, გუშინდელი ტრაგიკული შემთხვევის გამო. ჩვენ ასევე შეგვიძლია ვაღიაროთ მონარქიული გადაწყვეტის შეუსაბამობა, რადგან ჩვენ შეგვიძლია დავინახოთ ის ადამიანები, რომლებმაც დღეს მხოლოდ იციან როგორ დაიცვან იდეის ნარჩენი, სიმბოლო, რომელიც განადგურდა და კასტრირებულია, როგორც საკონსტიტუციო საპარლამენტო მონარქია. მაგრამ თანაბრად გადამწყვეტი სახით ჩვენ უნდა გამოვაცხადოთ ჩვენი იდეის შეუთავსებლობა რესპუბლიკურ იდეასთან. იყო ანტიდემოკრატიული, ერთის მხრივ, და მეორეს მხრივ რესპუბლიკური იდეის „სისასტიკით“ დაიცვა (სამწუხაროდ ეს არის ცრუ შეურიგებლობის ზოგიერთი წარმომადგენლის ტერმინოლოგია) არის აბსურდი, რომელიც თითქმის საგრძნობია. რესპუბლიკაში ვგულისხმობთ თანამედროვე რესპუბლიკებს. ძველი რესპუბლიკები იყო არისტოკრატიები - როგორც რომში - ან ოლიგარქიები, რომლებიც ხშირად ატარებდნენ ტირანიულ ხასიათს. თანამედროვე რესპუბლიკები არსებითად ეკუთვნის სამყაროს, რომელიც შეიქმნა იაკობინიზმისა და მეცხრამეტე საუკუნის ანტიტრადიციული და ანტიიერარქიული ძირფესვიანებით. ასეთი სამყარო, რომელიც ჩვენი არ არის,

წარსულში უნდა დავტოვოთ. პრინციპული თვალსაზრისით, ერი, რომელიც უკვე მონარქიულია და შემდეგ ხდება რესპუბლიკა, შეიძლება ჩაითვალოს მხოლოდ "დამცირებულ" ერად. იტალიაში არ უნდა ვითამაშოთ მცდარი თამაში სალო რესპუბლიკის ფაშიზმისადმი ლოიალობის სახელით, რადგან, თუ ამ მიზეზით, ჩვენ ვგრძნობთ, რომ უნდა მივყვეთ რესპუბლიკანიზმის ცრუ გზას, ჩვენ ამავდროულად ვიქნებით არალოიალური რაღაც უფრო დიდისა და უკეთესის მიმართ და გადავაგდებთ ფაშიზმის ოცი წლის იდეოლოგიის ცენტრალურ ბირთვს.

მხოლოდ ეს დოქტრინა უნდა შენარჩუნდეს, დაბალ დონეზე ჩასვლაზე ან რომელიმე ჯგუფის თამაშზე თანხმობის გარეშე. სიმბოლოს კონკრეტული ფორმა დღეისათვის შეიძლება გადაუწყვეტელი დარჩეს. არსებითი ამოცანაა ჩუმად მოვამზადოთ შესაფერისი სულიერი გარემო, რათა ვიგრძნოს უმაღლესი, ხელშეუხებელი ავტორიტეტის სიმბოლო და კიდევ ერთხელ შევიძინოთ მისი სრული მნიშვნელობა, რაც არ შეიძლება შეესაბამებოდეს რესპუბლიკის რომელიმე „პრეზიდენტის" სტატუსს, რომელიც შეიძლება ხმის მიცემით დაიკარგოს. არც ტრიბუნისა და არც ხალხის ლიდერის აღნაგობა არ იქნება თანაბარუფლებიანი დავალებისთვის, რომ იყოს უბრალო, უფორმო ინდივიდუალური ძალაუფლების მფლობელი, რომელსაც მოკლებულია ყოველი უმაღლესი ქრიზმა, და ეყრდნობა მის მიერ მასების ირაციონალურ ძალებზე განხორციელებულ საეჭვო პრესტიჟს. მას მიენიჭა სახელი "ბონაპარტიზმი" და მისი მნიშვნელობა სწორად არის აღიარებული არა როგორც დემაგოგიური და "პოპულარული" დემოკრატიის ანტითეზა, არამედ როგორც მისი ლოგიკური დასკვნა: შპენგლერის "დასავლეთის დაცემის" ერთ-ერთი ბნელი მოჩვენება. ეს არის ჩვენი მხარის ახალი საგამოცდო ქვა: მგრძნობელობა ამ ყველაფრის მიმართ.

პუნქტი #8

ჩვენ უნდა განვმარტოთ კიდევ ერთი პუნქტი იდეების ანალოგიური თანმიმდევრობით. საუბარია ნაციონალიზმისა და სამშობლოს ზოგად იდეის საპასუხოდ მისაღებ პოზიციაზე. ეს დისკუსია მით უფრო აქტუალურია, რადგან დღეს ბევრს, რომელიც ცდილობს გადაარჩინოს ის, რისი გადარჩენაც შესაძლებელია, სურს მიიღოს სენტიმენტალური და, ამავე დროს, ნატურალისტური კონცეფცია ერის შესახებ. ეს ცნება უცხოა უმაღლესი ევროპული პოლიტიკური ტრადიციისთვის და ძნელია შეესაბამებოდეს სახელმწიფოს იდეას, რომელიც უკვე განვიხილეთ. თუნდაც ცალმხრივად დავტოვოთ ის ფაქტი, რომ ჩვენ ვხედავთ სამშობლოს იდეას, რომელსაც ყველაზე განსხვავებული მხარეები მიმართავენ, თუნდაც წითელი დივერსიის წარმომადგენლები, ეს კონცეფცია უკვე ფაქტობრივად არ არის რელევანტური დროისთვის, რადგან, ერთის მხრივ, ჩვენ ვხედავთ დიდი, ზესახელმწიფოებრივი ბლოკების შექმნას, ხოლო მეორეს მხრივ, სულ უფრო აშკარა ხდება ევროპული საცნობარო წერტილის პოვნის აუცილებლობა, გამაერთიანებელი ერის ნატურალისტური იდეის თანდაყოლილი გარდაუვალი პარტიკულარიზმის მიღმა და კიდევ უფრო მეტად „ნაციონალიზმის".

მიუხედავად ამისა, პრინციპის საკითხი უფრო არსებითია. პოლიტიკური დონე თავისთავად არის ერთ-ერთი უმაღლესი ერთიანობა, როდესაც შევადარებთ ნატურალისტური ტერმინებით განსაზღვრულ ერთობებს, როგორიც არის ერის, მამულისა და ხალხის ზოგადი ცნებები. ამ უმაღლეს დონეზე, რაც აერთიანებს და რაც ჰყოფს არის იდეა: იდეა, რომელსაც ატარებს გარკვეული ელიტა და მიდრეკილია სახელმწიფოში კონკრეტული ფორმის მიღწევაში. ამ ფაშისტური დოქტრინის გამო, რომელიც ამ ასპექტში დარჩა საუკეთესო ევროპული პოლიტიკური ტრადიციის ერთგული - იდეას და სახელმწიფოს ერსა და ხალხთან შედარებით პირველი ადგილი დაუთმო და მიხვდა, რომ ერი და ხალხი იძენს მნიშვნელობას და ფორმას და მონაწილეობს არსებობის უფრო მაღალ ხარისხში, მხოლოდ სახელმწიფოში. სწორედ კრიზისის პერიოდებში, ისევე როგორც ახლა, აუცილებელია ამ დოქტრინის მტკიცედ დაცვა. ჩვენი ნამდვილი სამშობლო იდეაში უნდა იყოს აღიარებული. მთავარია არა ერთი და იგივე ქვეყნიდან წარმომავლობა ან ერთსა და იმავე ენაზე საუბარი, არამედ ერთი და იგივე იდეის გაზიარება. ეს არის საფუძველი და ამოსავალი წერტილი. ერის კოლექტივისტური ერთიანობის - des enfants de la patrie - რომელიც სულ უფრო დომინირებს იაკობინელთა რევოლუციის შემდეგ, ჩვენ ვეწინააღმდეგებით მოძრაობის მსგავსად ყველა სიტუაციაში: პრინციპების ერთგული ადამიანები, უმაღლესი ავტორიტეტისა და ლეგიტიმაციის მოწმეები, რომლებიც სწორედ იდეიდან გამომდინარეობს. რაც შეეხება პრაქტიკულ მიზნებს, დღეს ჩვენ შეგვიძლია ვიმედოვნოთ, რომ მივაღწევთ ახალ ეროვნულ სოლიდარობას, მაგრამ მის მისაღწევად კომპრომისებზე არ უნდა წავიდეთ. წინაპირობა, რომლის გარეშეც ყოველი წარმატება მოჩვენებითი იქნებოდა, არის იდეით განსაზღვრული ჯგუფის გამოყოფა და ფორმირება, როგორც პოლიტიკური იდეა და ცხოვრების ხედვა. სხვა გზა არ არის, განსაკუთრებით დღეს. ნანგრევების შუაგულში უნდა განვაახლოთ წარმოშობის პროცესი; ის, რაც ელიტების და სუვერენიტეტისა და ავტორიტეტის სიმბოლოს თვალსაზრისით, ხალხს აქცევს ტრადიციულ დიდ სახელმწიფოებს შორის, როგორც უფორმოდან ამოსული ფორმები. იდეის ამ რეალიზმის გაუგებრობა ნიშნავს დარჩენას ფუნდამენტურად სუბპოლიტიკურ დონეზე, ნატურალიზმისა და სენტიმენტალიზმის დონეზე, ან სულაც პირდაპირ შოვინისტური რიტორიკაში.

ჩვენ განსაკუთრებით ყურადღებიანი უნდა ვიყოთ იქ, სადაც არის ჩვენი იდეის მხარდასაჭერად ეროვნული ტრადიციების გამოყენების სურვილი, რადგან არსებობს მასონური და ანტიტრადიციული შთაგონების სრული „ეროვნული ისტორია“, რომელიც სპეციალიზირებულია იტალიის ეროვნული ხასიათის მიკუთვნებაზე ჩვენი ისტორიის ყველაზე პრობლემურ ასპექტებზე, ეს ისტორიული ხედვა ხაზს უსვამს ტენდენციურ „იტალიურ ხასიათს“, რომელშიც ჩვენ არ შეგვიძლია და არ გვინდა საკუთარი თავის ამოცნობა და რომელსაც სიხარულით ვუტოვებთ იმ იტალიელებს, რომლებმაც „განმათავისუფლებელი“ და პარტიზანული მოძრაობით იზეიმეს „მეორე რისორჯიმენტო“.

იდეა, წესრიგი, ელიტა, სახელმწიფო - ჩვენ უნდა შევინარჩუნოთ საბრძოლო ხაზები ამ თვალსაზრისით, რაც შეიძლება დიდხანს.

პუნქტი #9

კულტურის პრობლემასთან დაკავშირებით რაღაც უნდა ითქვას. თუმცა არც ისე ბევრი. ფაქტობრივად, ჩვენ კულტურა გადაფასებული არ არის. რასაც ჩვენ ვუწოდებთ "მსოფლმხედველობას" არ არის დაფუძნებული წიგნებზე. ეს უფრო შინაგანი ფორმაა, რომელიც შეიძლება უფრო მკაფიო იყოს კონკრეტული კულტურის გარეშე ადამიანში, ვიდრე „ინტელექტუალში“ ან მწერალში. ჩვენ უნდა მივაწეროთ „თავისუფალი კულტურის“ ბოროტ შედეგებს, რომელიც ყველასთვის ხელმისაწვდომია, ის ფაქტი, რომ ინდივიდი ღიაა ყველა სახის გავლენისთვის, მაშინაც კი, როცა მას, არ შეუძლია მათთან აქტიური მონაწილეობა ან არ შეუძლია სწორად განსაჯოს ისინი.

ეს არ არის სწორი ადგილი ამ საკითხის განსახილველად, გარდა იმისა, მინდა აღვნიშნო, რომ დღეს არის კონკრეტული მიმდინარეობები, რომელთაგან დღევანდელი ახალგაზრდობა შინაგანად უნდა იცავდეს თავს. ჩვენ პირველ რიგში ვისაუბრეთ სამართლიანობისა და საკუთარი თავის ფლობის სტილზე. ეს სტილი გულისხმობს სამართლიან ცოდნას და განსაკუთრებით ახალგაზრდებმა უნდა აღიარონ ის შხამი, რომელიც მთელ თაობას მისცა ცხოვრების დამახინჯებული და ცრუ ხედვის თანმიმდევრულმა სახეობებმა, რამაც გავლენა მოახდინა მათ შინაგან ძალებზე. ამა თუ იმ ფორმით, ეს შხამები აგრძელებენ მოქმედებას კულტურაში, მეცნიერებაში, სოციოლოგიასა და ლიტერატურაში, ისევე როგორც ინფექციის მრავალი კერა, რომელიც უნდა იყოს გამოვლენილი და განადგურებული. გარდა ისტორიული მატერიალიზმისა და ეკონომიზმისა, რაზეც უკვე ვისაუბრეთ, მათ შორის ყველაზე მნიშვნელოვანია დარვინიზმი, ფსიქოანალიზი და ეგზისტენციალიზმი.

დარვინიზმზე ჩვენ უკვე ვისაუბრეთ. თუმცაღა, მაშინაც კი, თუ დღეს ნაკლებად საუბრობენ დარვინიზმზე, მისი არსი უცვლელი და ცოცხალია. დარვინიზმის მითს, ამა თუ იმ ვარიანტში, არის დოგმის ზუსტი მნიშვნელობა, რომელიც დაცულია „მეცნიერების“ ანათემებით, როგორც მარქსისტული, ისე ამერიკული ცივილიზაციის მატერიალიზმში. თანამედროვე ადამიანი მიეჩვია ამ დეგრადირებულ კონცეფციას, მშვიდად აღიარებს მასში საკუთარ თავს და მას ბუნებრივად თვლის.

ფსიქოანალიზის წინააღმდეგ ჩვენ უნდა დავუპირისპირდეთ ეგოს იდეალს, რომელიც არ ტოვებს აბდიკაციას და რომელიც აპირებს დარჩეს ცნობიერი, ავტონომიური და სუვერენული მისი სულის ღამის და მიწისქვეშა ნაწილისა და სექსუალობის დემონური ხასიათის წინაშე. ეს ეგო არ გრძნობს თავს არც „რეპრესირებულად“ და არც ფსიქოტიკურად მოწყვეტილად, მაგრამ აღწევს წონასწორობას ყველა მისი უნარის მიხედვით, რომელიც დალაგებულია ცხოვრებისა და მოქმედების უმაღლესი მნიშვნელობის შესაბამისად. აშკარა კონვერგენცია შეიძლება აღინიშნოს: ავტორიტეტი ჩამოერთვა პიროვნებისა და ქვეცნობიერის ცნობიერ პრინციპს, ირაციონალურს, „კოლექტიურ არაცნობიერს“ და მის ნაცვლად ფსიქოანალიზისა და ანალოგიური სკოლების მსგავსი იდეები მიენიჭა უპირატესობას. ინდივიდში ეს ზუსტად შეესაბამება იმას, რასაც თანამედროვე სოციალურ და ისტორიულ სამყაროში წარმოადგენს კრიზისი, მოძრაობა

ქვემოდან, დივერსია, უმაღლესის რევოლუციური ჩანაცვლება უმდაბლესით და ავტორიტეტის ყოველი პრინციპის ზიზღი, რომელიც არსებობს თანამედროვე სოციალურ და ისტორიულ სამყაროში. ერთი და იგივე ტენდენცია მოქმედებს ორ განსხვავებულ დონეზე და ეს ორი ეფექტი თავის მხრივ უნდა გაერთიანდეს.

რაც შეეხება ეგზისტენციალიზმს, მაშინაც კი, თუ ჩვენ განვასხვავებთ რა არის ფილოსოფია - დაბნეული ფილოსოფია - რომელიც აქამდე რელევანტური მხოლოდ სპეციალისტთა ვიწრო წრეებისთვის იყო, აუცილებელია მასში ამოვიცნოთ სისტემატიზებული და დახვეწილი კრიზისის სულიერი მდგომარეობა, რომელიც არის ჭეშმარიტება დანგრეული და წინააღმდეგობრივი ადამიანური ტიპისა, რომელიც განიცდის თავისუფლებას, რომლითაც იგი არ გრძნობს თავს ამაღლებულ ტკივილს, ტრაგიკულ ბედს და აბსურდს. ასეთი ადამიანები თავს საკმაოდ მსჯავრდებულად გრძნობენ გაქცევისა და პასუხისმგებლობის გარეშე ღირებულებისა და მნიშვნელობისგან განცალკევებულ სამყაროში. ეს ყველაფერი მაშინ, როცა ნიცშეს საუკეთესოებმა უკვე მიუთითეს გზა არსებობის განცდის ხელახლა აღმოჩენისა და საკუთარი თავისთვის კანონის და ღირებულების ხელშეუხებლობის მინიჭებისთვის რადიკალური ნიჰილიზმის პირობებშიც კი, პოზიტიური ეგზისტენციალიზმის დროშის ქვეშ, მისივე გამოთქმის მიხედვით: „კეთილშობილი ბუნება“.

ასეთია დაძლევის ხაზები, რომლებიც არ უნდა იყოს ინტელექტუალისტური, არამედ ცოცხალი და რეალიზებული შინაგანი ცხოვრებისა და საკუთარი ქცევისთვის უშუალო მნიშვნელობით. ფეხზე დგომა შეუძლებელია მანამ, სანამ რაიმე სახით ვიქნებით ცრუ და გადაგრეხილი აზროვნების გავლენის ქვეშ. მხოლოდ მაშინ, როცა გათავისუფლდებით ნარკოტიკებზე დამოკიდებულებისგან, შეგიძლიათ მიაღწიოთ სიცხადეს, სისწორეს და ძალას.

პუნქტი #10

იმ ზონაში, რომელიც დგას კულტურასა და ჩვეულებას შორის, კარგი იქნება, უფრო ნათლად ავხსნათ სათანადო დამოკიდებულება. კომუნიზმიდან დაიწყო ანტიბურჟუაზიული დამოკიდებულების მუდმივი წესრიგი, რომელიც ასევე აირჩია კულტურის სფერომ გარკვეულ „ჩართულ“ ინტელექტუალურ გარემოში. ეს არის წერტილი, რომელიც ძალიან ნათლად უნდა დავინახოთ. ისევე, როგორც ბურჟუაზიული საზოგადოება არის რაღაც შუალედური, ასევე არსებობს ბურჟუაზიის დასაძლევად ორი შესაძლო გზა: უარის თქმა ბურჟუაზიულ ტიპზე, ბურჟუაზიულ ცივილიზაციაზე და ბურჟუაზიულ სულსა და მის ღირებულებებზე. ერთი შესაძლებლობა შეესაბამება იმ მიმართულებას, რომელიც მიდის ამ ყველაფრის ყველაზე დაბალ წერტილამდე, კოლექტივისტური და მატერიალიზებული კაცობრიობისკენ მარქსისტული სტილის „რეალიზმით“: სოციალური და პროლეტარული ღირებულებები „ბურჟუაზიული და კაპიტალისტური დეკადანსის“ წინააღმდეგ. მეორე შესაძლებლობა არის მიმართულება, რომელიც ებრძვის ბურჟუაზიას, რათა

ეფექტურად აწიოს თავი მის მიღმა. ახალი დაჯგუფების კაცები იქნებიან, დიახ, ანტიბურჟუაზიული, მაგრამ ზემოხსენებული უმაღლესი, გმირული და არისტოკრატული კონცეფციის საშუალებით. ისინი ანტიბურჟუაზიულები იქნებიან, რადგან სძულთ იოლი ცხოვრება; ანტიბურჟუაზიული, რადგან ისინი მიჰყვებიან არა მათ, ვინც ჰპირდება მატერიალურ უპირატესობებს, არამედ მათ, ვინც საკუთარ თავისგან მაქსიმუმს მოითხოვს; ანტიბურჟუაზიული, ბოლოს და ბოლოს, იმიტომ, რომ ისინი არ არიან დაკავებული უსაფრთხოებით, არამედ უყვართ არსებითი კავშირი სიცოცხლესა და რისკს შორის, ყველა დონეზე, რაც თავისთავად აქცევს მათ შიშველი იდეისა და ზუსტი მოქმედების განუყრელ ხასიათის მქონედ. კიდევ ერთი ასპექტი, რომლითაც ახალი ადამიანი, გამოღვიძების მოძრაობის ძირითადი უჯრედი, ანტიბურჟუაზიული იქნება და წინა თაობისგან განასხვავებს თავის თავს, არის მისი შეუწყნარებლობა ყოველგვარი რიტორიკისა და ცრუ იდეალიზმის მიმართ. ყველაფრის მიმართ, რაც მხოლოდ ჟესტი, ფრაზა, ეფექტი და პეიზაჟია. მეორეს მხრივ, არსებითი არის ახალი რეალიზმი საკუთარი თავის ზუსტად იმ პრობლემების მიხედვით, რომლებიც შეგვხვდება, და ისე მოქმედებაში, რომ მთავარია არა გარეგნობა, არამედ ყოფნა; არა ჟორაობა, არამედ შესრულება, ჩუმად და ზუსტად, დაკავშირებულ ძალებთან ჰარმონიაში და ზემოდან მომდინარე ბრძანების დაცვით.

ვინც იცის, როგორ მოახდინოს რეაგირება მემარცხენე ძალების წინააღმდეგ მხოლოდ კერპების, ცხოვრების წესის და ბურჟუაზიული სამყაროს უღიმღამო, კონფორმისტული მორალის სახელით, მან უკვე წააგო ბრძოლა. ეს არ ეხება კაცს, რომელიც ფეხზე დგას, რომელმაც უკვე გაიარა გარეგანი და შინაგანი განადგურების გამწმენდი ცეცხლი. როგორც ეს ადამიანი პოლიტიკურად არ არის ბურჟუაზიული ფსევდორეაქციის ინსტრუმენტი, ასევე, ზოგადად, ის აღადგენს ბურჟუაზიულ სამყაროზე და ეკონომიკურ ეპოქაზე უფრო ძველ და აღმატებულ ძალებს და იდეალებს. ამ ძალებითა და იდეალებით ის ქმნის თავდაცვის ხაზებს და აძლიერებს პოზიციებს, საიდანაც შესაფერის მომენტში აღმშენებლობის მოქმედება აიწყება.

ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ ასევე ვაპირებთ აღვადგინოთ ვალდებულება, რომელიც არ იქნა მიღწეული, რადგან ვიცით, რომ ფაშისტური პერიოდის განმავლობაში იყო ანტიბურჟუაზიული ტენდენცია, რომელსაც სურდა მსგავსი მიმართულებით მოქმედება. სამწუხაროდ, აქაც ადამიანური სუბსტანცია ამოცანას არ უტოლდებოდა და რიტორიკის გაკეთება შესაძლებელი იყო თუნდაც რიტორიკის მტკიცე უარყოფით.

პუნქტი 11.

მოკლედ განვიხილოთ ბოლო წერტილი: ურთიერთობები დომინანტურ რელიგიასთან. ჩვენთვის სეკულარული სახელმწიფო, ნებისმიერი ფორმით, წარსულს ეკუთვნის. კერძოდ, ჩვენ ვეწინააღმდეგებით იმ ტრავესტიას, რომელიც გარკვეულ წრეებში გახდა ცნობილი, როგორც „ეთიკური სახელმწიფო“, ათეხილი, ყალბი, ცარიელი „იდეალისტური“ ფილოსოფიის პროდუქტი, რომელიც მიბმული იყო ფაშიზმთან, მაგრამ თავისი ბუნებით

კროჩეს ანტიფაშიზმს „დიალექტიკური“ თამაშის მარტივი ხერხით თანაბარი მხარდაჭერა შეეძლო.

მაგრამ თუ ჩვენ ვეწინააღმდეგებით მსგავს იდეოლოგიებს და სეკულარულ სახელმწიფოს, ჩვენთვის თანაბრად მიუღებელია სასულიერო სახელმწიფო. რელიგიური ფაქტორი აუცილებელია, როგორც ცხოვრების ჭეშმარიტად გმირული კონცეფციის ფონი, რომელიც აუცილებელია ჩვენი ჯგუფისთვის. აუცილებელია საკუთარ თავში ვიგრძნოთ მტკიცებულება იმისა, რომ ამ მიწიერი ცხოვრების მიღმა არის უმაღლესი სიცოცხლე, რადგან მხოლოდ ის, ვინც ასე გრძნობს თავს, ფლობს ძალას, რომლის გატეხვა ან გადალახვა შეუძლებელია. მხოლოდ ასეთ ადამიანს ძალუძს აბსოლუტური ნახტომი. როდესაც ეს გრძნობა ერთგვარ დეფიციტშია, სიკვდილის გამოწვევა და საკუთარი სიცოცხლისთვის არავითარი ღირებულების მინიჭება შესაძლებელია მხოლოდ ამაღლების სპორადულ მომენტებში და ირაციონალური ძალების გათავისუფლებისას; არც ისეთი დისციპლინა არსებობს, რომელსაც შეუძლია თავის გამართლება უმაღლესი და ავტონომიური მნიშვნელობით ასეთ ინდივიდში. მაგრამ ამ სულიერებას, რომელიც ცოცხალი უნდა იყოს ჩვენს ხალხში, არ სჭირდება მოცემული რელიგიური აღმსარებლობის სავალდებულო დოგმატური ფორმულირებები. ცხოვრების წესი, რომელიც უნდა წარიმართოს, არ არის კათოლიკური მორალიზმი, რომელიც მიზნად ისახავს სათნოებაზე დაფუძნებული ადამიანის ცხოველის მოშინაურებას. პოლიტიკურად, ამ სულიერებას მხოლოდ პატივისცემისა და სამართლიანობის ნაცვლად, შეუძლია აღზარდოს უთანხმოება ყველაფრის წინაშე, რაც ქრისტიანული კონცეფციის განუყოფელი ნაწილია, როგორიცაა ჰუმანიტარიზმი, თანასწორობა, სიყვარულის პრინციპი და პატიება. რა თქმა უნდა, თუ კათოლიციზმს შეეძლო მაღალი ასკეტიზმის უნარი გამოეჩინა და სწორედ ამის საფუძველზე გამოეხატა სარწმუნოება ძალთა შეიარაღებული ბლოკის სულად, თითქმის ისევე როგორც ჯვაროსნული ლაშქრობების შუა საუკუნეების საუკეთესო ასპექტების სულისკვეთების განახლება - ტამპლიერთა თითქმის ახალი წყობა, რომელიც კომპაქტური და შეუპოვარი იქნება ქაოსის, დანებების, დივერსიის და თანამედროვე სამყაროს პრაქტიკული მატერიალიზმის მიმართ - მსგავს შემთხვევაში, და თუნდაც მას მტკიცედ დაეჭირა სილაბუსის პოზიციები, ჩვენ უყოყმანოდ ვირჩევთ მას. მაგრამ როგორი მოცემულობაც გვაქვს, ეს არის ულიმღამო და არსებითად ბურჟუაზიული და სამრევლო დონე, სადაც თითქმის ყველაფერი, რაც კონფესიური რელიგიაა, დაეცა, და თუ გავითვალისწინებთ მის კაპიტულაციას მოდერნიზმთან და პოსტ-კონსიონური ეკლესიის მზარდი ღიაობას მემარცხენეებისთვის - ჩვენი ხალხისთვის, სულის უბრალო მითითება სწორედ ტრანსცენდენტული რეალობის მტკიცებულებად შეიძლება საკმარისი იყოს. ჩვენ უნდა მივმართოთ მას, რათა ჩვენს ძალაში ჩავნერგოთ სხვა ძალა, წინასწარ ვიგრძნოთ, რომ ჩვენი ბრძოლა არ არის მხოლოდ პოლიტიკური ბრძოლა და მივიზიდოთ უხილავი კურთხევა კაცთა და ადამიანთა ლიდერების ახალ სამყაროზე.

***

ეს არის რამდენიმე არსებითი მითითება იმ ბრძოლისთვის, რომელიც ჩვენ უნდა ვიბრძოლოთ, განსაკუთრებით ახალგაზრდებისთვის, რათა მათ მყარად მოკიდონ ხელი ჩირაღდანს და ვალდებულებას მათგან, ვინც არ დაცემულა, რომ ისწავლოს წარსულის შეცდომებზე და კარგად იცოდეს, თუ როგორ უნდა განასხვავოს და გადახედოს ყველაფერს, რაზეც გავლენას ახდენდა და დღესაც ახდენს გავლენას შემთხვევითი სიტუაციები. მნიშვნელოვანია, რომ არ დავეცეთ ჩვენი მოწინააღმდეგეების დონეზე, არ დავიწყოთ გამარტივებული ლოზუნგებით მანიპულირება, და ზედმეტად დაჟინებით არ ჩაებღაუჭოს წარსულს, რომელიც, თუნდაც გახსენების ღირსი იყოს, არ გააჩნია ძალა-იდეის თანამედროვე და უპიროვნო ღირებულება. ასევე სავალდებულოა არ დავემორჩილოთ ცრუ პოლიტიზირებული რეალიზმის წინადადებებს, რაც ყველა „პარტიის“ სუსტი წერტილია. დიახ, ჩვენმა ძალებმა ასევე უნდა იმოქმედონ ხელჩართულ პოლიტიკურ ბრძოლაში, რათა შეგვიქმნან მანევრირების ადგილი არსებულ ვითარებაში და შეზღუდონ სხვაგვარად დაუპირისპირებელი მემარცხენე ძალების შეტევა. მაგრამ ამის გარდა, მნიშვნელოვანია, ჩამოყალიბდეს მართლაც არსებითი ელიტა, რომელსაც შეუძლია განსაზღვროს იდეა ინტელექტუალური სიმკაცრით და ინტელექტუალური შეუპოვრობა დაძაბული ინტენსივობით. ჩვენ უნდა გავერთიანდეთ ამ იდეის ირგვლივ და დავამტკიცოთ იგი, განსაკუთრებით ახალი ადამიანის, წინააღმდეგობის კაცის, ნანგრევებს შორის თავდაყირა მდგარი ადამიანის სახით. თუ გავცდებით ამ კრიზისის პერიოდს, არასტაბილურ და მოჩვენებით წესრიგს, მომავალი მხოლოდ ამ ადამიანზე იქნება დამოკიდებული. ბედი, რომელიც თანამედროვე სამყარომ შექმნა თავისთვის, ახლა მის წინააღმდეგაა. რაც არ უნდა მოხდეს, რაც შეიძლება გაკეთდეს, გაკეთდება და ჩვენ იმ სამშობლოს ვეკუთვნით, რომლის დაპყრობა და განადგურებასაც ვერც ერთი მტერი ვერ შეძლებს.

მარჯვენა სპექტრი და ტრადიცია

(1972)

მემარჯვენეების იდეა დღესდღეობით იწვევს ინტერესს ფართო და მრავალფეროვანი გარემოს მიმართ. თანამედროვე იტალიის პოლიტიკური და კულტურული არეულობის გათვალისწინებით, ეს ნამდვილად დადებითი ნიშანია.თუმცა, როდესაც იდეა უფრო დიდ რეზონანსს პოულობს, ის თითქმის უცვლელად კარგავს თავის მკაფიო განმარტებას და უფრო გამძლეა, როგორც ფორმულა, ვიდრე რაიმე კონკრეტული შინაარსის თვალსაზრისით. ეს ასევე ეხება მემარჯვენეების იდეას, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც იგი გამოიყენება არა მხოლოდ მის თავდაპირველ დონეზე, ანუ პოლიტიკურ დონეზე, არამედ განიხილება როგორც ზოგადი დამოკიდებულება.

ამ კონტექსტში, ერთი საკითხი, რომელიც შეიძლება განსაკუთრებულად საინტერესო გამოდგეს, არის ურთიერთმიმართება უფლებასა და ტრადიციის კონცეფციებს შორის. ამ საკითხზე ფოკუსირება აუცილებელია, თუკი ვინმეს სურს მემარჯვენეობის კონცეფციას დადებითი შინაარსის მიანიჭოს, უბრალო პოლემიკური ან ოპოზიციური კონცეფციისგან განსხვავებით.

წარმოშობის დღიდან, მემარჯვენეების განუყოფელი ნაწილი მისი პოლემიკური შინაარსია, რადგან ცნობილი ფაქტია, რომ მემარჯვენეები ასე იწოდებოდნენ პარლამენტში ფიზიკური ადგილის გამო, რომელიც ეკავათ იმ წარმომადგენლებს, რომლებიც ეწინააღმდეგებოდნენ რევოლუციონერ დეპუტატებს, რომლებიც ამით „მემარცხენეებად“ განისაზღვრებოდნენ. თუმცა, ძველი რეჟიმების შეკრებებში ოპოზიცია არ იყო ერთსა და იმავე დონეზე მყოფ პირებს შორის. ეს მეტწილად მონარქიული რეჟიმები იყო, და მემარჯვენეები მოქმედებდნენ არა საკუთარი მიზეზებიდან გამომდინარე, არამედ უფრო ძალაუფლების და წესრიგის პრინციპების დასაცავად, რაც თავის მხრივ მიმაგრებული იყო სახელმწიფოს მეთაურს. გარდა ამისა, ეგრეთ წოდებულ „ოპოზიციას“ კი თავდაპირველად ფუნქციონალური ხასიათი ჰქონდა, რადგან იდეალიზმი და თანამშრომლობა - იდეა, რომელიც მკაფიოდ გამოხატულია ინგლისური ფორმულით „მისი უდიდებულესობის ყველაზე ლოიალური ოპოზიცია“ - მოსალოდნელი იყო მისი წარმომადგენლებისგან. მხოლოდ რევოლუციური იდეოლოგიებისა და მოძრაობების აღზევებასთან ერთად გაჩნდა მემარჯვენეებისა და მემარცხენეების განმარტება, როგორც სრულიად დაპირისპირებული ფრაქციები. ამ ჩარჩოში მემარჯვენეებმა ბუნებრივად შეიძინეს კონსერვატიული ტენდენცია.

ახლახან აღწერილი პროცესი მიუთითებს ზოგიერთ არსებით კონცეფციაზე, რომელიც დაკავშირებულია საერთო საკითხთან, რომლის განხილვაც აქ გვინდა. "უძველესი რეჟიმის" უარყოფასთან ერთად, რაც ნაწილობრივ გაქრა, ან დასუსტდა, დასუსტდა ასევე უმაღლესი რეფერენციის დადებითი პრინციპიც. უკვე პოლიტიკურ დონეზე, უფრო ადვილია იმის თქმა, თუ რა არ სურს და რას ებრძვის მემარჯვენე, ვიდრე რისი დაცვა სურს - რადგან აქ შეიძლება წარმოიშვას უმცირესი განსხვავებები შინაარსის თვალსაზრისით.

მაშინაც კი, როდესაც, გაფართოებულად, საუბარია მემარჯვენე კულტურულ ორიენტაციაზე და მსოფლმხედველობაზე, წმინდა ნეგატიური განსაზღვრება უფრო ადვილია, მაგრამ ის აშკარად არასრულია. აუცილებელია

პოზიტიური პრინციპების შემოღება, რათა დადგეს ნამდვილი ანტითეზა: პრინციპები, რომლებსაც საბოლოოდ უნდა ჰქონდეთ „ტრადიციული“ ხასიათი.

ემპირიული ან უბრალოდ ისტორიული ტიპის ზოგადი ტრადიციონალიზმი საკმარისი არ არის. მაგრამ ხშირად ეს არის მთელი პოლიტიკური მემარჯვენეების არსი. ჩვენ უკვე აღვნიშნეთ, რომ სავსებით ბუნებრივია ის იყოს „კონსერვატიული“; როგორც ასეთი, ის ასევე არის „ტრადიციული“, იმ გაგებით, რომ ის ეხება პრინციპებისა და ინსტიტუტების მოცემულ სისტემას, რომლის შენარჩუნებას ან დაცვას ცდილობს. ამ დონეზე, მემარჯვენე აშკარად რჩება ფაქტობრივობის, ან მართლაც ფარდობითობის საზღვრებში, საცნობარო წერტილი არის მხოლოდ ის, რაც მან მემკვიდრეობით მიიღო და რომელსაც მხოლოდ რაიმე მნიშვნელობა ენიჭება, როგორც შესანახი და შესანარჩუნებელი.

თუმცა, უფრო ფართო და მაღალი კონცეფცია შეიძლება მოიძებნოს უნივერსალური ტიპის მუდმივი ღირებულებების მინიშნებად. სწორედ ამ მნიშვნელობებმა შეიძლება მისცეს პოზიტიური შინაარსი ნამდვილ მემარჯვენეს.ამ თვალსაზრისით, ტრადიციის კონცეფცია ეხება სისტემას, რომელშიც „ყველა საქმიანობა პრინციპში ზემოდან არის დალაგებული და აქვს აღმავალი მიმართულება“.

შესაბამისად, „ტრადიციული“ უფლების ბუნებრივი და ფუნდამენტური წინაპირობა, როგორც ჩანს, იქნება უმაღლესი რიგის რეალობის აღიარება, რომელიც ასევე ფლობს დეონტოლოგიურ, ანუ ნორმატიულ ხასიათს. ძველ დროში ადამიანები საუბრობდნენ ზესამყაროზე, რომელიც ეწინააღმდეგებოდა გახდომის და შემთხვევითობის სამყაროს. მოგვიანებით, რელიგია გახდა საფუძველი. თუმცა, ამ უკანასკნელ შემთხვევაში, შემზღუდველი პირობები შეიძლება წარმოიშვას, თუ არსებობს ინსტიტუციონალიზებული პოზიტიური რელიგია, ეკლესია - კონკრეტული რისკია ის, რომ ის სულიერი ავტორიტეტის მონოპოლიზებას ეხება. ამიტომ სასურველია შევინარჩუნოთ უფრო ნეიტრალურ დონეზე, დავამტკიცოთ მკაცრად რელიგიური პუნქტები მხოლოდ დაქვემდებარებული გზით და უფრო მეტად მივმართოთ „ტრანსცენდენციის“ კონცეფციას. ეს ნიშნავს ტრანსცენდენციას ყველაფერთან შედარებით უბრალოდ ადამიანურთან, ფიზიკურთან, ნატურალისტურთან და მატერიალისტურთან, რაც არ უნდა ითქვას განცალკევებულად ან აბსტრაქტულთან. მართლაც, შეიძლება, გარკვეულწილად პარადოქსულად, ვისაუბროთ „იმანენტურ ტრანსცენდენტურობაზე“: რადგან ასევე აუცილებელია მივმართოთ ჭეშმარიტ ფორმირებად, ენერგიულ და მაორგანიზებელ ძალას, რომელიც მოქმედებს ზუსტად „ზემოდან“ და აღმავალი მიმართულებით.ეს შეიძლება ჩაითვალოს ტრადიციული ორიენტაციის საბოლოო პუნქტად, მიუხედავად იმისა, თუ რა კონკრეტული ფორმებით შეიძლება გამოვლინდეს იგი.

შესაბამისად, „ტრადიციული“ შინაარსის მქონე ნებისმიერი მემარჯვენე ფონი და ცხოვრების შესახებ ნებისმიერი შესაბამისი მსოფლმხედველობა უნდა იყოს ანალოგიური სახის: ეს უნდა იყოს სულიერი ფონი. ნებისმიერ შემთხვევაში, მხოლოდ ამ დონის დაცვით შეიძლება მივცეთ უმაღლესი საფუძველი და ლეგიტიმაცია ტრადიციული მემარჯვენეების თითოეულ კონკრეტულ პოზიციას. ეს აუცილებლად უნდა იყოს იერარქიული და არისტოკრატული; ვალდებულია დაფუძნებული იყოს ღირებულებების მკაფიოდ

დიფერენცირებული იერარქიებზე და დაამტკიცოს ავტორიტეტის პრინციპი; ვალდებულია დაუპირისპირდეს რაოდენობის სამყაროს, მასებს, დემოკრატიას და ეკონომიკის მმართველობას; ვალდებულია ხაზი გაუსვას იმას, რაც ნამდვილად იმსახურებს ძალისხმევას და მთლიანად დაუქვემდებაროს საკუთარი განსაკუთრებული ინტერესები ანაგოგიური სათნოების მიღწევას, იმ სათნოებას, რომელიც მაღლა იწევს „ზევით“ მიმაგრებით, უმაღლესი დონის რეალობასთან. სავსებით სამართლიანად შეინიშნება, რომ პიროვნება, ამ ტერმინის გამორჩეული გაგებით, მხოლოდ მაშინ არსებობს, როდესაც ის ღიაა ზეპიროვნულისთვის და ეს ზუსტად შეესაბამება ტრადიციის სულსა და კლიმატს.

ეჭვგარეშეა, რომ ასეთი მარჯვენა სპექტრის დამკვიდრებისთვის არ შემოვიფარგლოთ პოლიტიკური და სოციალური პოზიციებით - „რადგან ეს მხოლოდ უნდა განისაზღვროს და გამოყენდეს როგორც შედეგი - საჭირო იქნება ნგრევის დიდი ძალისხმევა, მოწოდებასთან და კვალიფიკაციებთან ერთად, რომლებიც დღეს ძნელად მოსაპოვებელია. გამბედაობაც აუცილებელია — ზოგ შემთხვევაში, უფრო მეტი, ვიდრე უბრალოდ ინტელექტუალური გამბედაობა. ამ მხრივ, პარადოქსული კონვერგენცია შესაძლოა მოხდეს ტრადიციულობასა და რევოლუციას შორის. გარდა ამისა, „კონსერვატიული რევოლუცია“ არ არის ახალი ტერმინი: ეს გამოთქმა უკვე გამოიყენებოდა საინტერესო კულტურულ-პოლიტიკური მიმდინარეობის აღსანიშნავად წინანაცისტურ გერმანიაში, სადაც კონსერვაცია ეხებოდა არა რაიმე ფაქტობრივ, არამედ მრავალწლიანი აქტუალურობის ძირითად იდეებს. თანამედროვე ცივილიზაციასა და საზოგადოებასთან მიმართებით, შეიძლება მართლაც ითქვას, რომ არაფერი აქვს უფრო რევოლუციური ხასიათის, ვიდრე ტრადიცია, რომელიც - სათანადო და ჰეგელიანური თვალსაზრისით - წარმოადგენს "უარყოფის უარყოფას": რადგან ეს უკანასკნელი არის ის, რამაც „პროგრესის“ მეშვეობით შეურაცხყო ყველაფერი და დაარღვია ყოველგვარი წესრიგი, მიგვიყვანა იმ მდგომარეობამდე, რომელშიც დღეს ვიმყოფებით. ეს მოლაპარაკება უნდა ვუარყოთ. ამრიგად, ტრადიციულ მემარჯვენეებს შეიძლება ეხებოდეს დამატებითი სიტყვა: „რევოლუცია ზემოდან“ — დღევანდელი ყველა ანარქიული ტენდენციის საპირისპირო, რომელიც მხოლოდ ამაო და უაზრო აურზაურს შეადგენს, დადებითი ანალოგის გარეშე. მის ჩემპიონებს, ფაქტობრივად, არ შეუძლიათ რაიმეს წარმოდგენა, მაშინაც კი, როდესაც ისინი არ - შეგნებულად ან შეუგნებლად - ხვდებიან მემარცხენე იდეოლოგიების ორბიტაში ან არ არიან მანიპულირებულნი მემარცხენეების მიერ.

***

მივაბრუნოთ ჩვენი მზერა იმისკენ, თუ რა არის - ან იყო მემარჯვენე. საუბარი იყო მემარჯვენეობაზე, როგორც ეკონომიკურ ფრონტზე მეტ-ნაკლებად ასოცირებულ კაპიტალიზმთან, მარქსიზმთან და სხვა დივერსიული ძალებთან. ამ კუთხით, სავალალო დაკნინება უნდა შეინიშნოს, თუმცა უნდა ვაღიაროთ, რომ ამ მატერიალურ სფეროშიც კი არის გარკვეული სტრუქტურები, რომელთა შენარჩუნება და დაცვა ღირს. უფრო ზოგადად, არსებობს მემარჯვენეობა, რომელიც ძირითადად განისაზღვრება ბურჟუაზიული საშუალო კლასის კონსერვატიული ტენდენციებით და ეს განსაკუთრებით იყო იტალიაში. სხვა ქვეყნებში საცნობარო პუნქტები ნაწილობრივ მომდინარეობს ზემოთ

აღწერილი უმაღლესი საფეხურიდან. ტრადიციული ფრანგული მემარჯვენე არსებითად იყო კათოლიკური და მონარქისტული, თუმცა დათქმები გამოითქვა გარკვეული სახის კათოლიციზმის მიმართ, როდესაც ეს რელიგია მემარჯვენეებისთვის მხოლოდ პოლიტიკურ ფონად აღიქმებოდა.

ერთგვარი მონარქისტული მისტიკა ნაგულისხმევია ანგლო-საქსონური ქვეყნების მემარჯვენეებში, რომლებსაც ასევე არ სჭირდებათ მხოლოდ კათოლიციზმზე მოხსენიება: პროტესტანტიზმი თითქმის ანალოგიურად ემსახურებოდა ათვლის წერტილს. პროტესტანტი ბისმარკი იყო ჭეშმარიტი მემარჯვენეების წამყვანი წარმომადგენელი, არანაკლებ კათოლიკე მეტერნიხი, ან მართლაც კათოლიკე დე მაისტრი და დონოსო კორტესი. თუმცა, პრუსიანიზმთან დაკავშირებით, უნდა აღინიშნოს სეკულარული ინვოლუციის ხარისხი, იმ გაგებით, რომ მინიშნება რაიმე ტრანსცენდენტურზე დაფარულია: ის, რაც აქ წინა პლანზე დგას არის ერთგვარი დამოუკიდებელი ეთიკა, ტრადიციული, თანდაყოლილი ხასიათის ტრენინგი, რომელსაც, როგორც ჩანს, აქვს საკუთარი ძალა, მაგრამ საბოლოოდ ძნელად გამართლებული იქნებოდა, თუ ეს არ იქნებოდა, ასე ვთქვათ, წინა ორიენტაციის გვერდითი პროდუქტი სულიერი ფონით.

ზოგჯერ მემარჯვენეებზე საუბრობენ „ფაშისტური“ ტიპის პოლიტიკურ სისტემებთან მიმართებაში. თუმცა, ამ შემთხვევაში, გარკვეული დათქმები მისაღებია. ევროპული მემარჯვენეების შესახებ ესეების სერიაში, ავტორები სრულიად სამართლიანად აკვირდებიან, რომ ეს სისტემები არ შეიძლება აღიწეროს მემარჯვენეებად ტერმინის ძველი, ტრადიციული გაგებით, რადგან ისინი უფრო მეტად გამოირჩევიან მემარჯვენეებისა და მემარცხენეების შერევით: ერთის მხრივ, ისინი მხარს უჭერდნენ ავტორიტეტის პრინციპს, მაგრამ, მეორე მხრივ, ეყრდნობოდნენ მასობრივ პარტიებს და იზიარებდნენ მემარცხენეობის „სოციალურ“ და რევოლუციურ პრინციპებს, რომელთა წინააღმდეგაც რეალური მემარჯვენეები აუცილებლად წავიდოდნენ. უფრო ზოგადად, არასწორია დიქტატურის მემარჯვენეობასთან გაიგივება, რადგან დიქტატურას არსებითად არ აქვს საკუთარი ტრადიცია, მაგრამ წარმოადგენს ძალაუფლების ამორფულ თანავარსკვლავედს, რომელიც გამოხატულია მოცემული ინდივიდუალობის მეშვეობით (რაც აქ მხედველობაში გვაქვს არის დიქტატურა, როგორც კონსტიტუციის ტიპი და არა როგორც რაღაც გარდამავალი, დაწესებული კრიზისის ან საგანგებო სიტუაციების შედეგად). მაკიაველის "მთავარი" საერთოდ არ განასახიერებს მარჯვენა სპექტრს; პირიქით, ის წარმოადგენს ურთიერთობების ინვერსიას: მაშინ, როცა მაკიაველის ლიდერს შეუძლია მიმართოს სულიერ ან რელიგიურ ფასეულობებს, ის ამას გააკეთებს მხოლოდ მათი მმართველობის სასარგებლო საშუალებად, მათი შინაგანი ღირებულების აღიარების გარეშე. არგუმენტი შეიძლება გავრცელდეს იმ პრინციპებზე - მათ შორის უმაღლესი დონის პრინციპებზე - რომლებიც გამოიყენება უბრალოდ "მითებად" ტოტალიტარული დიქტატურის ფარგლებში, ანუ ფორმულირებებით, რომლებიც მათ საშუალებას აძლევს გააქტიურონ ან გაატარონ მასების ირაციონალური ძალები. მეორე მხრივ, არ არის საჭირო ხაზი გავუსვა მემარჯვენეების შეუთავსებლობას დემოკრატიასთან.

ყველა ეს მოსაზრება ადასტურებს ზემოაღნიშნული კავშირის მნიშვნელობას ჭეშმარიტ მემარჯვენეობასა და ტრადიციას შორის.

***

იმის გათვალისწინებით, რაც არგუმენტირებულ იქნა, იმისათვის, რომ გავიაზროთ „მემარჯვენეობის კულტურა“, აუცილებელია ვაღიაროთ ტრადიციის ღირებულებების ხაზგასმა, როგორც მისი ერთ-ერთი მთავარი მოვალეობა. და ამავდროულად, თავიდან ავიცილოთ ნებისმიერი უბრალოდ „ტრადიციონალისტური“, ანუ კონფორმისტული ორიენტაცია. მემარჯვენე კულტურის ველი პოტენციურად ვრცელია. ცივილიზაციათა ისტორიოგრაფიამ და მორფოლოგიამ აქ მნიშვნელოვანი როლი უნდა შეასრულოს, რადგან ლიბერალური, მარქსისტული თუ პროგრესული მიდრეკილებების მქონე ისტორიოგრაფიის ყველა ფორმის უარყოფის შემდეგ, ეს იქნება ყველაფრის სისტემატური ხაზგასმა, რაც წინა პერიოდებში ტრადიციულ პრინციპებს განასახიერებდა, ისე, რომ გამოავლინოს მათი პარადიგმატური ხასიათი. ამ კუთხით, სასარგებლო წვლილი უკვე შეტანილია, განსაკუთრებით, რენე გენონის, ჩვენი დროის ნამდვილი ოსტატის მიერ შთაგონებული მიმდინარეობით. ჩვენი შესაძლებლობების ფარგლებში, ჩვენც მსგავს ამოცანას მივუდექით, ჩვენი ნაშრომის პირველ ნაწილში აჯანყდი თანამედროვე სამყაროს წინააღმდეგ, შედარებითი კვლევის საფუძველზე ჩვენ გამოვკვეთეთ „ტრადიციის სამყაროს“ ერთგვარი „კატეგორიების დოქტრინა“.

მას შემდეგ რაც ჩამოყალიბდება მტკიცე აქსიოლოგიური პუნქტები, მემარჯვენე კულტურამ უნდა დაიკისროს ამოცანა - შეისწავლოს მათი შესაძლო გამოყენება დღევანდელი მდგომარეობის შესაბამისად. სკლეროზული კონსერვატიზმის საფრთხე უნდა დაიძლიოს ჰომოლოგიის პრინციპის მიღებით. ჰომოლოგია ნიშნავს არა იდენტურობას, არამედ შესაბამისობას, არა ფორმალური პრინციპების ზუსტ რეპროდუცირებას, არამედ მათ ხელახლა დადასტურებას და გადატანას ერთი დონიდან მეორეზე, სიტუაციების ერთი ნაკრებიდან მეორეზე.

ზოგადი მეთოდოლოგიური სახელმძღვანელო მითითებები, რომლებიც მოწოდებული იქნა, შეიძლება უფრო კონკრეტულად განისაზღვროს სხვადასხვა სფეროს გათვალისწინებით, რომლებთანაც მემარჯვენეების კულტურა უნდა ჩაერთოს ისე, რომ ჩამოაყალიბოს მთელი რიგი პრაქტიკული სტრატეგიები. აქ მთავარია დარჩეს იგივე კურსი, ისე, რომ არ დაემორჩილოთ ცდუნებას, მივიღოთ ისეთი ადაპტაციური პოზიციები, რომლებიც უზრუნველყოფენ გავლენის უფრო ფართო, მაგრამ ნაკლებად შერჩეულ ველს: უნდა გვახსოვდეს, რომ ჩვენ ვმუშაობთ არა მხოლოდ დღევანდელისთვის, არამედ, განსაკუთრებით, ხვალინდელი დღისთვის - და რომ, როგორც ჰეგელი ამბობს, "იდეა არ ჩქარობს".

***

ეს შორს არის ზედმეტი მოსაზრებებისაგან, რადგან მემარჯვენეების იდეის აშკარა პოპულარობა დღეს ხშირად იწვევს მის ასოცირებას ძალიან განსხვავებულ ან თუნდაც ყალბ მიდგომებთან, ან ნებისმიერ შემთხვევაში, ძნელად ასახავს აზროვნების მკაცრ და თანმიმდევრულ ხაზს. მაგრამ აზროვნების ასეთი ხაზი არის ზუსტად ის, რაც საჭიროა, როდესაც საქმე ეხება არა იმპროვიზაციას, ან უბრალოდ გარკვეული პოლიტიკური შეხედულებების მოწონებას, არამედ უფრო ზოგადი ეგზისტენციალური და კულტურული ორიენტაციის განსაზღვრას.

რევოლუცია ზემოდან

(1973)

ბოლო ჟამის ერთ-ერთი ზოგადი მახასიათებელია ქვევიდან რადიკალური ცვლილებებისკენ მიმართული სურვილის, ლტოლვისა და მოქმედების განხორციელება არსებული სოციალური და კულტურული სტრუქტურების მიმართ. ეს შეესაბამება ტერმინის „დივერსიის“ სპეციფიკურ და ლეგიტიმურ მნიშვნელობას.

ამ სიტუაციის წინაპირობად აშკარად არის განსახილველი სტრუქტურების კრიზისი - იქნება ეს სოციოპოლიტიკური, თუ კულტურული და ინტელექტუალური. ამრიგად, განსახილველი ქმედება ასოცირდება თანამედროვე სამყაროში, ბურჟუაზიულ საზოგადოებაში და კაპიტალიზმში ექვის შეტანასთან, წესრიგში, რომელიც დაყვანილია გარეგნულად შემაკავებელ უწესრიგობამდე,

აჯანყება საზოგადოების ყველა ამ მახასიათებლის წინააღმდეგ, რომელიც ამდენ პრობლემურ ასპექტს წარმოადგენს, შეიძლება ლეგიტიმური ჩანდეს. მაგრამ ის, რაც განასხვავებს ბოლო დროებს, არის ზემოდან რაიმე გამოსწორების, განმათავისუფლებელი ან აღდგენითი მოქმედების ნაკლებობა: ის ფაქტი, რომ ხშირად საჭირო ინიციატივა და ქმედება რადიკალური ცვლილებებისკენ დაშვებულია განხორციელდეს ქვემოდან - ქვემოდან, ანუ როგორც დაბალი სოციალური ფენების, ისე დაბალი ღირებულებების თვალსაზრისით. ამის თითქმის გარდაუვალი შედეგია სიმძიმის ცენტრის გადასვლა იმ დონეზე, რომელიც კიდევ უფრო დაბლაა, ვიდრე იმ სტრუქტურებისა, რომლებმაც კრიზისში შევიდნენ და დაკარგეს სასიცოცხლო შინაარსი.

სოციოპოლიტიკურ სფეროში ფენომენი ისეთ ზუსტ ფორმებს იღებს, რომ მათზე ფოკუსირება თითქმის ზედმეტია. ვერავინ შეიძლება იყოს ისეთი სულელი, რომ ვერ გაიგოს, რას ნიშნავს სინამდვილეში ცნობილი გამოთქმა „სოციალური სამართლიანობა“.

ეს სულაც არ არის რეალური სამართლიანობა - suum cuique-ის გამანაწილებელი სამართლიანობა, რომელიც დაფუძნებულია უთანასწორობის პრინციპზე, როგორც ფიქრობდნენ მწერლები არისტოტელედან და ციცერონით დაწყებული. პირიქით, ეს არის პარტიზანული ფსევდო-სამართლიანობა, რომელიც ემსახურება მხოლოდ ყველაზე დაბალი ფენის, ე.წ. "მუშათა კლასის" ინტერესებს, სხვა კლასების საზიანოდ, მითების სახელით, რომელთა ერთადერთი მიზანია თანდათან გზა გაუხსნას მემარცხენე ძალების ხელისუფლებაში მოსვლას.

ეს უკიდურესად ორგანიზებული, სისტემატური და თითქმის შეუზღუდავი ქმედება ქვემოდან ხშირად ასოცირდება რუსოსეულ ტყუილთან, რომ ბუნებრივი, ჯანსაღი, გულუხვი ადამიანი მხოლოდ დაბალ კლასებს შორისაა, და აქედან გამომდინარე, დივერსიული მოძრაობის საბოლოო მიზანი არის ახალი და ეფექტური „ჰუმანიზმი“. თითქმის ვერავინ შეძლებს ამ ქმედებას ენერგიული რეაქციით დაუპირისპირდეს. გარდა ამისა, რეაქციის პრინციპი უნდა შედგებოდეს შემდეგში: სისტემის სიცრუეების, დეფექტების და გადაგვარების დაგმობის შესაძლებლობა - მაგალითად, ბურჟუაზიისა და

გარკვეული სახის კაპიტალიზმის წინააღმდეგ მკაცრი პოზიციის დაკავების შესაძლებლობა, დაწყებული დონიდან, რომელიც მდებარეობს მის ზემოთ და არა ქვემოთ, არა წვრილმანი სოციალისტური ან პროლეტარული ღირებულებების, არამედ ხარისხობრივი, არისტოკრატული და სულიერი ღირებულებების სახელით. ასეთმა ღირებულებებმა უნდა გააჩინოს კიდევ უფრო რადიკალური სახის გამოსწორების ქმედება, იმ პირობით, რომ ნამდვილად ღირსეული ადამიანები და ჯგუფები იქნებიან საკმარისი ავტორიტეტით და ძალაუფლებით, რათა თავიდან აიცილონ ან გაანადგურონ ნებისმიერი ამბიცია ან ქვემოდან რევოლუციის განხორციელების მცდელობა. „რევოლუცია ზემოდან" არის ფორმულა, რომელიც უკვე ნაწილობრივ გამოიყენა ბისმარკმა („ერთადერთი რევოლუცია, რომელიც ჩვენ ვიცით, არის რევოლუცია ზემოდან").

სამწუხაროდ, სულ უფრო ცხადი ხდება, რომ ნებისმიერი ასეთი პერსპექტივა საკმაოდ უცხოა ჩვენი თანამედროვეების ინტელექტუალური ჰორიზონტისთვის. გარდა ამისა, უნდა აღინიშნოს, რომ ისინიც კი, ვინც აცხადებენ, რომ ებრძვიან თანამედროვე სამყაროს „დამკვიდრებულ განუკითხაობას" სწორი (თუმცა თითქმის აშკარა და თავისთავად ცხადი) ბრალდებების საფუძველზე დღევანდელი საზოგადოებისა და ეგრეთ წოდებული „სისტემის" მიმართ, თუნდაც ისეთი ღირებულებების წამოყენებით, როგორიცაა პიროვნება და ქრისტიანობა, არ მალავენ თავიანთ სიმპათიას ქვემოდან, ქვემოდან წამოჭრილი პრეტენზიების მიმართ და მემარცხენე ფსევდოჰუმანიზმის მიმართ, ამავდროულად, გამოხატავს იგივე შეუწყნარებლობას ან გაუგებრობას ნებისმიერი შესაძლო გადაწყვეტის მიმართ უმაღლესი ავტორიტეტის, სუვერენიტეტისა და ჭეშმარიტი სამართლიანობის პრინციპზე დაფუძნებული ბრძანების ფარგლებში. ამის ტიპურ მაგალითებად შეიძლება მოვიყვანოთ ისეთი ადამიანების შეხედულებები, როგორებიც არიან მუნიე და მარიტეინი, ან თუნდაც ისეთი ტრადიციონალისტი, როგორიცაა ლეოპოლდ ზიგლერი.

საინტერესოა აღინიშნოს ზუსტი შინაგანი შესაბამისობა ამ მსოფლმხედველობასა და სხვებს შორის წმინდა კულტურულ სფეროებში. განა ასე არ არის, რომ ეგრეთ წოდებული „ნეორეალიზმი" და სხვა, მსგავსი ტენდენციები გაუმართლებლად წარმოაჩენს ცხოვრების მხოლოდ ყველაზე მდაბალ, ყველაზე საზიზღარ, საეჭვო და ხშირად უცენზურო და ვულგარულ ასპექტებს როგორც „რეალურს"? თითქოს ყველაფერს სხვა არაფერი აქვს საერთო იმასთან, რაც არის ავთენტური, გულწრფელი და „რეალური".

კიდევ უფრო მნიშვნელოვანი შემთხვევა, რომელიც ავლენს ამ ტენდენციის მოქმედების უზარმაზარ ველს, წარმოადგენს ფსიქოანალიზს და თანამედროვე ირაციონალიზმს. ТამოსავალИ წერტილი იყო "გონების", აბსტრაქტული ინტელექტის და ცნობიერი ეგოს ზესტრუქტურების მიმართ ბრმა ერთგულების კრიტიკა. მაგრამ ამან გამოიწვია ადამიანის ქვევით და არა ზევით გახსნა. "რაციონალიზმის" წინააღმდეგ, უბრალო ირაციონალურობა და "სიცოცხლე" დაფიქსირდა; ცნობიერის წინააღმდეგ, არაცნობიერი - რომელიც ფსიქიკის ერთადერთ რეალურ მამოძრავებელ ძალად იქნა მიჩნეული. აქაც შედეგი იყო რეგრესია, ადამიანის სიმძიმის ცენტრის ქვევით ცვლა. მიზეზი თითქმის იგივეა, რაც აღწერილია სოციოპოლიტიკურ სფეროსთან დაკავშირებით: ვარაუდი, რომ "რაციონალურსა" და მისი შესაძლო ბოროტად

გამოყენების მიღმა მხოლოდ სუბრაციონალურს ვპოულობთ - და არა ზერაციონალურსაც, რასაც მოწმობს ყველაფერი, რაც ოდესმე ასოცირებულა ჭეშმარიტ ადამიანურ სიდიადესთან კაცობრიობის ისტორიაში.

მსგავსი მოსაზრებები შეიძლება გაკეთდეს, რათა შემდგომი პარალელები იყოს სხვა თანამედროვე კულტურულ ფენომენებთან, როგორიცაა ეგზისტენციალიზმი და ე.წ. ნეოსპირიტუალიზმის მრავალი ფორმა.

რას ნიშნავს იყო მემარჯვენე

(1973)

მემარჯვენე და მემარცხენე არის აღნიშვნები, რომლებიც ეხება უკვე კრიზისულ პოლიტიკურ საზოგადოებას. ისინი არ არსებობდნენ ტრადიციულ რეჟიმებში, ყოველ შემთხვევაში, არა იმ მნიშვნელობის მიხედვით, რაც მათ ამჟამად ენიჭებათ. ასეთ რეჟიმებში შეიძლებოდა ოპოზიციის პოვნა, მაგრამ ის არასოდეს ყოფილა რევოლუციური, რომელიც სისტემას დაუპირისპირდა; უფრო სწორად, ეს იყო ლოიალისტური და, გარკვეულწილად, ფუნქციონალური ოპოზიცია: ასე იყო, მაგალითად, ინგლისში, სადაც საუბარი იყო „მისი უდიდებულესობის ყველაზე ერთგულ ოპოზიციაზე". სიტუაცია შეიცვალა ბოლო დროს დივერსიული მოძრაობების გაჩენით: როგორც საყოველთაოდ ცნობილია, მემარჯვენედ და მემარცხენედ თავდაპირველად პარლამენტში მოპირდაპირე პარტიების მიერ დაკავებულ ადგილს მოიხსენიებდნენ.

ტერმინი უფლება იძენს განსხვავებულ მნიშვნელობებს ადამიანის მითითების სიბრტყის მიხედვით.არსებობს კაპიტალიზმზე დაფუძნებული ეკონომიკური მემარჯვენე, რომელსაც გააჩნია გარკვეული ლეგიტიმაცია, თუ არ გადააჭარბებს თავის უფლებამოსილებას. მისი ანტითეზაა სოციალიზმი და მარქსიზმი.

რაც შეეხება პოლიტიკურ მემარჯვენეებს, მკაცრად რომ ვთქვათ, იგი სრულ მნიშვნელობას იძენს მხოლოდ ორგანულ სახელმწიფოში მონარქიასთან მიმართებაში: ეს განსაკუთრებით შეიმჩნეოდა ცენტრალურ ევროპაში და ნაწილობრივ კონსერვატიულ ინგლისში.

თუმცა, ასევე შესაძლებელია ყველა ინსტიტუციური ვარაუდის მიტოვება და მემარჯვენეობაზე, როგორც სულიერ ორიენტაციასა და მსოფლმხედველობაზე საუბარი. დემოკრატიისა და ყველა „სოციალისტურ" მითთან დაპირისპირების გარდა, მემარჯვენეებისადმი მიკუთვნება ნიშნავს ტრადიციის, როგორც სულიერი, არისტოკრატული და საბრძოლო ღირებულებების დაცვას (შესაძლოა მკაცრი სამხედრო ტრადიციების მსგავსად, მაგალითად, პრუსიანიზმის შემთხვევაში). უფრო მეტიც, ეს ნიშნავს ინტელექტუალიზმისა და „კულტურული ადამიანის" ბურჟუაზიული ფეტიშიზმის მიმართ გარკვეულ ზიზღს.

მემარჯვენეობა ასევე ნიშნავს იყო კონსერვატიული, მაგრამ არა სტატიკური გაგებით. აშკარა ვარაუდი ისაა, რომ რჩება რაღაც, რაც შესანარჩუნებლად ღირს, რაც აჩენს რთულ პრობლემას იტალიის უახლოეს წარსულთან მიმართებაში მისი გაერთიანების შემდეგ: მეცხრამეტე საუკუნის იტალიამ ბევრი რამის ფასად დაგვიტოვა უმაღლესი ფასეულობების

მემკვიდრეობა, რომელთა დაცვაც ღირს და რომლის საფუძვლად გამოყენება შეიძლება. უფრო ადრე კი, მემარჯვენეების პოზიციები მხოლოდ სპორადულად გვხვდება იტალიის ისტორიაში: რაც გვაკლია არის ისეთი გამაერთიანებელი ძალა, როგორიც სხვა ქვეყნებშია, რომლებმაც სიმყარე შეიძინეს ოლიგარქიის უძველესი მონარქისტული ტრადიციების მეშვეობით.

რაც არ უნდა იყოს, იმის თქმა რომ მემარჯვენეებს სტატიკური კონსერვატიზმი არ უნდა ახასიათებდეთ, ნიშნავს, რომ გარკვეული ფასეულობები, რომლებიც მათი იდეის საფუძველში დევს, ჭეშმარიტად მყარი უნდა იყოს, მაგრამ უნდა იყოს გამოხატული სხვადასხვაგვარად, დროის შესაბამისად, რათა არ დაუშვას ამ ფასეულობებისვე მიერ მათი შთანთქმა. „პროგრესივიზმი“ ნებისმიერი მემარჯვენე პოზიციისთვის უცხო ახირებაა.

მემარჯვენე პოზიცია აუცილებლად არის ანტიკოლექტივისტური, ანტიპლებური და არისტოკრატიული: მისი პოზიტიური ანალოგი უნდა მოიძებნოს ავტორიტეტის პრინციპით მართული, კარგად სტრუქტურირებული, ორგანული და იერარქიული სახელმწიფოს იდეალის დადასტურებაში. აქ გარკვეული სირთულეები იჩენს თავს იმის თაობაზე, თუ საიდან შეიძლება მოდიოდეს ამ პრინციპის საფუძველი და კურთხევა. ცხადია, ის ვერ მოდის ქვემოდან, დემოსიდან. ასევე უნდა გამოირიცხოს დიქტატორული და „ბონაპარტისტული“ გადაწყვეტილებები, რომლებიც შეიძლება იყოს მხოლოდ დროებით მოქმედი, საგანგებო სიტუაციებში და დროებითი პირობებით.

კიდევ ერთხელ, ჩვენ იძულებულნი ვართ მივმართოთ დინასტიურ უწყვეტობას, (მონარქიული რეჟიმის შემთხვევაში) იმ პირობით, რომ რაც ჩვენ მხედველობაში გვაქვს "ავტორიტარული კონსტიტუციონალიზმია". რაც ნიშნავს ერთგვარი ძალაუფლებას, რომელიც არის არა მხოლოდ წარმომადგენლობითი, არამედ აქტიური და მარეგულირებელი „გადაწყვეტილების მიღების“ დონეზე - ყველა იმ პიროვნულ პასუხისმგებლობასთან ერთად, რაც ამას მოჰყვება, როდესაც პირდაპირი ჩარევაა საჭირო, რადგან დღევანდელი წესრიგი კრიზისშია შესული, ან ახალი ძალები ჩნდებიან პოლიტიკურ ჰორიზონტზე.

თუმცა, ვიმეორებთ, რომ ამგვარი ტერმინებით „სტატიკური კონსერვატიზმის“ უარყოფა არ ეხება პრინციპების სფეროს. მემარჯვენე ადამიანისთვის პრინციპები ყოველთვის ქმნიან მყარ საფუძველს, საძირკველს ცვლილებისა და შემთხვევითობის წინაშე. აქ მთავარი სიტყვა ყოველთვის უნდა იყოს "კონტრრევოლუცია".

ამით მიგვაჩნია, რომ მემარჯვენე კაცის პოზიცია ადეკვატურად დაზუსტდა.

მემარჯვენეების კულტურა

(1972)

დღესდღეობით საკმაოდ მოდურია საუბარი „მემარჯვენეების კულტურაზე“, თუმცა ძნელია თავიდან აიცილო იმის განცდა, რომ ეს მხოლოდ გარემოების საკითხია. მემარჯვენეების პოლიტიკის სფეროში მიღწეული პროგრესის გათვალისწინებით, ადგილი აქვს მცდელობას მისი განვითარება დასრულდეს კულტურული კომპონენტის ჩამოყალიბებითაც. თუმცა ეს უამრავ პრობლემას წარმოქმნის.

უპირველეს ყოვლისა, ჩვენ უნდა განვსაზღვროთ რას ვგულისხმობთ "კულტურაში". შეიძლება ვგულისხმობდეთ შემოქმედებით სფეროს ან იდეებისა და დოქტრინების სფეროს. შემოქმედებითი სფერო (ლიტერატურა, რომანი, თეატრი და ა.შ.) ეწინააღმდეგება ყველა ფორმულას: აქ ყოველი ნამდვილი და ღირებული ქმნილება არსებითად დამოკიდებულია შესაბამისი კლიმატის არსებობაზე. მორგებული კრეატიულობის ან მოთხოვნით შესრულებული შემოქმედების მცდარობა გვიჩვენებს, მაგალითად, ხელოვნების უღირსობას ეგრეთ წოდებული „მარქსისტული“ ხელოვნების ან „სოციალისტური რეალიზმის“ კონტექსტში.

მემარჯვენეების კულტურის ბუნება შეიძლება განისაზღვროს და ნამდვილად უნდა განისაზღვროს მეორე ველში - და მის სხვადასხვა სფეროებში. მაგრამ გარდა „მემარჯვენეობის“ ირიბი გამოთქმისა, არსებითად აქ უნდა მივმართოთ მანამდე არსებულ ინტელექტუალურ და კრიტიკულ შეხედულებებს, რომლებიც მხოლოდ შემდგომ უნდა აღდგეს და განვითარდეს. მარქსიზმზე, მის ისტორიოგრაფიასა და მეთოდოლოგიაზე თავდასხმა პროგნოზირებადი იქნებოდა. ცოტაა ის ადამიანი, ვინც ჯერ კიდევ მარქსიზმის ბანალურ დოგმებს ემორჩილება; და თუ ეს იდეოლოგია დღეს საფრთხეს უქმნის, ეს არის არა კულტურულ, არამედ პოლიტიკის პრაქტიკულ დონეზე, სადაც უნდა დავუპირისპირდეთ არა არგუმენტირებულად, არამედ გადამწყვეტი მოქმედებით.

რაც უნდა შედიოდეს მემარჯვენეების კულტურაში, არის მეცნიერებისა და მეცნიერიზმის კრიტიკა, რომლის შეთქმულებები მარქსიზმთან კარგად არის ცნობილი. მე თვითონ ცოტა ხნის წინ შევიტანე რამდენიმე ღირებული წვლილი ამ კრიტიკაში: მეცნიერების „დემითოლოგიზაცია“ მნიშვნელოვანი ამოცანაა; უფრო ფართო პერსპექტივიდან, ასევე აუცილებელი იქნებოდა მეცნიერების მიერ მატერიალურ დონეზე განხორციელებული გაუმჯობესებების გაზომვა მათი ანალოგის მეცნიერული მსოფლმხედველობით გამოწვეული სულიერი განადგურების წინააღმდეგ.

მემარჯვენეების კულტურის შესწავლის უფრო მნიშვნელოვანი სფეროა ისტორიოგრაფია. ფაქტია, რომ ჩვენს ქვეყანაში ისტორია - თითქმის გამონაკლისის გარეშე - დაიწერა ანტიტრადიციული, ლიბერალურ-მასონური და მეტ-ნაკლებად "პროგრესული" პოზიციიდან. ჩვენი ეგრეთ წოდებული "ეროვნული ისტორია" აღინიშნება - და არა მხოლოდ მისი ყველაზე სტერეოტიპული ფორმებით - ხაზგასმითა და განდიდებით, რაც გააჩნდა ძირითადად ანტიტრადიციულ ხასიათს: ქალაქ-სახელმწიფოების აჯანყებიდან იმპერიული ხელისუფლების წინააღმდეგ დაწყებული რისორჯიმენტოს იმ

ასპექტებით, რომლებიც ყველაზე მეტად ასახავდა 1989 წლის იდეებს, იტალიის ჩარევამდე პირველ მსოფლიო ომში. ეს ეხება არა მხოლოდ ჩვენს "ეროვნულ ისტორიას", არამედ ზოგადად ისტორიას.

ამ მხრივ, სამწუხაროდ, ჩვენ გვაკლია რაიმე პრეცედენტი, რომელიც შეიძლება შემდგომ განვითარდეს. ცოტა ხნის წინ ზოგიერთმა მოიხსენია მაკიაველისა და ვიკოს სახელები, რომლებიც ამ კონტექსტში სრულიად უადგილოა: მათ ხელთ არსებული მასალა ბევრად განსხვავებული და საკმაოდ შეზღუდული იყო ჩვენგან. მაქსიმუმ, შესაძლებელი იქნებოდა ვიკოს ინტერპრეტაცია ისტორიის, როგორც რეგრესიის პროცესის: დაშორება იმ დონიდან, რასაც მან უწოდა „გმირული ხალხი“, ბარბაროსობის ახალი ფორმებისკენ. თუმცა, ვიკოსთვის ეს ყველაფერი მიეკუთვნება მისი ციკლების, ისტორიული ტრანსფორმაციისა და დაბრუნების თეორიას - და იგივე ეხება ოსვალდ შპენგლერის და მისი დასავლეთის დაცემის უფრო განახლებულ თეორიებს.

რაც შეეხება მაკიაველს, მე ნამდვილად ვერ ვხედავ, როგორ შეეძლო მას თავისი წვლილი შეეტანა მემარჯვენეების ისტორიოგრაფიაში. უფრო ზოგადად, ჩვენ გვსურს გამოვთქვათ რამდენიმე საფუძვლიანი დათქმა მაკიაველის მემარჯვენეების ერთ-ერთ მოაზროვნედ მიჩნევის მცდელობასთან დაკავშირებით. ბოლოს და ბოლოს, არსებობს მიზეზი, რის გამოც მაკიაველიმ თავისი სახელი დაარქვა "მაკიაველიზმს". ამ თეორიის უფრო უსიამოვნო მახასიათებლებსაც რომ თავი დავანებოთ - ნებისმიერი ხელმისაწვდომი საშუალების არაკეთილსინდისიერი გამოყენება მოცემული მიზნების მისაღწევად - ჩვენ იძულებულნი ვართ აღვნიშნოთ, რომ საერთოდ არ გვსურს მემარჯვენეების ასოცირება მხოლოდ ძალის გამოყენებასთან და ძალაუფლების ფორმასთან, რომელიც მტკიცედ ამტკიცებს საკუთარ თავს მაშინაც კი, როდესაც ეს არის უფორმო ძალა, რომელსაც მოკლებულია რაიმე ნამდვილი საფუძველი ან უმაღლესი ლეგიტიმაცია.

ერთადერთი უახლესი წვლილი მემარჯვენეების ისტორიის ანალიზში, რომელსაც შეუძლია განავითაროს ბურკში, დე ტოკვილში, დე მეისტრსა და ბურკჰარდში ნაპოვნი ზოგიერთი წინადადება - მომდინარეობს ლეონ დე პონსინისა და ემანუელ მალინსკის წიგნიდან, “ოკულტური ომი”. ეს ნაშრომი ნათელს ჰფენს იმ პროცესებს, რომლებიც (ეს პროცესები ხშირად ისტორიის კულისებში ვითარდებოდა) განაპირობებდნენ ევროპაში ტრადიციული საზოგადოების დაშლას. სამწუხაროდ, ეს გამოძიება ბოლშევიზმის აღზევებით მთავრდება.

მემარჯვენეების აზროვნებისთვის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი კვლევის სფეროა სოციოლოგია. მაშინაც კი, როცა ის ღიად მარქსისტული კუთხით არ არის განხილული, ეს დისციპლინა ყოველთვის შეიცავს დამახინჯებელ ელემენტს: რადგან ის მიდრეკილია ზემდგომისა და დაქვემდებარებულის განურჩევლად გაიგივებასთან, რასაც ნათლად ასახავს ამერიკული სოციოლოგიის სხვადასხვა მიმდინარეობა. და ბოლოს, დიდი ყურადღება უნდა მიექცეს ანთროპოლოგიას, როგორც ადამიანის ზოგადი შესწავლას.

ვფიქრობ, რომ რამდენიმე არსებითი მითითება იქნა მოცემული.

მემარჯვენეების ისტორიოგრაფია
(1973)

ცნობილმა გერმანელმა ისტორიკოსმა კარლ შმიტმა, საინტერესო პოლიტიკური ფიგურისა და ესპანელი მოაზროვნის, რომელიც აქტიური იყო პირველი ევროპული რევოლუციური და სოციალისტური აჯანყებების პერიოდში, დონოსო კორტესის ევროპული მნიშვნელობის შესახებ გარკვეული მოსაზრებების შემუშავებისას აღნიშნა, რომ მაშინ, როცა მემარცხენე ძალები სისტემატურად ამუშავებდნენ და სრულყოფდნენ საკუთარ ისტორიოგრაფიას, როგორც მათი დესტრუქციული მოქმედების ზოგად ფონს, მოპირდაპირე (მემარჯვენეების) ბანაკში მსგავსი არაფერი მომხდარა. აქ მხოლოდ რამდენიმე მიმოფანტული ნარკვევია, რომლებიც ვერანაირად ვერ შეიდრება თავიანთი თანმიმდევრულობით, რადიკალიზმითა და მსოფლმხედველობის სიგანით იმას, რაც მარქსიზმსა და მემარცხენეებს დიდი ხანია ჰქონდათ.

მეტწილად, ეს მართალია. სინამდვილეში, ერთადერთი ისტორია, რომელიც ცნობილია ხალხის უმრავლესობისთვის და რომელიც ნამდვილად მნიშვნელოვანია, გარდა მარქსისტული ტონისა, არსებითად არის ლიბერალური, განმანათლებლური და მასონური შთაგონება და წარმოშობა. ის ეყრდნობა მესამე სამკვიდროს იმ იდეოლოგიებს, რომლებმაც უბრალოდ გზა გაუხსნეს მემარცხენეების რადიკალურ მოძრაობებს - რომლებსაც აქვთ არსებითად ანტიტრადიციული საფუძველი. Aმემარჯვენეების ისტორიოგრაფია ჯერ კიდევ არ არის დაწერილი და ეს არის ჩვენთვის არასრულფასოვნების წერტილი მემარცხენეების იდეოლოგიებთან და გამანადგურებელ ქმედებებთან მიმართებაში.კერძოდ, ამ ხარვეზის შევსება არ შეიძლება ე.წ. დღევანდელი „ეროვნული ისტორიით". რაც მთავარია, ეს ისტორიოგრაფია ვერ შეედრება მემარცხენეობას ჰორიზონტის სიგანით.

აქ არის ფუნდამენტური პუნქტი. საბოლოო ჯამში, უნდა ვაღიაროთ ის ფაქტი, რომ მემარცხენე ისტორიოგრაფიას შეეძლო ფოკუსირება ისტორიის არსებით განზომილებებზე:საბოლოო ჯამში, უნდა ვაღიაროთ ის ფაქტი, რომ მემარცხენე ისტორიოგრაფიას შეეძლო ფოკუსირება ისტორიის არსებით განზომილებებზე:საბოლოო ჯამში, უნდა ვაღიაროთ ის ფაქტი, რომ მემარცხენე ისტორიოგრაფიას შეეძლო ფოკუსირება ისტორიის არსებით განზომილებებზე: ყველა ეპიზოდური კონფლიქტისა და პოლიტიკური მოვლენის მიღმა, ცალკეული ქვეყნების ისტორიის მიღმა, მან წარმატებით გაითავისა ზოგადი და არსებითი პროცესი, რომელიც განვითარდა ბოლო საუკუნეების განმავლობაში - კერძოდ, გადასვლა ერთი ტიპის ცივილიზაციისა და საზოგადოებისგან მეორეზე. ის ფაქტი, რომ ეს ინტერპრეტაცია ეყრდნობა ეკონომიკურ და კლასისტურ საფუძველს, არ ამცირებს ასეთი ისტორიოგრაფიის მიერ დახატული საერთო სურათის სიგანეს. ისტორიის მსვლელობის შესწავლისას ეს უკანასკნელი წარმოგვიდგენს ფეოდალური და არისტოკრატული ცივილიზაციის დასასრულს; ბურჟუაზიული, კაპიტალისტური და ინდუსტრიული ცივილიზაციის აისს; და სოციალისტური, მარქსისტული და, ბოლოს და ბოლოს, კომუნისტური ცივილიზაციის, როგორც არსებითი რეალობის, ყოველგვარი კონტინგენტისა და კონკრეტული რეალობის მიღმა, ნიშანდობლივი და საწყისი მიღწევა. აქ ნათლად არის აღიარებული მესამე და მეოთხე ხელისუფლების ბუნებრივი

მიზეზობრივი და ტაქტიკური კავშირი. შესწავლილი არის სწორედ სოციალური სტრუქტურისა და ცივილიზაციის მთლიანი ტრანსფორმაცია, რომელიც ისტორიული ძალების ურთიერთქმედების პირდაპირი შედეგია, მაშინ როცა ერთა ისტორია სავსებით სამართლიანად გადადის ზოგადი განვითარების „ბურჟუაზიულ“ ფაზაში. (ნამდვილად, „ერები“ ისტორიულ სუბიექტებად გაჩნდნენ მხოლოდ მესამე სამკვიდროს რევოლუციით, როგორც მისი ერთ-ერთი შედეგი.)

მემარჯვენეების ისტორიოგრაფია იმავე ჰორიზონტს უნდა მოიცავდეს, როგორსაც მარქსისტული ისტორიოგრაფია მოიცავს. იგი უნდა მიისწრაფოდეს ჩაწვდეს ისტორიული პროცესის რეალურ და არსებით ელემენტებს, რომელიც განვითარდა ბოლო საუკუნეების განმავლობაში, ყველა მითის, ზედნაშენის და თუნდაც უბრალო ქრონიკის მიღმა. ეს, რა თქმა უნდა, უნდა განხორციელდეს ნიშნებისა და პერსპექტივის შებრუნებით, სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, უახლესი ისტორიის არსებითი და კონვერგენტული პროცესების დანახვით, როგორც არა რაიმე პოლიტიკური და სოციალური პროგრესის, არამედ ზოგადი დივერსიის ფაზებად. ცხადია, მატერიალისტური და ეკონომიკური წინაპირობა ასევე უნდა მოიხსნას.

ისტორიაში ბევრად უფრო ფართო, ღრმა და რთული ძალები მოქმედებენ. რაც შეეხება დეტალებს, ეგრეთ წოდებული „პირველადი კომუნიზმის“ მითიც უნდა უარვყოთ: ფეოდალური არისტოკრატიული ტიპის ცივილიზაციებთან მიმართებაში, ამ იდეას უნდა დაუპირისპირდეს ორგანიზაციის ფორმები, რომლებიც ძირითადად დაფუძნებულია წმინდა, ჭეშმარიტი და ტრადიციული სულიერი ავტორიტეტის პრინციპზე. მაგრამ ამ ყველაფრის გარდა, კიდევ ერთხელ ხაზგასმით აღვნიშნოთ, რომ მემარჯვენეების ისტორიოგრაფია აღიარებს განსხვავებული ზოგადი და ზეეროვნული ფაზების თანმიმდევრობასა და ერთმანეთთან დაკავშირებას, რაც რეგრესულად მიგვიყვანს დღევანდელ არეულობამდე და დივერსიამდე. ეს იქნება ინდივიდუალური ფაქტებისა და აჯანყებების ინტერპრეტაციის საფუძველი, რომელიც ყოველთვის ორიენტირებული იქნება მათ მიერ შექმნილ საერთო სურათზე.

აქ შეუძლებელი იქნება, თუნდაც რამდენიმე მაგალითით აღწერო ასეთი მეთოდის ნაყოფიერება და ის მოულოდნელი შუქი, რომელსაც მოჰფენს მოვლენების ფართო სპექტრს: იმპერიული შუა საუკუნეების პოლიტიკურ-რელიგიური კონფლიქტები, საფრანგეთის მუდმივი სქიზმატური მოქმედება, ინგლისისა და ევროპის ურთიერთობა, საფრანგეთის რევოლუციის "მიღწევების" ნამდვილი მნიშვნელობა, იმ ეპიზოდებამდე, რომლებიც განსაკუთრებით გვაინტერესებს, როგორიცაა კომუნების აჯანყების რეალური ბუნება, Risorgimento-ს, როგორც ეროვნული მოძრაობის ორმაგი ასპექტი, წმინდა ალიანსის მნიშვნელობა და მეტერნიხის ძალისხმევა და შემდეგ პირველი მსოფლიო ომის დროს მისი იდეოლოგიების აღმავლობითი მოქმედებით, არც თუ ისე დიდი ხნის წინ განხორციელებული ეროვნული რევოლუციების დადებითი და უარყოფითი მხარეები იტალიაში და გერმანიაში და ა.შ. საბოლოო ჯამში, ჩვენ მივიღებთ შეხედულებას, რომელიც შეესაბამება მსოფლიო ლიდერობისთვის მებრძოლი ჭეშმარიტი ძალების შიშველ რეალობას. ეს არის მხოლოდ რამდენიმე დამაინტრიგებელი თემის შერჩევა, ბევრ სხვას შორის, რომლებზეც შეიძლება გამოყენებულ იქნას მემარჯვენეების

ისტორიოგრაფია რათა განმანათლებლური გზით იმოქმედოს და რევოლუცია მოახდინოს ადამიანების უმეტესობის შეხედულებებში.

სამწუხაროდ, მოსალოდნელი ისტორიოგრაფია მხოლოდ ხელს შეუწყობს ცნობიერების ამაღლებას. ამჟამინდელი მდგომარეობიდან გამომდინარე, ძნელად საპოვნელია პრაქტიკული ეფექტურობა, როგორც გადამწყვეტი მოქმედება, დაუნდობელი გლობალური ბრძოლის უზრუნველსაყოფად იმ ძალების წინააღმდეგ, რომლებიც აპირებენ წაშალონ ის, რაც ცოტა დარჩა ჭეშმარიტი ევროპული ტრადიციიდან.

‘Neue Sachlichkeit’: ახალი გერმანული თაობების კრედო

(1933)

მისი ცნობილი „ომის რომანის“ წინასიტყვაობაში, რემარკი წერს: „ეს წიგნი არ უნდა იყოს არც ბრალდება და არც აღიარება, და რაც მთავარია თავგადასავალი, რადგან სიკვდილი არ არის თავგადასავალი მათთვის, ვინც მის პირისპირ დგას.

ანალოგიურად, პრინცი როჰანი წერს: „ჩვენი თაობა არ იცნობდა ახალგაზრდობას.

ნიცშემ, როგორც ყოველთვის წინასწარმეტყველმა, იწინასწარმეტყველა „კულტურის კოლაფსი“ და „ევროპული ნიჰილიზმი“; მაგრამ მან ასევე დაწერა: „ხის შერხევით, მხოლოდ უკვე გამხმარი ფოთლები ცვივა; რაც არ გვკლავს, გვაძლიერებს“. ნიცშემ გამოკვეთა მითი ახალი რასის შესახებ, რომელიც მისი დაცემის შემდეგ ამაღლდა და კიდევ ერთხელ მოიცვა კაშკაშა სიმაღლეები და ზეადამიანური რეალობა.

ახლა რაღაც მსგავსი ჩნდება სხვა ქვეყნებში, ამ მწერლების სამშობლოში. ეჭვგარეშეა, რომ უფრო მეტად, ვიდრე ნებისმიერი სხვა რასისთვის, ჩრდილოეთის რასებისთვის ომი იყო განადგურების მიზეზი, რომელიც არა მხოლოდ მატერიალური, არამედ, პირველ რიგში, სულიერია. თაობის სული დაიმსხვრა. ეს თაობა წინა თაობას მოწყვეტილი აღმოჩნდა: აღარ ესმის მათი — დგას მათგან განცალკევებით. ის სხვა ცხოვრებით ცხოვრობს და არც კი იცის, რა ხიდები ჩამოინგრა მის უკან. საუბარია არა გამოხატვის ახალ მხატვრულ ან ინტელექტუალურ ფორმებზე, არამედ დამოკიდებულების შინაგან ცვლილებაზე, რომელიც მოხდა ადამიანის ნებისგან თითქმის დამოუკიდებლად, როგორც საგანთა შინაგანი ძალით განსაზღვრული მდგომარეობა. ადამიანის ურთიერთობა რეალობასთან აღარ არის ის, რაც იყო; შეიცვალა იმის მნიშვნელობა, თუ რას ნიშნავს იყო კაცი. გერმანიაში ახალი, ცივი სამყარო ჩნდება; თავისუფალი, ანტირომანტიკული სამყარო ნახევრად სინათლისა და სენტიმენტალურობის გარეშე: neue Sachlichkeit-ის სამყარო, „ახალი სისასტიკით“.

***

იმისათვის, რომ გავიგოთ, რამდენად მოქმედებს ეს ტრანსფორმაცია ყველა ინტერესზე, ყველა ღირებულებასა და ცხოვრების ყველა მნიშვნელობაზე, ერთი ძირითადი მოტივის მიხედვით, უნდა წაიკითხოთ

ახლახან გამოქვეყნებული წიგნი, რომელიც წარმოადგენს ახალი გერმანელი თაობის რწმენის გაბედულ და გასაოცარ გამოცხადებას. ავტორი ოცდაშვიდი წლის ფრანც მაცკეა. წიგნს სათაური აქვს "ახალგაზრდობის აღსარება". ის, რასაც ის წარმოადგენს, არ არის დოქტრინა, არამედ რეალობა, რომელიც შეიძლება ზოგს შემაშფოთებელი ეგონოს, ზოგს კი მოულოდნელი;

ავწერ ცხოვრების საზრისზე ახალი თაობისთვის. არის ახალი რასა, სულისა და სხეულის ახალი დამოკიდებულებით, რომელიც ახლა მაღლა დგას საბრძოლველად, რომელიც ინარჩუნებს ძალას ხვალ და იკლებს მეორე დღეს. ყველა ფეხი მოიხსნა, ყველა ბმა მოიხსნა და ყველა ძალა ჩამოერთვა ობიექტებს: ჩვენ დავრჩით სიცარიელეში, სრულ ფარდობითობაში - მაცკეს მდგომარეობებში - და მაინც არ დავეცით. ჩვენ არ დაგვიპყრო ქაოსმა, მაგრამ მივაღწიეთ უფრო ნათელ ხედვას, გარკვეულობას ჩვენს მდგომარეობასთან დაკავშირებით.

რაც განასხვავებდა წინა თაობებს, მაცკეს აზრით, იყო მათი "სულისადმი" თაყვანისცემა. ისინი ყველაფერს ახვევდნენ გრძნობებში, რომანტიკულ ტონებში, ვნებიანი სითბოთი, ტრაგიკული თუ ინტიმური ფორმებით და ყველანაირი „განზრახვებით“. გასული საუკუნის ნატურალიზმი სხვა არაფერი იყო, თუ არა ლიტერატურული ნიღაბი. ყველაფრის ცენტრში იდგა ადამიანი თავისი პრობლემებით, სირთულეებითა და განსჯებით: ყველაფრის მნიშვნელობა ფასდებოდა იმის მიხედვით, თუ რამდენად ეხება ის ასეთ ცენტრს.

როგორც ჩანს, ახალმა ნორდიულმა თაობამ ეს ყველაფერი გააუქმა. ახალი თაობა მიდრეკილია აღადგინოს მარადისობისა და სამყაროსადმი გულგრილობის ის თვისებები ადამიანური საქმეების მიმართ, რომლებიც წინა ეპოქებში დაიკარგა. ის ცდილობს შეხვდეს საგნებს მთელი მათი სიმკაცრით, აჩუმებს სულს და ფოკუსირებს ექსკლუზიურად რეალურზე: neue Sachlichkeit .

მაცკე წერს:

ჩვენ sachlich (საფუძვლიანები) ვართ, რადგან გვეზიზღება ყველაფერი, რაც მხოლოდ ადამიანურია და რაც შეიძლება ნაკლებად ვლაპარაკობთ მასზე; რადგან ჩვენ ვხედავთ რეალობას, რომელიც ჩვენთვის უფრო მაღალია ვიდრე ადამიანთა აზრები - საგანთა რეალობა დიდი და უსასრულოა, მაშინ როცა ყველაფერი ადამიანური არის პატარა, პირობითი და განცდებით განპირობებული. ჩვენ sachlich ვართ, რადგან ობიექტურობა, საგნებში პრეტენზიებისა და ენის არარსებობა ჩვენთან უფრო ახლოსაა, ვიდრე აზრებისა და ვნებების მეტყველება; რადგან მხოლოდ ის გვაინტერესებს, რაც თავის თავს რეალობით გამოხატავს და ყველაფერი, რაც გულიდან გულამდე მიედინება გვძაგს;

ამდენად, რასაც ჩვენ ვპოულობთ უპირველეს ყოვლისა, არის რაიმე კომპრომისის უარყოფა ნივთებსა და ადამიანებს შორის: მცდელობა განიწმინდოს საგნები ადამიანურისგან, აღადგინოს სამყარო, როგორც მშვიდი, სტაბილური და ნათელი ადგილი; აღადგინოს იგი თავისი პირველი დღის ბრწყინვალებაში, მის ჩუმად, მაგრამ კაშკაშა პირველყოფილ სიდიადეში. არა ილუზიებისა და აზრების დამახინჯებული ფარდა: „სჯობს ოდიოზური და ნათელი, ვიდრე ლამაზი და ბუნდოვანი“.

მაცკე წერს:

როგორც შუადღის მზის ქვეშ ქრება ყოველი ჩრდილი, ასევე ჩვენი მზერის ქვეშ საგნები თავისუფლდებიან ჩვენი თანამემამულეების ანემიური ცხოვრებიდან. ეს სულაც არ ნიშნავს იმას, რომ ჩვენ ვერაფერს ვგრძნობთ. თუ სხვებს სურთ იფიქრონ, რომ სული, რომელიც დუმს, აღარ არის სული, ასეც იყოს: ჩვენც გვაქვს მგრძნობელობა, უბრალოდ ის იღვიძებს არა სხვა ადამიანების გრძნობებით, არამედ რეალური საგნებით და რაც ყველაზე რეალური და ძირითადია ადამიანში.

ჩვენთვის ბუნება არის საგანთა დიდი სფერო - ისეთი საგნები, რომლებიც ჩვენგან არაფერს არ ითხოვენ, რომლებიც არც გვაკისრებენ ყოფნას და არც ჩვენი სულის რაიმე განსაკუთრებულ დამოკიდებულებას მოითხოვენ, არამედ უბრალოდ დგას ჩვენს წინაშე, როგორც სამყარო თავისთვის, გარეგანი და უცხო. ეს არის ზუსტად ის, რაც ჩვენ გვჭირდება, ეს სიდიადე და მანძილი, რომელიც თავისთავად ისვენებს, ადამიანის ყოველგვარი წვრილმანი სიხარულისა და მწუხარების მიღმა: საგნების საკუთარ თავში ჩაკეტილი სამყარო, რომელშიც ჩვენ თვითონ ვგრძნობთ თავს საგნებად. სრულიად განცალკევებული ყველაფერი სუბიექტურისგან, ყოველგვარი პირადი ამაოებისა და წვრილმანისაგან: ასეთია ბუნება ჩვენთვის.

ახალ თაობას ბუნება აღარ ელაპარაკება თვალწარმტაცი ჩანჩქერების, მზის ჩასვლის ან მთვარის შუქის მეშვეობით, არამედ უდაბნოების, კლდეების, მყინვარების, და მცხუნვარე ტროპიკული მზეების - მშვიდი, მიუწვდომელი და ჩუმი - მეშვეობით. მატკე აღნიშნავს, რომ დღეს შეიცვალა ის ფორმა, რომლითაც ბუნება გადმოსცემს თავის მნიშვნელობას: ის უფრო ეპიკურია, ვიდრე ლირიკული, მშვიდი და უწყვეტი, ვიდრე განსაკუთრებული. პირველ თაობას უბიძგებნენ ბუნებით შეეგრძნოთ განცდა, მეორეს კი მოქმედებით; პირველი აღიქვამდა საგნებს თავისი "სულით", მეორენი თავისი სხეულით. უფრო მეტიც, გასული ბურჟუაზიულ-რომანტიკული თაობისთვის ბუნება ისეთი საყვარელი იყო, რომელსაც შაბათ-კვირას ან ზაფხულის არდადეგებზე ხედავთ: ქალაქის ცხოვრების პოეტური შეწყვეტა. ამის საპირისპიროდ, ახალი თაობისთვის ეს არის რაღაც ფუნდამენტური, იმ გაგებით, რომ იგი ატარებს არსებობას თავის შიგნით რაღაც სერიოზულს და მძიმეს: უკიდეგანო სამყარო, რომელშიც ქვის და ფოლადის მეტროპოლიური პეიზაჟებია, მათი გაუთავებელი ხაზოვანი ქუჩებითა და სამშენებლო ადგილებით სავსე ამწეების ტყეებით, რომლებიც უზარმაზარი და მარტოხელა ტყეების ტოლფასია და მათი სიმკაცრის აღქმა არასოდეს ტოვებს ადამიანს.

მატკე წერს:

ამგვარად, neue Sachlichkeit აყალიბებს შინაგან სტილს, სულის პოზიციას: როგორც ჩვენ ვუცხადებთ ბოიკოტს სენტიმენტალურობას, ისე ჩვენ გვაკლია დრაივი და სიხარული, რათა გამოვხატოთ საკუთარი თავები და "ვიურთიერთოთ". ჩვენ ვგრძნობთ ბუნებრივ ზიზღს იმის მიმართ, რაც ჩვენში დევს. ჩვენ აღარ გვსიამოვნებს ლაპარაკი და როცა ვწერთ, გრძნობებს კი არა, რაღაცებს ვაცხადებთ.

ეს არის ახალი სკანდინავიური თაობის სულის კიდევ ერთი განმსაზღვრელი თვისება: ის ფაქტი, რომ ის რჩება მძიმე და თავშეკავებული თანამედროვე სამყაროს ხალხმრავლობისა და მღელვარების შუაგულში, თუნდაც დიდი ქალაქის განუყოფელ ქსოვილსა და დემონურ აურზაურში.

ჩვენ ვგრძნობთ, რომ რთულ მდგომარეობაში ვართ, მხარდაჭერისა და მეგზურის გარეშე. ჩვენ ვისვენებთ გრავიტაციაზე, რომელიც მშვიდი, ბუნებრივი და მარტივია - არ არის რაიმე შინაგანი ან გარეგანი შეშფოთების ასახვა. სიჩუმე და მოქმედება ჩვენი სტილის გამორჩეული თვისებაა. ჩვენ ვაფასებთ შუასაუკუნეების ანონიმურობის სიდიადეს, ასე თავისუფალს პირადი ამაოებისგან, რომლის დროსაც არავის უცდია ტკივილის ან სიხარულის გამოხატვა, მაგრამ მშვიდად შექმნა თავისი ნამუშევარი. „ტრაგედიები“ ჩვენთვის მხოლოდ პირადი საქმეა, რომელიც ეხება მხოლოდ მათ, ვინც თავს მნიშვნელოვანად თვლის. ჩვენ უფრო მეტად ვართ მიდრეკილი დაკვირვებისა და მოქმედებისკენ, ვიდრე სენტიმენტალურობისა და ემოციური გამოხტომებისკენ. ჩვენთვის, ახალგაზრდებისთვის, არ არსებობს ღმერთი, ვისთანაც შეგვიძლია ვისაუბროთ ჩვენს ტანჯვაზე: რაც უფრო დიდია ტკივილი, მით უფრო დალუქულია ჩვენი ტუჩები. ნაწარმოებები აღარ გველაპარაკებიან მათ ავტორებზე: ისინი ჩვენს წინაშე დგანან, როგორც დახურული და დამოუკიდებელი „ნივთები“, უფრო მაღალი გაგებით.

ამგვარად, წინა დღეების „ადამიანური“ სითბო და სიახლოვე შეიცვალა სიცივით და დისტანციით საგნებისა და ადამიანების მიმართ — მაგრამ „განსაკუთრებით ადამიანების მიმართ“:

ობიექტურობა გამორიცხავს სიახლოვეს და მოითხოვს დისტანციას: დასანახად აუცილებელია დაშორება. გარდა ამისა [მაცკე კიდევ ერთხელ იმეორებს] ჩვენ თავს მარტოხელა ჯიშად ვგრძნობთ, თუნდაც მასის ფორმირებისას; მაგრამ, არა მარტოობის გუშინდელი იდეის მიხედვით. ამას დაჰკრავდა მტკივნეული, სასოწარკვეთილი და რომანტიული ნოტა, მაშინ როცა ჩვენი მარტოობა სრულიად ბუნებრივი მდგომარეობაა. ჩვენ თავისუფალი ვართ ყოველგვარი ამაოებისაგან ჩვენს „მე“-სთან მიმართებაში; მართლაც, ჩვენ საერთოდ არ ვფიქრობთ საკუთარ თავზე: გვიხარია ერთად შეკრება, არ ვართ ეგოისტები, ვიღებთ იერარქიებს ისევე, როგორც წინა თაობები და ვმოქმედებთ - მაგრამ თავს მარტოდ ვგრძნობთ. ჩვენ ვგრძნობთ, რომ გულის სიღრმეში ჩვენ არ ვართ დაკავშირებული, რომ ყველა კავშირი გაწყდა, რომ როგორც ამ დედამიწაზე მიმავალი გზა, ჩვენ ყველანი უცხოები ვართ, თუმცა ერთსა და იმავე გზას მივყვებით, თუნდაც იმასთან დაკავშირებით, რაც გვიყვარს: ჩვენი მიწა, ჩვენი მეგობრები, ჩვენი ქალები. უფრო მეტიც, ჩვენი შემთხვევა არ არის იძულებითი მარტოობა, რომელიც სინანულით არის სავსე დაკარგული ნივთების ან იდეალების ღალატის გამო. ჩვენ არასდროს გვიყვარდა იდეალები, რომლების სიყვარულიც შეიძლება ვინანოთ. ინდივიდუალიზმი, როგორც საკუთარი თავის თეორია ან რელიგია - ჩვენამდე მოსულთათვის ასე ძვირფასი ინდივიდუალიზმი - ჩვენთვის სრულიად უცხოა: ის აღარანაირად აღარ გველაპარაკება.

გარეგანი ცხოვრება განთავისუფლდა სულის გამოვლინებებისაგან და „მე“-ს დადასტურების ყოველგვარი მცდელობისგან, სწორედ იმიტომ, რომ ჩვენ გადავიტანეთ და შევზღუდეთ ცხოვრების ცენტრი შიგნით. ამ მიზეზით, გარეგნულად ჩვენ ალბათ გაცილებით ნაკლებად ინდივიდუალისტები ვართ და ბევრად უფრო მიდრეკილნი ვართ გავერთიანდეთ და მივიღოთ მორჩილება.

ავტორი კიდევ უფრო განმარტავს ამ აზრს დამაჯერებელი მსგავსებით: ისევე, როგორც მწყემსი ჩამოვა მთიდან, როცა სოფელს საფრთხე ემუქრება, შეუერთდება სოფლის მოსახლეობას და იბრძოლებს, ისაუბრებს და იმღერებს

მათთან ერთად, მხოლოდ მაშინ დაბრუნდება თავის მთაზე, როცა მტერი დამარცხდება - და ამგვარად, კვლავ აღმოჩნდება მარტო მწვანე მდელოებთან და ბნელ ტყეებთან, მოძრავ ზვავებთან და ცისფერ ცასთან - ასე რომ, ჩვენი არსებობა შედგება მარტოობისა და მოქმედების სწრაფვისგან. იდეალისათვის, ენთუზიაზმის ნაპერწკალისთვის ორგანიზება ჩვენთვის წარმოუდგენელია; მაგრამ ჩვენ მზად ვართ მოვწესრიგდეთ საერთო მოქმედებისთვის, საერთო მიზნის მისაღწევად.

***

ადვილია იმის წინასწარ განსაზღვრა, თუ რა შედეგები შეიძლება მოჰყვეს ამ ტიპის დამოკიდებულებას ცხოვრების სხვადასხვა სფეროში.

სიყვარული, მაგალითად, მცირდება:
იქიდან გამომდინარე, რომ ჩვენ მუდმივად არ ვექვემდებარებით გრძნობებს, არამედ თითქმის თავისუფალნი ვართ მათ მიმართ, აქედან გამომდინარეობს, რომ სექსუალური საგნები აღარ ატარებენ წარსულში არსებულ მნიშვნელობას და მნიშვნელობას. ისეთი ეროტიული აკვიატებები, როგორიც ფროიდსა და ვაინინგერშია, აღგზნებისა და ავადმყოფური ცოდვის მიზანშეწონილობა, რომელიც დამახასიათებელია ომამდელი და შემდგომი ლიტერატურისთვის - უნიკალური, საბედისწერო ვნების რომანტიზმი და უპასუხო ან მოღალატე სიყვარულის დრამა არის ყველაფერი, რასაც ჩვენ აღვიქვამთ, როგორც იმ თაობას, რომელიც აღარ გვესმის. აქაც მოხდა შინაგანი გარდაქმნა, როგორც თავისთავად ცხადი ფაქტი. ჩვენ შევიძინეთ ახალი ბუნებრიობა, ახალი გულწრფელობა, ახალი "ობიექტურობა". „წყვილის“ იდეის ნაცვლად, ჩვენთან ბუნებრივად მოდის მამაკაცის იდეა ქალის გვერდით [der Herr neben der Dame]. ჩვენი გოგონები ნაკლებად ჩაცმული და მორთული არიან, მაგრამ მაინც შეინარჩუნეს ფემინურობა, მიუხედავად იმისა, რომ ისინი არ ექვემდებარებიან სენტიმენტალიზმის სხვადასხვა ფორმებს და ბურჟუაზიულ და მორალურ საზღვრებს, რომლებიც წარსულში კარგად აღზრდილ ახალგაზრდა ქალებს ჰქონდათ დაკისრებული. სასიყვარულო საქმეები ჩვენთვის არაფერს ნიშნავს: ფორმის თვალსაზრისით, გულიც კი თითქმის გაცივდა: არც ჩხუბი, არც ჟესტიკულაცია, არც სენტიმენტალიზმი, არც ფრიალი. ეს არ ნიშნავს იმას, რომ სიყვარული - სექსუალური მიზიდულობა მამაკაცსა და ქალს შორის - მკვდარია; მან ფორმა იცვალა: ის უკვე აღარ არის მბჟუტავი როგორც წითელი ალი, როგორც ადრე, არამედ კაშკაშაა, სტაბილური და ხილული. გარეგნულად მან დაკარგა ყველა თავისი განმასხვავებელი ნიშანი, ასე ვთქვათ - დაიცალა ფარისევლობისა და გართულებებისგან. გუშინდელი ახალგაზრდობისთვის სიყვარულის გრძნობა რაღაც ზეციური და სასწაულებრივი იყო; დღეს ის გვეჩვენება, როგორც ყოველდღიურობა, რომელიც არ შეიძლება იყოს რაიმე სერიოზული ცხოვრების ცენტრი. ქალი აღარ დგას ჩვენს წინაშე როგორც კერპი, არამედ როგორც ჩვენი თანასწორი.

გარდა ამისა, ჩვენ ვიცით, რომ ქალსაც კი არ შეუძლია გადალახოს ჩვენი ფუნდამენტური მარტოობა. ის ჩვენთვის უბრალოდ ცხოვრების თანამგზავრია, შესაძლოა ახლო და სანდო ადამიანი, რომლის ერთგულებიც ვრჩებით, მიუხედავად იმისა, რომ ვიცით, რომ შეიძლება ერთ დღესაც დაგვტოვოს: თანამგზავრი, რომელთანაც შინაგანად გაკავშირებთ გაუგებარი გარეგანი ძალები; და მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენ შეიძლება ბევრი რამ ვიცოდეთ მის

შესახებ - როგორც მან ჩვენზე - მრავალი თვალსაზრისით, არსებითი თვალსაზრისით, ის ჩვენთვის მაინც უცხოა.

ახლა ჩვენ გავაგრძელებთ მიმოხილვას neue Sachlichkeit-ის ეფექტურობის შესახებ სხვადასხვა კულტურულ სფეროებში. მაგრამ, უპირველეს ყოვლისა, უნდა აღინიშნოს, რომ შეცდომა იქნებოდა მისი განხილვა, როგორც უბრალო მატერიალიზმის გამოხატულება, ან როგორც ორგანზომილებიანი და ანტიმეტაფიზიკური ამერიკული მსოფლმხედველობის ვარიაცია. გარეგნულად, შეიძლება აღმოჩნდეს გარკვეული მსგავსება, მაგრამ მათი მნიშვნელობა ღრმად განსხვავებულია. ამერიკული სულისგან განსხვავებით, სკანდინავიური ფესვები შინაგანობის ტრადიციაშია, რომელიც უბრალოდ არ შეიძლება იყოს უარყოფილი. ჩვენ გვეჩვენება, რომ neue Sachlichkeit მდგომარეობს არა მეტაფიზიკის უარყოფაში, არამედ იმაში, რომ ეს უკანასკნელი ემთხვევა რეალობას, ქმნის სრულყოფილ ბალანსს ჭურჭელსა და შინაარსს შორის. ეს არის თითქმის ახალი კლასიციზმი, ახალი დორიული წარმართობა, რომელიც კვლავ ჩნდება სკანდინავიური ნიღბის ქვეშ: ნაკლებად ჰარმონიული და კაშკაშა, ალბათ, უფრო მკაცრი, მძიმე და აქტიური, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, აქვს საკუთარი დალუქული, ფოლადის შინაგანი ბირთვი. და ამას არაფერი აქვს საერთო ბრტყელ, პრაქტიკულ მოაზროვნე ანგლო-საქსონურ გამარტივებასთან. ახალი სკანდინავიური თაობები აფასებენ ფიზიკური საგნის დახურულ, ერთმნიშვნელოვან და ზუსტ ფორმას არა მატერიალისტური თვალსაზრისით, არამედ როგორც სულიერი სიმშვიდის სიმბოლოს. მაცკეს უყვარს ტექნოლოგიების სამყარო, მაგრამ როგორც „ადეკვატურობის ნების“ გამოხატულება (Wille zum Adäquaten). ის ისეთივე გულგრილია მანქანების მიმართ, როგორც დანის ან ჩანგლის მიმართ: ის აფასებს ენერგიის დახარჯვის მინიმუმამდე შემცირების კრიტერიუმს, მაგრამ - კიდევ ერთხელ - არა მოხერხებულობისადმი სიყვარულიდან გამომდინარე არამედ, სიცხადისა და ობიექტურობისკენ ლტოლვისა და ყველაფრის მიმართ ზიზღის გამო.

სწორედ ამის ფონზე უნდა გავიაზროთ უარყოფის დიდი აქტი, რომელიც სკანდინავიურმა ახალგაზრდობამ უნდა განახორციელპს: რწმენის უარყოფა. ვადასტურებთ თუ არა ღმერთის არსებობას? უარვყოფთ? არც ერთი და არც მეორე. ამ პრობლემებმა ჩვენთვის ყოველგვარი აზრი დაკარგა: ჩვენ აღარ გვესმის მათი, ისინი ჩვენთვის უცხოა. ჩვენ არ ვართ ეკლესიების მტრები. ყველა რელიგია ღირსეულად გვეჩვენება, თუმცა ჩვენ ყველა მათგანს ერთნაირად გავშორდით, როგორც დიდ მეტაფიზიკურ სისტემებს. ჩვენ ორივეს აღვიქვამთ ხელოვნების ნიმუშებად, ანუ ისტორიული რეალობის ფაზებად. ჩვენთვის ყველაფერი მარტივადაა, ყველაფერი თანაბრად ახლოს და შორს. ჩვენ მათ შორის გზას ვაღწევთ, ვმოქმედებთ და ვფიქრობთ. განურჩევლად იმისა, ჩვენი გული სავსეა სიხარულით თუ მწუხარებით, სიამაყით თუ უბედურებით, ჩვენ ყოველთვის მარტო ვართ. ღმერთზე აღარაფერი გველაპარაკება, არც სიხარულით და არც მწუხარებით. ჩვენ დავკარგეთ ღმერთი და მისი რწმენა - სიტყვასიტყვით ასეა. შეიძლება დაგვაბრალონ სულიერად გაღატაკება: მაგრამ მართლა შეიძლება თუ არა გვეწოდოს ღარიბი იმის გამო, რაც აღარ გვჭირდება? ჩვენ არ გვყავს ღმერთი, მაგრამ ჩვენ არ ვართ მის გარეშე და არ ვგრძნობთ თავს დესაკრალიზებულად [wir haben keinen Gott, aber sind weder gottlos noch entgöttert].

ეს ფენომენი, ყველა საყრდენის დაკარგვა, რომელიც მაინც არ იწვევს რაიმე რეალურ კოლაფსს, ასევე გვხვდება სხვა ასპექტებშიც. ისევე, როგორც ახალი სკანდინავიური თაობა გულგრილია ყველა რწმენის მიმართ, ასევე მას აქვს მცირე მგრძნობელობა ან ინტერესი ფილოსოფიური კონსტრუქციების მიმართ - არაცნობიერად, რადგან ის უბრალოდ განიცდის ამას, როგორც ობიექტურ ფაქტს. ახალი თაობა აღარ გადააფასებს აზროვნებას: ის ართმევს „მოაზროვნეს" პირველობასა და თაყვანისცემას, რომელსაც წინა საუკუნეებში სარგებლობდა. მას ურჩევნია იცოდეს, რომ არ იცის, ვიდრე დაიჯეროს. ამ თაობას აღარ ესმის სამყაროს ძირითადი „მნიშვნელობის" ან „არსის" ძიება. ყოველ „კოსმოსური სინთეზს" ის იაფად და უაზროდ მიიჩნევს.

დღეს ჩვენ გვაქვს თავდაჯერებულობის გრძნობა, რომელიც არ სჭირდება მეტაფიზიკური ან რელიგიური გამართლება. მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენ გვაკლია ტრანსცენდენტული ფონი, ჩვენ არ ვართ დათრგუნული და არც შეწუხებული ამით: ჩვენ ვმოქმედებთ, ვფიქრობთ და ვიბრძვით ისევე, როგორც მათ, ვისაც ეს ფონი ჰქონდა და ვისაც სიცოცხლისთვის „მნიშვნელობის" პოვნა სჭირდებოდა. ჩვენი ქმედებისთვის სანაცვლოდ არაფერს ველით. ღმერთების სიკვდილმა არ გვაქცია ეპიკურელებად, მატერიალისტებად ან სკეპტიკოსებად პასიური გაგებით და არც აპათიურ ასკეტებად. ჩვენ მოგვწონს მოქმედება და ვგრძნობთ, რომ ბევრი რამ არის გასაკეთებელი. ჩვენ განვიცდით ერთგვარ ყოველდღიურ გმირობას, ყოველგვარი ფანფარის, რომანტიული ან ტიტანური ელფერების გარეშე.

მაცკე განმარტავს, რომ ასევე სიტყვა „პროგრესი", (მისი იდეალისტური გაგებით) სრულიად გაუგებარი გახდა:

ჩვენ არათუ არ გვჯერა ამის, არამედ არც კი ვიცით რას ნიშნავს. რა თქმა უნდა, ჩვენ ვხედავთ „პროგრესს" კონკრეტულ პრაქტიკულ სფეროებში, როგორიცაა ტელეფონებისა და საავადმყოფოების მუშაობა. ჩვენ ვმუშაობთ ამ ტიპის პროგრესის ხელშეწყობაზე ისევე ენერგიულად, როგორც ყველა სხვა, მაგრამ არ წარმოგვიდგენია, რომ ამის გამო კაცობრიობა ნამდვილად წინ დგამს ნაბიჯს. ჩვენი არ გაგვაჩნია "პესიმიზმი ცივილიზაციის მიმართ" - "თითქოს გვჯეროდა მოცემული საბოლოო ღირებულებების ან მიზნების, მაგრამ აღმოვაჩინეთ მათი განხორციელების შეუძლებლობა თანამედროვე რეალობაში, ან თუნდაც მათი არაადეკვატურობა მასთან მიმართებაში. ამგვარი ფასეულობების ცნება ჩვენთვის უცხოა, ამიტომ ჩვენი "პესიმიზმში" დადანაშაულება ნაკლებად აზრიანი იქნება. ჩვენი მოქმედებები თავისუფალია: ისინი ხდება სუფთა, ცივ და მკვეთრ ატმოსფეროში. „კულტურის" არსებობის კონცეფციამ სხვა მნიშვნელობა შეიძინა: ჩვენთვის „კულტურა" არის შინაგანი დამოკიდებულების გამოხატულება, რომლის სიდიადე მისი ერთიანობითა და თავშეკავებით იზომება და რა კავშირი შეიძლება ჰქონდეს ამას ნახატებთან, ლექსებთან ან სპეკულაციურ გამოკითხვებთან? ახალ თაობებთან ერთად ჩვენ ვხედავთ ცხოვრებისა და მოქმედების ახალი მნიშვნელობის გაჩენას, მაგრამ არა რაიმე ახალი „კულტურის" ან ფილოსოფიის ძალით. ის ფატალურად ყალიბდება არა როგორც "ღირებულება", არამედ როგორც მდგომარეობა; და, ალბათ, ვერც კი იპოვის რაიმე ასახულ ან მხატვრულ გამოხატულებას, რადგან „გამოხატვა" აღარ წარმოადგენს ახალი თაობის ინტერესს, რადგან თვითონ არაა „მხატვრული" და „ექსპრესიონისტული".

ამ გზით ავტორი კიდევ ერთხელ ასახავს გადამწყვეტ თემას „დიდებულ სამყაროში დაბრუნების“ შესახებ. ის საუბრობს წიგნებითა და ხელოვნებით ავადმყოფობაზე და ამჟღავნებს სპორტის ახალი ენთუზიაზმის მნიშვნელობას, რაც არ ეხება მხოლოდ ახალგაზრდებს, რომლებსაც ის წარმოადგენს.

მაცკე აცხადებს:
ერთი განსხვავება წინა თაობასთან შედარებით არის ის, რომ ცხოვრების სუროგატები და ტრანსპოზიციები აღარ გვაინტერესებს, იმაზე მეტად ვიდრე თავად სიცოცხლე. ჩვენ გვაინტერესებს არა ის, რაც ვლინდება სხვა ადამიანების გრძნობებით, არამედ ის, რაც ვლინდება ჩვენი გრძნობებით, მზის შუქზე და ღია ცის ქვეშ. გუშინდელი ახალგაზრდობა სამოგზაურო წიგნებს წაიკითხავდა; დღევანდელი ახალგაზრდები მოგზაურები არიან — და ჩვენი მოგზაურობები უფრო „ეპიკურია“, ვიდრე „ლირიკული“. სიჩქარე ანადგურებს იმ მიწების ეპიზოდურ, ლოკალურ, თვალწარმტაც და თავისებურ მახასიათებლებს, რომლებსაც ჩვენ ვკვეთთ; ის ხელს გვიშლის მათ მიმართ რაიმე სენტიმენტალური მიჯაჭვულობის განვითარებაში და აღვიძებს ჩვენში დიდ, უნიტარულ, გამარტივებულ და უნივერსალურ გრძნობებს - სამყაროს მოგზაურობის განცდას, ძალაუფლებისა და უსაფრთხოების გრძნობას საგნებთან მიმართებაში. ჩვენ გვიყვარს სპორტი არა როგორც ტენდენცია ან ახალი რელიგია, არამედ იმიტომ, რომ ის ათავისუფლებს ამ ნივთებს ჩვენი სულიდან, რადგან ის მიგვიყვანს გრძნობების სფეროდან მოქმედებების სფერომდე, ცივ, სუფთა ჰაერში. ყველაფერი რაც ჩვენ გვინდა არის ჰაერი და სამყაროს მკაცრი ასპექტები. ჩვენ გვსურს ვიყოთ ფხიზლად — და არა ოცნებებში ჩაძირულები, რომლებიც ლამაზი სიტყვებით ლაპარაკობენ. სინამდვილეში, ჩვენ არც კი გვინდა ეს: უბრალოდ, ყველაფერი სხვაგვარად ვერ იქნება.

ასე რომ, ის პრეტენზიები, როგორიცაა განცხადება, რომ ხელოვნება არის ადამიანის უმაღლესი შესაძლებლობა, ჩვენთვის საკმაოდ გაუგებარია. ზედმეტად სერიოზულები გავხდით და ამ სერიოზულობისთვის ხელოვნებაც აღარ კმარა. "ცხოვრება სერიოზულია, ხელოვნება - მსუბუქი": ჩვენ შეგვიძლია კიდევ ერთხელ დავაფასოთ შილერის სიტყვების მნიშვნელობა.

***

როგორი იქნება ამ ახალი თაობის მომავალი? რა ეპოქისთვის იბრძვიან და გზას იკაფავენ? რა მნიშვნელობა ექნება ევროპასა და მის ტრადიციას, რომელსაც ამჟამად ორმხრივი საფრთხე ემუქრება, აღმოსავლეთით რუსეთისგან და დასავლეთით ამერიკისგან?

ამ კითხვებზე პასუხი მხოლოდ მომავლისგან შეიძლება მოდიოდეს - ძალიან ახლო მომავლის, ალბათ. მაცკე წერს: „ჩვენ ვიცით, რომ ჩვენ სხვა არაფერი ვართ, თუ არა ტალღა დინებაში, რომელსაც არც დასაწყისი აქვს და არც დასასრული, და რომლის სწრაფი დინებაც მის არსს წარმოადგენს”.

"ახალგაზრდული ქარტიისთვის"

(1951)

დამარცხებისა და ღალატის დემოკრატიული წარმომადგენლები დიდი ხანია მიმართავენ იტალიელ ახალგაზრდებს მეტ-ნაკლებად პათეტიკურად და პატერნალისტურად, ცდილობენ აიძულონ ისინი ამ გზას გაჰყოლოდნენ და თავიანთ იდეოლოგიაში ჩაითრიონ.

მათ უნდა გააცნობიერონ, რომ დროს კარგავენ. იტალიელ ახალგაზრდებს - ნამდვილ იტალიელ ახალგაზრდებს - არ სჭირდებათ ისინი. მათ აქვთ საკუთარი ხასიათი და ფორმა და სულ უფრო მეტად აცნობიერებენ პოლიტიკურ როლს, რომელსაც ასრულებენ — და შეასრულებენ - ქვეყნის ცხოვრებაში, წარუმატებელი ომის შედეგად შექმნილი მორალური მდგომარეობის უარყოფის თვალსაზრისით, აგრეთვე აჯანყების კუთხით იტალიის განახლებული კლიმატის წინააღმდეგ, რომელსაც მართავენ უღირსი წვრილმანი პოლიტიკოსები.

ამიტომ, იტალიელმა ახალგაზრდებმა იდეოლოგიით და პროგრამით მკაფიოდ უნდა გამოხატონ პროტესტი, რათა კიდევ უფრო ფართოდ და შეგნებულად გააერთიანონ თავიანთი ძალები და დამაჯერებლად წინ წაიწიონ თავიანთ გზაზე.

ახალგაზრდობა

1. ჩვენ ახალგაზრდობას აღვიქვამთ არა როგორც ასაკობრივ ან ბიოლოგიურ ფაქტად, არამედ არსებითად სულიერ დამოკიდებულებად, როგორც ცხოვრების ტონად და სტილად. იგი განისაზღვრება იმ ადამიანების ენთუზიაზმითა და გულუხვობით, ვინც იდეალს მიჰყვება უბრალოდ ამ იდეალის სიყვარულით; უპირობოსკენ ლტოლვით, რაც განუყოფელია ყოველგვარი იდეალიზმისგან; მოქმედების გემოვნებით; იმპულსით განახლებისკენ, წინსვლისკენ; მარტივი ცხოვრების ზიზღით.

2. ახალგაზრდობას აქვს რევოლუციური ხასიათი, სადაც რევოლუცია გაგებულია არა როგორც ახლისა და განსხვავებულისადმი გადაჭარბებული სურვილი ან როგორც დივერსიული ძალა, არამედ როგორც სტაგნაციისადმი შეუწყნარებლობა, ლტოლვა საკუთარი იდეალისადმი მრავალწლიანი შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად და როგორც მუდმივი ცეცხლი, რომელიც ანადგურებს ყოველგვარ ინერციას და გადალახავს ყველა დაბრკოლებას.

3. ახალგაზრდობა - ჩვენი ახალგაზრდობა - მაშასადამე, თავს ავლენს ცხოვრების სულიერი, გმირული და აგონისტური ხედვით. ისინი უარყოფენ მატერიალიზმის ყველა ფორმას, ყველა ეკონომიკურ თუ სოციალისტურ მითს, ყველა სფეროში. ის ხედავს ამერიკანიზმსა და ბოლშევიზმს, როგორც ერთი და იმავე ავადმყოფობის ორ მხარეს - და არა როგორც ორ შესაძლო ვარიანტს. ამგვარად, იგი ეწინააღმდეგება დომინანტური პიროვნების უფლებასა და ღირებულებას, მატერიისა და რაოდენობის, მერკანტილიზმისა და კოლექტივიზმის სამყაროს მიღმა.

ახალგაზრდობის ამ შინაგანი ფორმიდან გამომდინარეობს შემდეგი პოლიტიკური შედეგები:

ინდივიდი, სახელმწიფო, ერი

1. ჩვენ სრულიად უარვყოფთ მითს "უკვდავი პრინციპების" შესახებ, მათზე დაფუძნებულ ყველაფერთან ერთად. ინდივიდის ატომისტურ, თანასწორუფლებიან და ლიბერტარიანულ კონცეფციას ჩვენ ვუწინააღმდეგებთ დიფერენცირებული და ხარისხიანი პიროვნების კონცეფციას, გაგებული როგორც ღირსება, რომელიც ყველას არ გააჩნია, მაგრამ ყველამ უნდა დაიმსახუროს - მაშინაც კი, თუ დაიმსახურა - ყველასთვის ერთნაირი არ არის. ამის განუყოფელი ანალოგი არის იერარქია.

2. ჩვენ აღვიქვამთ სახელმწიფოს, როგორც ზენატურალისტურ წესრიგს, რომელშიც ინტეგრირებულია პიროვნების ღირებულებები და ყველა ადამიანის ნამოქმედარმა, სორტირებული დისციპლინის სისტემით, შეიძლება მოიპოვოს გაცილებით მეტი მნიშვნელობა სახელმწიფო არასდროს უნდა დეგრადირდეს ცივ და უპიროვნო ერთეულში, იურიდიულ აბსტრაქციაში. სახელმწიფო უნდა შედგებოდეს კაცებისგან და კაცების ლიდერებისგან. ავტორიტეტი, უპირველეს ყოვლისა, სულიერ ავტორიტეტად ჩაფიქრებული, არის ჭეშმარიტი სახელმწიფოს - ჩვენი სახელმწიფოს საფუძველი. ამავე დროს, ავტორიტეტი ნიშნავს ძალაუფლებას.

3. თავისუფლება, ნამდვილ სახელმწიფოში, უნდა იყოს ჩაფიქრებული არა ინდივიდუალისტური და დემოკრატიული თვალსაზრისით, არამედ მის სპეციფიკურ ფუნქციასთან მიმართებაში ორგანულ სისტემაში. ჭეშმარიტი თავისუფლება არ არის ბუნებრივი სამართლის თეორიის აბსტრაქტული „უფლებები“, არამედ ის, რაც ხორციელდება მორჩილებისა და ბრძანების ურთიერთმიმართებით - სპონტანური მორჩილებისა და პასუხისმგებელი ბრძანებით.

4. ერი ეთნიკური, ტერიტორიული და ლინგვისტური ფაქტორებით განსაზღვრული ნატურალისტური რეალობიდან ანუ მოქალაქეთა გაერთიანებიდან ვითარდება სულიერ ფაქტად, როდესაც ის სახელმწიფოში ინტეგრირებულია. სახელმწიფო წარმოადგენს ერის უმაღლეს სინდისს, რომელიც ვლინდება მასში, როგორც იდეა და ძალა.

კულტურა, სოციუმი

1. როგორც კულტურის ლიბერალური, ასევე უბრალოდ ჰუმანისტური თუ ესთეტიკური კონცეფცია საკმაოდ უცხოა ახალგაზრდებისთვის - ახალი ან, ყოველ შემთხვევაში, უფრო ცოცხალი თაობებისთვის. ისინი ძირითადად აღიქვამენ კულტურას კლასიკური თვალსაზრისით, როგორც სტილის სინონიმად: ადამიანის შინაგანი სტილი. ამ რთული ეპოქის კლიმატში, ისინი აღარ აფასებენ უბრალო ბურჟუაზიულ ხელოვნებას და უწესრიგო, სუბიექტურ შემოქმედებას, რომელიც მოწყვეტილია ყველა პრინციპს და არ აჩვენებს ხასიათს ან სამართლიანობას. ცხოვრების გმირული ხედვა ხელჩაკიდებულია რეალიზმს, რომელიც მკაფიო საზღვრებს უწესებს წინა "ინტელექტუალ" თაობას.

2. სწორედ ცხოვრების შესახებ მისი გმირული და ანტიმატერიალისტური კონცეფციის სახელით, ახალგაზრდობა თანაბრად ეწინააღმდეგება ფართოდ გავრცელებულ გონებრივ დამახინჯებას, რომელიც ათავსებს ყველა ადამიანის საქმიანობას „შრომის“ კატეგორიაში. როგორც ყველა ნორმალურ ცივილიზაციაში, ტერმინი „შრომა“ უნდა შემოიფარგლოს ადამიანის საქმიანობის უფრო მატერიალურად განპირობებული და, შესაბამისად, დაქვემდებარებული ფორმებით. ადამიანის პიროვნების უმაღლესი გამოხატულება უნდა განისაზღვროს არა „შრომის“, არამედ მოქმედების თვალსაზრისით.

3. ოჯახი იმ ღირებულებებს შორისაა, რომლებიც უნდა დავიცვათ როგორც კომუნიზმისგან, ასევე ინდივიდის ლიბერალურ-ატომისტური კონცეფციისგან. მიუხედავად ამისა, იმისათვის, რომ ხელი შეეწყოს და დაცული იქნას დაშლის პროცესისგან, რომელიც ახლა უკვე კარგად მიმდინარეობს, ის უნდა იყოს „დებურჟუაზირებული“ და ინტეგრირებული ხალხურ და ტრადიციულ ცნებებთან - სისხლის, ისევე როგორც სულის ცნებებთან. მხოლოდ მაშინ, როცა ოჯახი შეწყვეტს უბრალო ნატურალისტურ და კონფორმისტულ რეალობას, შეიძლება მისი წესრიგი ორგანულად აღდგეს სახელმწიფოში, რითაც დადასტურდება სასიკვდილო საფრთხის ქვეშ მყოფი ღირებულებების იერარქია თვითმომსახურების დემოკრატიული და ლიბერალური კონცეფციებით.

4. ახალგაზრდობა პარტიულ სისტემას და დემოკრატიულ წარმომადგენლობას აღიქვამს, როგორც წარსულის აღორძინებას, როგორც მოძველებულ სისტემას, რომლის უუნარობა ახლანდელ პრობლემებთან გასამკვლავებლად სულ უფრო აშკარაა, განსაკუთრებით იტალიაში. იტალიელი ახალგაზრდები გრძნობენ წარმომადგენლობის კოოპერატიული სისტემის საჭიროებას, რომელიც იღებს ღირებულებების კატეგორიების სპეციფიკურ ფორმას და კომპეტენციების იერარქიას: ეს ყველაფერი, ნებისმიერი პარტიისა თუ კაბალის მიღმა, ორგანულ სისტემაში, რომელიც თავის ცენტრს პოულობს ავტორიტეტის უმაღლეს, წმინდა პოლიტიკურ პრინციპში, რომელიც ჭეშმარიტი სახელმწიფოს საფუძველს წარმოადგენს.

იტალია, ევროპა

1. ახალგაზრდობას სურს, რომ იტალიამ დაიბრუნოს ღირსება და დაამტკიცოს მისი განუყოფელი ერთობა; მას სურს შესაფერისმა, ენერგიულმა და მტკიცე ადამიანებმა ამაყად გამოაცხადონ ქვეყნის უფლებები უცხო ძალებისა და აღმოსავლეთისა და დასავლეთის ახალი ზეეროვნული ბლოკების წინაშე, დამორჩილებაზე კატეგორიულად უარის თქმით.

2. თუმცა, კონკურენტი მსოფლიო ძალებისა და ინტერესების სიძლიერის გათვალისწინებით, ახალგაზრდები უყურებენ ეროვნულ ბაზაზე ევროპული სახელმწიფოების ბლოკის ჩამოყალიბებას, როგორც ახალი თაობის გამოხატულებას. შესაბამისად, არ არსებობს გეგმა ხელოვნური ერთიანობის მისაღწევად სუსტი და არაეფექტური „ევროპის ფედერალური პარლამენტის“ მეშვეობით. აქაც არის ორგანული, ვაჟკაცური და იერარქიული ერთიანობის იდეა, რომელშიც თითოეულმა ევროპულმა ქვეყანამ შეიძლება წვლილი შეიტანოს საკუთარი გენიალურობით, შეინარჩუნოს საკუთარი ინდივიდუალობა და კანონიერი ადგილი.

3. ამ ფარგლებში, იტალია შეიძლება ემსახურებოდეს უფრო მაღალ მისიას არა იმდენად, როგორც „ლათინური“ ერი, არამედ როგორც რომაული;

იტალიელი ახალგაზრდების მოქმედება

ამ მითითებების შესაბამისად, იტალიელი ახალგაზრდობა ცდილობს შექმნას სულიერი და ეროვნული მოძრაობა, - „მორწმუნეთა და მებრძოლთა ორდენის“ შემადგენელი ახალი მმართველი კლასის კადრების გაწვრთნის მიზნით - რომელიც რომელიც განახორციელებს შემდეგ მიზნებს:

ა. მართოს ახალგაზრდობა: მისი იმ მონაკვეთების დეტოქსიკაციით, რომლებიც მოექცნენ მემარცხენე მიმდინარეობების ან ახლა მოდაში არსებული „დემოკრატიის“ ჯადოქრობის ქვეშ; დადგეს იმ დამპალი და გადაგვარებული აგონისტური ელემენტების წინააღმდეგ და არაფერი იციან იმაზე საინტერესო, ვიდრე სპორტი, ცეკვა და ფილმები.

ბ. გააღვივოს ახალი ცნობიერება, როგორც უნივერსიტეტებში, ასევე სამუშაო ადგილებსა და კლუბებში, პარტიის აშკარად პოლიტიკური მოქმედებების მხარდაჭერითა და ინტეგრირებით.

გ. გააძლიეროს ღრმა ეგიზსტენციალური გრძნობის განცალკევება ამჟამინდელ მმართველ კლასსა და ცოცხალ, ახალგაზრდა და რევოლუციურ ძალას შორის, რომელიც საკუთარ გზას მიჰყვება და საიდანაც ახალი იტალია და ახალი სამყარო აღმოცენდება და თავს დაამტკიცებს.

დ. დაამყაროს და განავითაროს კონტაქტები ახალგაზრდებთან ან ნებისმიერ შემთხვევაში ყველაზე ცოცხალ ელემენტებთან ევროპის სხვა ქვეყნებში, რათა უზრუნველყოს მიზნებისა და მათი მიღწევის საშუალებების სათანადო კოორდინაცია.

ე. გამორჩეული წვლილი შეიტანოს MSI-ის მიერ წარმოებულ პოლიტიკურ ბრძოლაში, რომელსაც ახალგაზრდობა სთავაზობს სოლიდარობას. ეს წვლილი მიიღებს დოქტრინული შეურიგებლობისა და მკაცრად სუფთა იდეალის კონკრეტულ ფორმას, რაც შესაძლებელი გახდება ახალგაზრდებისთვის დაწესებული ნაკლები შეზღუდვების გამო, რომელიც ძირითადად სულიერ მოძრაობად წარმოაჩენს თავს.

რამდენიმე დაკვირვება სტუდენტურ მოძრაობაზე
(1968)

სტუდენტური მღელვარების შესახებ ბევრი დაიწერა — ჩვენი აზრით, ზედმეტად ბევრი. ჩვენ დავინტერესდით, ღირდა თუ არა ჩვენ დროდ, რომ თავად დავკვირვებოდით ამ თემას. იმის გათვალისწინებით, რომ სტუდენტური მოძრაობის ცალკეულმა წარმომადგენლებმა მიზანშეწონილად მიიჩნიეს ჩვენთან აზრების გაცვლა, ჩვენ ვცდილობდით გაგვერკვია, თუ რა მიზნები დაუსახა ამ მოძრაობამ თავის თავს, ყოველ შემთხვევაში, იტალიაში. უნდა ვაღიაროთ, რომ ჩვენმა აღმოჩენებმა მეტწილად იმედები გაგვიცრუა.

ბუნებრივია, ის, რაც ჩვენ გვაინტერესებდა, იყო ძირითადად იმ პროტესტის მიზეზები, რომლებიც არ შემოიფარგლებოდა ტექნიკური უნივერსიტეტის პრობლემებით. აშკარაა, რომ მსგავს პრობლემებთან დაკავშირებით წამოჭრილი მოთხოვნები, მოძველებული და ცუდად მოქმედი უნივერსიტეტის წინააღმდეგ წაყენებული ბრალდებები, ხშირად მხოლოდ საბაბი იყო. ამ პრობლემების გადაწყვეტა შესაფერის, ადმინისტრაციულ კონტექსტში შეიძლებოდა ასეთი აჟიოტაჟის გამოწვევისა და განსაკუთრებული იდეოლოგიური დავის გარეშე. ასევე დამაჯერებელი იქნებოდა, გარკვეული ზეწოლა პირდაპირი ქმედებებით გონივრული გადაწყვეტილებების მიღწევის მიზნით, ბიუროკრატიული ინერციის გათვალისწინებით. მაგრამ საქმე ამით არ გაჩერებულა. როგორც სხვადასხვა ქვეყანაში მიმდინარე პროტესტის მიმოხილვა ცხადყოფს, ზემოაღნიშნული პრობლემები მხოლოდ საბაბი ან ამოსავალი წერტილი იყო.

როცა იმპულსმა იმატა, ცნობილი გამონათქვამის შემობრუნებით, შეიძლება ითქვას, რომ სტუდენტური მოძრაობების აგიტატორები ცდილობდნენ თაგვისგან მთის გამოყვანას და გადაწყვიტეს შეტევა განეხორციელებინათ დღევანდელ სისტემაზე მთლიანობაში. მათი საყვარელი სამიზნეა, ეგრეთ წოდებული მოხმარების ცივილიზაცია ტექნოლოგიურად განვითარებულ ბურჟუაზიულ სამყაროში. რამდენად მანიპულირებულ იქნა "პროტესტის" ეს გაფართოება მემარცხენე ელემენტების მიერ, ცნობილია, მაგრამ თანაბრად უდავოა, რომ ორივეს მიერ გამოვლენილი დამოკიდებულება თითქმის იგივეა. იტალიის სტუდენტური მოძრაობის შემთხვევაშიც კი, რაც არ უნდა განსხვავებული იყოს, გარკვეული წამოყენებული ლოზუნგები და პრეტენზიები, მოფიქრებული საუნივერსიტეტო რეფორმისთვის, საჩვენებელ ხასიათს ატარებენ. მართლაც, ერთია დაგმო საუნივერსიტეტო სისტემის „ჰომოგენიზაცია“, რესურსების ან თუნდაც სწავლების არაადეკვატურობა და საგნების არჩევისას გარკვეული მიკერძოება; სულ სხვაა სასაცილო ფორმულების მოწოდება, როგორიცაა უნივერსიტეტების „დემოკრატიზაცია“ და ამჟამინდელი სისტემის დადანაშაულება, როგორც აუტანლად ავტორიტარული „ბოსების“ სკოლის (თითქოს ყველა სტუდენტი პროლეტარია). ამ დამოკიდებულებებისა და მის მიერ გამოწვეული წინააღმდეგობის სულისკვეთება ნათელია და წარმოადგენს სტუდენტური მოძრაობის ორიენტაციის მიმართ დადებით ინდიკატორს.

მკაცრად რომ ვთქვათ, იმის გათვალისწინებით, რომ იტალიის ამჟამინდელი პოლიტიკური სისტემა დემოკრატიულია, „პროტესტის“

ზემოაღნიშნული გაფართოებით, მთავარი სიტყვა, პირველ რიგში, ანტიდემოკრატია უნდა ყოფილიყო. სამწუხაროა ის ფაქტი, რომ ამის მაგივრად, როგორც აღვნიშნეთ ლოზუნგად არასაკმარისი დემოკრატია იქცა. ავტორიტეტის პრინციპის ეს დარღვევა არ არის დაფუძნებული მასწავლებლების მხრიდან საზიზღარი ქცევის რამდენიმე ცალკეულ შემთხვევაზე (გარდა ამისა, ჩვენს ლექტორებს შორის დომინანტური ორიენტაცია მარქსიზმია); უფრო სწორად, ის მიმართულია თავად სტრუქტურებისა და ხელისუფლებისკენ. ამიტომ, ბუნებრივია, რომ კომუნისტურ ქვეყნებში, სადაც ავტორიტეტის დომინანტური ფორმა კომუნისტურია, სტუდენტური პროტესტი ხშირად იძენს ანტიკომუნისტურ სახეს. ამ ყველაფრისგან დადებითი დასკვნის გამოტანა არ შეიძლება.

მაგრამ თუ ოდესმე ყოფილა სფერო, რომელშიც ავტორიტეტის პრინციპის არსებობა ბუნებრივად, ლეგიტიმურად და უდავოდ ჩანს, ეს სწორედ სწავლის სფეროშია. ვინც არ იცის, უნდა აღიაროს მათი ავტორიტეტი, ვინც იცის — მათ, ვინც ფლობს ცოდნას და მის გადმოსაცემად შესაფერის საშუალებებს, ხანგრძლივი გამოცდილებისა და დამკვიდრებული ტრადიციის საფუძველზე. ამაში დამამცირებელი არაფერია.

ეგრეთ წოდებულმა საუნივერსიტეტო „სემინარებმა", რომლებიც განსაკუთრებით გავრცელებულია საზღვარგარეთ, უკვე შემოიღეს თანამშრომლობისა და სიახლოვის ფორმები მასწავლებლებსა და მონდომებულ სტუდენტებს შორის, ოდნავი დივერსიული ან „რევოლუციური" შენიშვნის გარეშე და ეს ბუნებრივად კარგია.

სრულიად განსხვავებული სიტუაციაა, როცა ანტი ავტორიტარული სტუდენტების პრეტენზიებს დეტალურად განვიხილავთ. ჩვენ აღმოვაჩენთ, რომ საბოლოო მიზანი, არის ერთგვარი სასკოლო საბჭოთა კავშირი, რაც კომუნისტურ სისტემაში "კოლექტივის" სახელითაა ცნობილი. ამით ყველაფერი გასაგებია. ნუთუ ვინმეს არ აწუხებს ის ფაქტი, რომ ლექტორები ოფიციალურად არ განიხილავენ ვიეტნამს, მაოს და სხვა ახალ პოლიტიკურ თემებს თავიანთ სტუდენტებთან? ნებისმიერ შემთხვევაში, გარკვეული აქტუალურობის თანამედროვე პოლიტიკური თემები, მაქსიმუმ, მხოლოდ გვერდითი ჩანაწერის სახით უნდა განიხილებოდეს პოლიტიკურ მეცნიერებათა დეპარტამენტებში. სერიოზულ სტუდენტს არ შეუძლია მოითხოვოს ამ ტიპის პოლიტიკური შეჭრა, როცა საუბარია სხვა დისციპლინების აბსოლუტურ უმრავლესობაზე - საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებზე, მედიცინაზე, ინჟინერიაზე, ქიმიაზე და ა.შ. სტუდენტებს შეუძლიათ გამოხატონ თავიანთი შეხედულებები უნივერსიტეტის გარეთ, რამდენიც სურთ. ჩვენი აზრით, სერიოზული სასწავლო სისტემის არაპოლიტიკური ხასიათის დაცვა გადამწყვეტი მოთხოვნაა. თუ რამეა, აჯანყებამ უნდა მიიღოს საპირისპირო მიმართულება, რაც იმას ნიშნავს, რომ ის მიმართული უნდა იყოს მავნე იდეოლოგიური ზეწოლისა და გავლენის წინააღმდეგ, რომელიც მარქსისტულ ან „დემოკრატიულ-მარქსისტულ" კლიმატში არსებულ კონტექსტში იქმნება, სადაც ეს შესაძლებელია - მაგალითად, ისტორიის, სოციოლოგიის, ლიტერატურისა და ფილოსოფიის სწავლების სფეროში.

მაგრამ ახლა დავუბრუნდეთ სტუდენტური მოძრაობის უზენაეს მოთხოვნას, რომელსაც სერიოზულად ითვალისწინებენ ახალგაზრდების „იდეალიზაციის" მსურველები, კერძოდ: პრეტენზია, რომ საუნივერსიტეტო

სამყაროდან დაწყებული, ყოვლისმომცველი პროტესტი უნდა იყოს გაფართოვებული და მიმართული მთლიანად „სისტემის“ წინააღმდეგ, საზოგადოების და ცივილიზაციის თანამედროვე ფორმის წინააღმდეგ. საუკეთესო შემთხვევაში, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ის, რაც კულისებს მიღმაა, არის სულიერი სიცარიელის, თანამედროვე ცხოვრების რაიმე ღრმა მნიშვნელობის არარსებობის განცდა.

ჩვენ აღვნიშნეთ მარკუზეს სულიერად დესტრუქციული ხასიათი, როგორც ტექნოლოგიურად განვითარებული საზოგადოებებისა და მოხმარების ცივილიზაციის გამორჩეული ნიშნები. ამ ფონის გათვალისწინებით, ორი პუნქტის ხაზგასმა ღირს. უპირველეს ყოვლისა, აბსოლუტური ნაკლებობაა პოზიტიური ორიოენტირების, ღირებულებების, რომლებზედაც შეიძლება შეიქმნას განსხვავებული სისტემა, როგორც წინამდებარე სისტემის ანალოგი. (ამ კუთხით, მარკუზე საერთოდ არ აკეთებს კონკრეტულ განცხადებებს; მისი ერთ-ერთი ღირსება, ჩვენი აზრით, არის ის, რომ გამორიცხა მარქსიზმი და კომუნიზმი, როგორც შესაძლო საორიენტაციო პუნქტები.) ასევე, აღსანიშნავია ზემოაღნიშნული პრეტენზიის ბუნება: როგორ შეიძლება, უნივერსიტეტებიდან დაწყებულმა საპროტესტო მოძრაობამ ძირი გამოუთხაროს მთელ სისტემას, რადგან აქ საქმე აღარ ეხება იდეოლოგიებს ან სუპერსტრუქტურებს, არამედ მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების მიერ განსაზღვრუი ინფრასტრუქტურას მასების და წარმოების სამყაროში?

თანმიმდევრული რომ იყოს, მცირე დაკვირვებით დავიწყოთ, ხალგაზრდების „ყოვლისმომცველი“ პროტესტი სულ სხვა მიმართულებას უნდა მიჰყვეს: რეფორმების მოთხოვნის ყვირილის ნაცვლად, უბრალოდ, უნივერსიტეტში სიარული უნდა შეწყვიტონ. რა არის საბოლოო მიზანი უნივერსიტეტებში და მსგავს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში სწავლის უფრო ზოგადი კურსის დასრულების შემდეგ? დეპარტამენტების უმეტესობის შემთხვევაში, ეს არის ერთგვარი ტრენინგი და სპეციალიზაცია აკადემიური წოდების მისაღებად, რომელიც საშუალებას მისცემს ადამიანს იპოვოს ადგილი — სად? ზუსტად საზიზღარ ტექნოლოგიურ სამომხმარებლო საზოგადოებაში, რითიც მას ახალწვეულებით ალამაზებენ.

„საპროტესტო აქციები“ „კულტურულ თავისუფლებასთან“ დაკავშირებით შესაძლოა უფრო გონივრულ ჩარჩოში მოთავსდეს. სწორი მოქმედების გეგმა იქნება საუნივერსიტეტო სწავლების შეცვლა ისე, რომ შეზღუდოს ტექნოლოგიური სპეციალიზაცია და წინა პლანზე წამოვიდეს ახალგაზრდების „ჰუმანისტური“ განათლება შეზღუდული პრაქტიკული ღირებულების, მაგრამ შინაგანი ღირებულების მქონე დისციპლინების მთელი რიგის მეშვეობით. ცხადია, ეს მიდგომა არ უნდა აგვერიოს იმაში, რაც დარჩა ჰუმანიტარული მეცნიერებებიდან უნივერსიტეტებში. რამდენიმე სტუდენტი, რომელიც აგრძელებს სწავლას ჰუმანიტარულ ფაკულტეტებზე, მიზნას ისახავს ისეთ რამეს, რაც სულაც არ განსხვავდება სხვა ფაკულტეტების სტუდენტებისგან: "იპოვონო ადგილი საკუთარი თავისთვის", "სისტემის" ნაწილად გახდომით, რაც აუცილებლად განპირობებულია არსებული გარემოებებით. მაგრამ უფრო „თავისუფალი კულტურის“ უპირატესობის წყალობით შესაძლებელია, „სისტემის“ თანდათანობითი ტრანსფორმაცია ახალი თაობების მიერ, შიგნიდან და ყოველგვარი აპოკალიფსური უტოპიის გარეშე.

სამწუხაროდ, სტუდენტური მოძრაობის წარმომადგენლებს მსგავსი მისწრაფებები და მოთხოვნები არ ახასიათებთ. მისი ბუნების, კერძოდ, პოზიტიური ორიენტირების არარსებობის გამო, ეს წინააღმდეგობა ძალიან ადვილად შეიძლება გამოიყენოს - როგორც ვნახეთ - მემარცხენე ძალებმა, რომლებმაც რეალურად ძალიან კარგად იციან რა სურთ. ინტელექტუალურ დაბნეულობაზე საუბრისას, ეს მეტყველებს იმაზე, რომ გერმანიაში სლოგანად მიიღეს სამი მ-ს გროტესკული და ჰიბრიდული ფორმულა: მარქსი, მაო, მარკუზე. აქვე გვინდა გავიმეოროთ უკვე გამოთქმული მოსაზრება: თუ იდეა არის მოძრაობა უნივერსიტეტებს გარეთ, ანუ კონკრეტული პრობლემების სფეროს მიღმა, რომელთა მოგვარებაც შესაძლებელია განსაკუთრებული იდეოლოგიური დავისა და დრამის გარეშე, მაშინ მიზანი გრანდიოზულად დიდი არ უნდა იყოს. მნიშვნელოვანი წინასწარი ამოცანა, რომელიც მოითხოვს გარკვეულ გამბედაობას და შინაგან თავისუფლებას, იქნება ბრძოლა „სისტემის" პრინციპული გამონათქვამების წინააღმდეგ თანამედროვე სოციოპოლიტიკურ სფეროში, კერძოდ, დემოკრატიასა და მარქსიზმში. მხოლოდ მაშინ შეიძლებოდა გველიარებინა ახალგაზრდობაში ჯანსაღი ინსტინქტის არსებობა, რევოლუციური იმპულსის პოზიტიური გაგებით. სამწუხაროდ, ჩვენ უკვე აღვნიშნეთ ერთზე მეტი სიმპტომი, რაც ართულებს ასეთი დასკვნის გაკეთებას.

პროტესტის ფსიქოანალიზი

(1970)

თანამედროვე კულტურის რღვევის ერთ-ერთი ნიშანია ყურადღება, რომელიც ეგრეთ წოდებულ საპროტესტო მოძრაობას ეთმობა, როგორც ზოგადად, ასევე კონკრეტულად "ახალგაზრდული მოძრაობის" სახით. ეს არ ნიშნავს იმას, რომ ამ მოძრაობას არ აქვს მნიშვნელობა, პირიქით; მაგრამ ის მხოლოდ ფაქტობრივი მნიშვნელობისაა, დროის შესაბამისად, და მხოლოდ ამ თვალსაზრისით უნდა განვიხილოთ.

ძალადობრივი რეაქცია თანამედროვე სამყაროს ნეგატიურ ასპექტებზე წარმოადგენს ამ მიმდინარეობის „ნიღაბს". თუმცა, რაც უკეთესად განსაზღვრავს მათ, არის ის ფაქტი, რომ ისინი შედგებიან უწესრიგო და ანარქიული ინსტინქტური რეაქციებისგან, რომლებიც არანაირად არ არიან გამართლებული იმით, რისი სახელითაც ხდება ეს უარყოფა და პროტესტი. მაშინაც კი, როცა აშკარაა მარქსისტული ან კომუნისტური გავლენებისადმი დაქვემდებარება, ამ ახალგაზრდული პროტესტის „ეგზისტენციალური" ფონი ძალზე საეჭვოა. მისმა ერთ-ერთმა ცნობილმა წარმომადგენელმა, კონ-ბენდიტმა, განაცხადა, რომ ის, რისთვისაც აქციის მონაწილეები იბრძვიან, არის „ახალი კაცი"; მაგრამ დაავიწყდა ეთქვა, როგორი კაცი შეიძლება იყოს ეს. და თუ დღევანდელი მომიტინგეების აბსოლუტური უმრავლესობა იქნება მოდელი ამ „ახალი კაცისთვის" მათი ინდივიდუალობის, ქცევისა და არჩევანის თვალსაზრისით, მაშინ შეიძლება მხოლოდ ამ პასუხის გაცემა: გმადლობთ, მაგრამ გვირჩევნია ამის გარეშე.

რაიმე ჭეშმარიტად პოზიტიური ანალოგის არარსებობისა და ირაციონალური სუბსტრატის უპირატესობის გათვალისწინებით, სამართლიანი იქნება იმის თქმა, რომ საპროტესტო მოძრაობა მოითხოვს არა იმდენად კულტურულ ანალიზს, რამდენადაც ეგზისტენციალურ-ფსიქოანალიტიკურ ანალიზს. როგორც ჩანს, ეს თემა განხილულია ახლახან გამოქვეყნებულ ტომში, სახელწოდებით "Psicodinamica della contestazione". ავტორი, მორენო, თანამედროვე ფსიქოლოგიური კვლევის ზემოაღნიშნული სფეროს მეცნიერია. თუმცა, ამ ნაშრომის წაკითხვისას ადამიანი მალევე ხვდება, რომ ამგვარ კვლევას საბოლოო ჯამში აკლია პრინციპები, რომლებიც საჭიროა რაიმე სერიოზული და დამაჯერებელი დასკვნის მისაღწევად.

როგორც პროტესტის თანამედროვე ფორმების განმსაზღვრელი მახასიათებელი, მორენოს კვლევა ეხმიანება ანტი ავტორიტარიზმს და, შესაბამისად, ინსტინქტურობის დაცვას ყველა სახის „რეპრესიისგან" (განსაკუთრებით სექსუალურ სფეროში), რასაც მოჰყვება ანარქიული ორიენტაცია. ღრმა და არაცნობიერი იმპულსებთან, შეხების გარეშე, რომლებიც ფსიქოანალიზის სფეროს ქმნიან, ის არ სცილდება ყველაზე აშკარა და გამორჩეულ ასპექტებს. ამ სფეროსთან დაახლოება, მხოლოდ მაშინ შეიძლება, როცა სისტემის ტიპის განსაზღვრის შემდეგ, რომელიც ეწინააღმდეგება პატრიარქარულს (იგულისხმება ავტორიტეტის განხორციელება), მოქმედებას იწყებს ცნობილი იედიპოსის კომპლექსი. როგორც საყოველთაოდ ცნობილია, ფროიდის ფსიქოანალიზი დოგმატურად ვარაუდობს, რომ ბუნდოვანი წინაპრების მემკვიდრეობის კონტექსტში, რომელიც აღორძინებულია გარკვეული სავარაუდო ბავშვობის გამოცდილებით, თითოეული ჩვენგანი განიცდის ამ კომპლექსს, რაც იწვევს მამის წინააღმდეგ აჯანყებას, მისი ჩახშობის სურვილს. ამრიგად, ამ ფარული კომპლექსის კოლექტიური აფეთქება იქნება თანამედროვე პროტესტის ერთ-ერთი მიწისქვეშა ფესვი.

არგუმენტი ძნელად დასაჯერებელია. უპირველეს ყოვლისა, უნდა დამტკიცდეს, რომ დღევანდელი „სისტემა" ტრიალებს „მამის" იდეალისა და მისი ავტორიტეტის გარშემო. მაქსიმუმ ეს შეიძლება ყოფილიყო ევროპაში პირველ მსოფლიო ომამდე. მაგრამ თანამედროვე სამყაროს მართავს დემოკრატია, სოციალიზმი, ეგალიტარიზმი, სოციალიტარიზმი და ა.შ: სოციოპოლიტიკური ფორმები, რომლებიც საპირისპირო მიმართულებით მიდიან, რადგან - როგორც სხვებმა სწორად აღნიშნეს - ყველა მათგანს აქვს „ფემინური" და „დედური" ხასიათი. ამის საპირისპიროდ, მასკულინური და „მამობრივი" ხასიათი აქვს მონარქიულ, არისტოკრატიულ და იერარქიულ სახელმწიფოს იდეს, რომლის კვალი დღესდღეობით მცირედაა შემორჩენილი. მაგრამ ოიდიპოსის თეზისის უარსაყოფად და იმავდროულად გასარკვევად, უპირველეს ყოვლისა, შეიძლება მივმართოთ თავად ფსიქოანალიზს, რომელიც აღიარებს ოიდიპოსის კომპლექსის „გაურკვევლობას":ამით დაავადებულს არა უბრალოდ სძულს მამა, არამედ აღფრთოვანებულია და შურს მისი; მას სურს მამის მოშორება უბრალოდ იმისთვის, რომ დაიკავოს მისი ადგილი და ისარგებლოს ისეთივე პრივილეგიებით, როგორც მას.

"პროტესტის" ძირითადი მახასიათებელი სწორედ ისაა, რომ ეს ბოლო ასპექტი აკლია. "მამით" საერთოდ არ არის აღფრთოვანებულნი და "შურთ". არავის სურს მისი ადგილის დაკავება. ახალი თაობა ხედავს წითელს

ნებისმიერი ფორმის ავტორიტეტის დანახვაზე. ეს ავლენს პროტესტის სხვა ზემოხსენებულ მახასიათებელს: მის წმინდა, ისტერიულად ანარქიულ ასპექტს - ყველაფერი სხვა უბრალოდ საბაბად ემსახურება მას.

ზოგადად ადამიანური თვალსაზრისით, ეს მოწმობს რეგრესულ ფენომენს. ხალხმა ერთხელ და სამუდამოდ უნდა გადაწყვიტოს „რეპრესიების" ძალიან სავალალო საკითხი. პლატონი ამტკიცებდა, რომ მათ, ვისაც არ გააჩნია სუვერენული პრინციპი შინაგანად, უნდა ჰქონდეთ მინიმუმ ერთი გარეთ. ამგვარად, ნებისმიერი ნორმალური წესრიგი შეიცავს გარკვეულ საზღვრებს, რომლებიც არ არის გამიზნული იმისთვის, რომ აკავშირებდეს, არამედ მხარი დაუჭიროს მათ, ვისაც არ შეუძლია რაიმე კანონის, ფორმისა და დისციპლინის გათვალისწინება და ქონა. რა თქმა უნდა, სისტემა შეიძლება შევიდეს კრიზისში და გაქვავდეს: ამ შემთხვევაში, განსახილველმა საზღვრებმა შეიძლება მიიღოს ჯიუტი და „რეპრესიული" ფორმა, რათა შეაჩეროს არეულობა და დაშლა. მაგრამ იმისათვის, რომ მიმართო „პროტესტს", ამ შემთხვევაში უნდა მოიპოვო ლეგიტიმაცია, სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, იმის ჩვენება, რომ ეს არ არის უბრალოდ ზიზღი ყველა სახის შინაგანი დისციპლინის მიმართ, არამედ უფრო ჭეშმარიტი ცხოვრებისკენ სწრაფვა. თუმცა დღესდღეობით მსგავსი არაფერი შეინიშნება.

სამაგიეროდ, ჩვენ ვხედავთ ინდივიდებს, რომლებიც იდენტიფიცირებენ ადამიანის ინსტინქტურ, ირაციონალურ და ამორფულ ნაწილთან - იმ ნაწილთან, რომელიც ყოველ უმაღლეს ადამიანში არ არის ჯიუტად „დათრგუნული", არამედ გარკვეულ მანძილზეა და კონტროლირებადია.

რა სარგებელი მოაქვს ამ ახალ სივრცეს, ამ ახალ თავისუფლებას? აქ სიმპტომები მრავლდება, რაც გვაჩვენებს, რომ მთლიანობაში "აჯანყება" ქვემოდან არის ზემოქმედებული. ეს არის აჯანყების არსებითად არისტოკრატიული ფორმის საპირისპირო, რომელიც ჯერ კიდევ განასხვავებდა წინა თაობის ზოგიერთ ინდივიდუალისტს, დაწყებული ნიცშედან - საუკეთესო ნიცშედან. ღირს ამ ავტორის რამდენიმე სტრიქონის ციტირება (რომელსაც არასდროს ციტირებენ დღევანდელი მომიტინგეები, რომლებიც ყველაზე მეტად მარკუზის მსგავს მწერლებს მიყვებიან, რადგან ისინი ინსტინქტურად აღიქვამენ ნიცშეს ბევრად უფრო ფართო აჯანყების განსხვავებულ ბუნებას, არისტოკრატიულ ხასიათს). ზარატუსტრა ამბობს:

შენ თავს თავისუფალს უწოდებ? შენი გაბატონებული აზრი მინდა გავიგო და არა ის, რომ უღელს თავი დააღწიე.

ხარ თუ არა ისეთი ადამიანი, ვისაც უღლისგან თავის დაღწევის უფლება ჰქონდა? არიან ისეთებიც, რომლებმაც უღელთან ერთად, თავიანთი უკანასკნელი ღირებულებებიც მოისროლეს.

თავისუფალი რისგან? რაში აინტერესებს ეს ზარატუსტრას? მაგრამ შენმა თვალებმა ნათლად უნდა მიმანიშნონ: თავისუფალი რისგან? ზარატუსტრა გვაფრთხილებს, რომ თავისუფლება, ამორფული პიროვნული თავისუფლებით ტკბობა, შეიძლება იყოს გაწირვის და კატასტროფის ტოლფასი.

მაშასადამე, საპროტესტო მოძრაობის მამოძრავებელი ძალა და „ფსიქოდინამიკა", როგორც ჩანს, იმ ბნელ ზონაში დევს, ადამიანის იმ ელემენტარულ სუბპიროვნულ და სუბ-ინტელექტუალურ სუბსტრატში, რომელიც ფსიქოანალიზის ფოკუსს წარმოადგენს. რაც გვაქვს, არის ამ ფენების რეგრესული და ფეთქებადი გაჩენა, კრიზისში მყოფი სამყაროს მრავალმხრივი

რღვევის პარალელურად. ამ სამყაროს საეჭვო და სავალალო ასპექტების აღიარებას აზრი არ აქვს. როდესაც რევოლუციურ მოძრაობას მოკლებულია ნამდვილი აღდგენისთვის საჭირო ღირებულებები და არ ხელმძღვანელობს ადამიანის ტიპს, რომელიც განასახიერებს უფრო მაღალ ლეგიტიმურობას და არ ხელმძღვანელობს ადამიანის ტიპს, რომელიც განასახიერებს უმაღლეს ლეგიტიმაციას, ყველაფერი, რასაც ამისგან შეგვიძლია ველოდოთ, არის გადასვლა კიდევ უფრო კრიტიკულ და დესტრუქციულ ეტაპზე, ვიდრე თავიდანვე იყო.

ვინაიდან წინამდებარე შენიშვნები შთაგონებულია მორენოს მწირი მოცულობით, დასკვნისკენ გადასვლისას გვინდა აღვნიშნოთ, რომ პროტესტის არაცნობიერი სუბსტრატის წმინდა ფროიდისეული, ოიდიპური ინტერპრეტაციის წარმოდგენის შემდეგ, ფსიქიატრიის ეს პროფესორი ნაწილობრივ აკრიტიკებს და უარყოფს მას. მორენო თვლის, რომ უნდა დაეყრდნოს იუნგის მიერ ჩამოყალიბებულ თეორიას. როგორც ცნობილია, იუნგი ფროიდისგან საკმაოდ განსხვავებულ იდეებს ფლობს. „არქეტიპის“ და მეტაფიზიკური სიბრტყის პლატონის კონცეფციის სესხებით, იუნგმა ისინი ეგრეთ წოდებული „კოლექტიური არაცნობიერის“ დონეზე გადაიტანა. ამ შეხედულების თანახმად, ტიპიური დინამიური სტრუქტურები, „არქეტიპები“, მიძინებული დევს კოლექტიურ არაცნობიერში, ღრმად ყველა ინდივიდის შიგნით და შეიძლება ხელახლა აღმოცენდეს კრიტიკულ ინდივიდუალურ ან კოლექტიური პირობებში, და თან გაიყოლოს ადამიანები.

იმისათვის, რომ მივყვეთ მორენოს მის გადაჭარბებულ ინტერპრეტაციაში, ჩვენ სერიოზულად უნდა მივუდგეთ იუნგის „მითოლოგიას". ფაქტობრივად, ჩვენ უარვყოფთ მას ისევე, როგორც ფროიდის, საფუძვლიანი მიზეზების გამო, რომლებიც სხვაგან განვიხილეთ. საბოლოო ჯამში, puer aeternus-ის ეს უცნაურობა, როგორც ჩანს, შეესაბამება ახალგაზრდობის ფეტიშიზაციას, ან „ახალგაზრდობას“, კიდევ ერთ რეგრესიულ თანამედროვე ფენომენს: ახალგაზრდებისთვის გზის გაწმენდის იდეა - რომელიც განიხილება როგორც მომავლის ხმა და ახალი ჭეშმარიტი ფასეულობების მაუწყებელი - და მათგან სწავლა, ნაცვლად მათი განათლებისა და სწავლებისა. ეს ფეტიშიზაცია, რომელიც ვრცელდება ბავშვებზეც კი, უკვე გაჩნდა ანტიავტორიტარულ მოსაზრებებთან ერთად, მონტესორისა და სხვა პედაგოგების პედაგოგიკასთან ერთად; შემდგომ იგი განვითარდა ბავშვის როგორც "შემოქმედის", "მხატვრის" და ა.შ. აღმოჩენის შემდეგ. იუნგთან ერთად puer-მა მოიპოვა არქეტიპის და, როგორც მორენოს ინტერპრეტაციაში ვნახეთ, პოზიტიური რევოლუციური არქეტიპის წოდება. ამიტომ ფროიდის არსებითად სახალისო სურათი ჩვილის შესახებ, როგორც „პოლიმორფულად გარყვნილის“ გაუქმდა. ჩვენი მხრივ, ჩვენ მზად ვართ მივიღოთ puer aeternus-ის იდეა, რომელიც მოქმედებს მომიტინგეების ქვეცნობიერში (მორენოს პერსპექტივის მიხედვით), მაგრამ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ბავშვს მივიღებთ როგორც ბავშვს, დემითოლოგიზაციას მოვახდენთ - და, შესაბამისად, პრიმიტივიზმის ან ბავშვურობის უკიდურესად შემაწუხებელ ფორმაზე მივუთითებთ.

ახალგაზრდების საწინააღმდეგოდ
(1967)

თანამედროვე იტალიური საზოგადოების ნგრევის ერთ-ერთი ნიშანია ახალგაზრდების მითი - ახალგაზრდობის პრობლემისადმი მინიჭებული მნიშვნელობა, შერწყმული იმ ადამიანების ერთგვარ ჩუმ გაუფასურებასთან, ვინც „არ არის ახალგაზრდა“. როგორც ჩანს, დღესდღეობით პედაგოგებსა და სოციოლოგებს ეშინიათ „ახალგაზრდებთან“ კავშირის დაკარგვის, იმის გაცნობიერების გარეშე, რომ ამით ისინი ბავშვურობის ფორმაში გადაიჩეხებიან.

ჩვენ, რა თქმა უნდა, განადგურების ეპოქაში ვცხოვრობთ და მდგომარეობა, რომელიც სულ უფრო დომინანტური ხდება, არის „უფესვო“ ინდივიდის მდგომარეობა. რამდენადაც „საზოგადოებას“ აღარ აქვს მნიშვნელობა ასეთი ადამიანისთვის, და არც შეზღუდვებს, რომლებიც ადრე განაგებდნენ არსებობას: წინა ეპოქაში უდავოდ მხოლოდ ბურჟუაზიული სამყაროსა და ბურჟუაზიული მორალის შეზღუდვები იყო — რომლებიც სხვადასხვა ადგილას დღემდე გვხვდება. ამიტომ ბუნებრივი და ლეგიტიმური იყო ახალგაზრდებისთვის გარკვეული პრობლემების გაჩენა. მაგრამ საერთო ვითარება გასათვალისწინებელია; ყოველმა კარგმა გამოსავალმა უნდა იმოქმედოს მთელ სისტემაზე — სხვა ყველაფერი, მათ შორის, რაც ეხება ახალგაზრდობას, ეს სხვა არაფერია, თუ არა შედეგი.

როდესაც ეს ხალხი ამტკიცებს, რომ მათ არ გვესმის, ერთადერთი პასუხი, რომელსაც ისინი იმსახურებენ, არის ის, რომ მათგან არაფერია გასაგონი: ნორმალური წესრიგი რომ არსებობდეს, მათთვის ადგილის მიჩენა დროის საკითხი იქნებოდა, როგორც ეს შეიძლება გაკეთდეს ბავშვების შემთხვევაში, როდესაც მათი სისულელე ხდება შემაშფოთებელი, შეურაცხმყოფელი ან თავხედური. ზედმეტად ნათელია, თუ რას წარმოადგენს მათი არაკონფორმიზმი, „პროტესტი“ ან „აჯანყება“. მათ არაფერი აქვს საერთო რამდენიმე ათწლეულის წინანდელ სპორადულ ანარქისტებთან, რომლებსაც აზროვნება მაინც შეეძლოთ და იცნობდნენ ნიცშესა და შტირნერის მსგავსებს; ან მათთან, ვინც ხელოვნებისა თუ მსოფლმხედველობის თვალსაზრისით, ენთუზიაზმით აიტაცა ფუტურიზმსი და დადაიზმი. დღევანდელი „აჯანყებულები“ არიან „გრძელთმიანები“ და გაცვეთილები, რომელთა არაკონფორმიზმი ყველაზე იაფია და რაც არ უნდა ბანალური იყოს, აყოლილია ტენდენციას, ახალ ნორმას. ამას აკეთებს პასიური, პროვინციული გზით, რადგან ბიტნიკური ან ჰიპსტერული მოძრაობა ამერიკაში უკვე წარსულს ჩაბარდა. გარდა ამისა, მან რამდენიმე ლიტერატურული გამოძახილი მოიპოვა და სახიფათო, დესტრუქციული ფორმა მიიღო;

რაც შეეხება იდეოლოგიურ „აჯანყებას“, ჩვენ გვესმის ამ „ახალგაზრდების“ სიმღერა, რომ მათ სურთ, მაგალითად, „ომში გამარჯვება თავიანთი გიტარით“. ისინი აღფრთოვანებულნი არიან ლოზუნგით „აკეთე სიყვარული და არა ომი“, რომელიც, როგორც ჩანს, ყველაზე ულიმლამო პაციფისტმა ფილოსოფოსმა, ბერტრან რასელმა შექმნა. კარგი, მაშინ: ეს რომ სერიოზული აჯანყება იყოს; თუ, როგორც ამერიკელ ჰიპსტერებს შორის, თანამედროვე ცივილიზაცია ჭეშმარიტად განიხილებოდა როგორც "დამპალი და უაზრო" და შედგებოდა "მოწყენილობისგან, გაფუჭებული კეთილდღეობისგან, კონფორმიზმისა და ტყუილისგან"; ამ მომენტისთვის აშკარა გამოსავლის გარეშე, არ ურჩევნიათ "აჯანყებულებს", დაესესხონ მარინეტს ძველი ფორმულა

"ომი - მსოფლიოს ერთადერთი ჰიგიენა" და ატარონ პლაკატები წარწერით "გაუმარჯოს ატომურ ომს", რათა საბოლოოდ შეძლონ ყველაფრის ახალი ფურცლიდან დაწყება?

ამბობენ, რომ ტოსკანაში წყალდიდობის დროს „გრძელთმიანებმა“ ყველაფერი გააკეთეს“ - ზოგისთვის ნიშანი იმისა, რომ საბოლოოდ, „ეს ბავშვები კარგად არიან“. ჩვენ კი, ეს, მათი დაღუპვის ნიშნად მიგვაჩნია.

რაც შეეხება ომის ნაცვლად „სიყვარულს“, ცნობისმოყვარეობა გვკლავს, რომ ვნახოთ. ძნელი წარმოსადგენია, რა ველური დიონისური იმპულსები შეიძლება განიცადონ გოგონებმა ამ საზიზღარი და გროტესკული ტიპაჟების, ხშირად შეგნებულად ბინძური და უნამუსო ტიპების დანახვისას - ან ახალგაზრდა მამაკაცები გოგონების დანახვაზე, რომლებსაც აცვიათ მამაკაცის შარვლები, ჩექმები და მინი იუბკები, რომლებიც განკუთვნილია "სოციალიზაციისთვის", და ქალის სხეულის ნაწილების ტრივიალიზაციას, რომლებსაც ეროტიკული პოტენციალი მხოლოდ ფუნქციურ, კერძო კონტექსტში შეუძლია ჰქონდეს. არსებობს ცნობილი ამბავი მღვდლის შესახებ, რომელიც აპირებდა ამ ტიპის ახალგაზრდა წყვილს დაქორწინებას და ჰკითხა მათ: "რომელი თქვენგანია პატარძალი?" მართლაც, საჭირო პირობა, სიყვარულისთვის, თუნდაც წმინდად სექსუალური სიყვარულისთვის, რომ ის იწვევდეს რაიმე ინტერესს და ავლენდეს რაიმე ინტენსიურობას, არის მაქსიმალური პოლარობა, ანუ მაქსიმალური დიფერენციაცია სქესებს შორის: ზუსტად საპირისპიროა, რაც ამ ახალგაზრდებს განასხვავებს მათი გარყვნილობით, მესამე სქესის მიდრეკილებით და ყველა დანარჩენით. „სექსუალური რევოლუცია!“ ზოგი ამბობს; “მაგრამ გავაკეთოთ რამ თავისუფლებასთან, როგორც ყველა სხვამ!” იმის გათვალისწინებით, რაც გვითხრეს, ურიგო არ იქნებოდა ახალგაზრდებს სკოლაში სიარული რომ დაეწყოთ.

მეორე მხრივ, ეჭვგარეშეა, რომ რაც წლები გავა უმეტესობას გაუჩნდება საჭიროება აღმოფხვრას ცხოვრების ეკონომიკური და მატერიალური პრობლემები, ეს "ახალგაზრდები", როგორც მოზრდილები, მოერგებიან პროფესიულ, პროდუქტიულ, სოციალურ და ცოლ-ქმრულ რუტინებს - უბრალოდ არარსებობის ერთი ფორმიდან მეორეზე გადასვლით. ასე რომ, რეალური პრობლემა არ აშკარავდება.

თუმცა, უსამართლო იქნებოდა, რომ ყველა ევროპელი ახალგაზრდა ამ აღწერაზე დაგვეყვანა. ახალგაზრდების გარდა, რომლებიც სიამოვნებით მიდიან ბურჟუაზიულ ნაკადთან ერთად მცირე სკრუპებითა და გასაჭირით, იტალიაში არიან ახალგაზრდები, რომელთა აჯანყებას პოლიტიკური ასპექტი აქვს. ისინი უპირისპირდებიან ამჟამინდელი დემოკრატიულ რეჟიმს და აქტიურად გამოდიან ქუჩაშიც კი, გამბედაობით, როცა საქმე მემარცხენე ფრაქციების პროვოკაციული დემონსტრაციების მოგერიებაზეა. ისინი ადასტურებენ განსხვავებული იტალიის არსებობას და, უფრო მეტიც, ზოგიერთი მათგანი მიმღებია იდეებისა და დისციპლინების მიმართ, რომლებსაც ჩვენ ჩვეულებრივ ვუწოდებთ როგორც "ტრადიციულს", ამ სიტყვის განსაკუთრებული გაგებით. ამრიგად, ამ ახალგაზრდებზე აღარ შეიძლება ლაპარაკი როგორც „აჯანყებულებზე დროშის გარეშე“ და არც უგუნურ კოპირებულ ნონკონფორმიზმზე.

მთავარი, რაც ჩნდება ამ ახალგაზრდების შემთხვევაში, ეხება განსხვავებას წმინდა ბიოლოგიურ ახალგაზრდობასა და სულიერს შორის,

რომელიც პირველზე აღმატებულია. კარგი შემადგენლობის ახალგაზრდები ხშირად ავლენენ პოზიტიურ დამოკიდებულებას იმ თვალსაზრისით, რასაც ჩვენ აღვწერდით, და არა როგორც „იდეალიზმს“ - რადგან ეს ტერმინი ბოროტად გამოიყენება დღეს - არამედ როგორც ენთუზიაზმისა და ენერგიულობის გარკვეულ უნარს, უპირობო ერთგულებას, ურყევობას ბურჟუაზიული ცხოვრებისა და წმინდა მატერიალური, თავმოყვარე ინტერესებისგან განცალკევებას, უმაღლესი თავისუფლებისკენ სწრაფვასთან ერთად. მნიშვნელოვანია გვესმოდეს, რომ ეს მიდრეკილებები საბოლოოდ ბიოლოგიურად არის განპირობებული, რაც ნიშნავს ასაკს. მაშასადამე, ამოცანა იქნება ამ მიდრეკილებების ასიმილაცია და საკუთარად ქცევა, რათა ისინი გახდნენ მუდმივად თან გვახლდნენ და დაუპირისპირდნენ საპირისპირო ზემოქმედებას, რომელსაც ადამიანი სასიკვდილოდ ექვემდებარება წლების განმავლობაში.

ამ მხრივ, შესაძლოა საინტერესო იყოს ძველი არაბულ-სპარსული ცივილიზაციიდან ამოღებული ცნობა. ტერმინი futâva, fatà = „ახალგაზრდა კაცი“, გამოიყენებოდა „ახალგაზრდობის“ თვისების სულიერი გაგებით აღსაწერად რაც სწორედ ახლა აღვნიშნეთ, რომელიც განისაზღვრება არა ასაკის, არამედ, პირველ რიგში, სულის განსაკუთრებული განწყობის საფუძველზე. ამრიგად, fityûh (=„ახალგაზრდა“) ჩაფიქრებული იქნა როგორც ორდენი, რომლის წევრებიც გაივლიან რიტუალს, რომელიც დაკავშირებულია ერთგვარ საზეიმო აღთქმასთან, რომ ყოველთვის შეინარჩუნონ „ახალგაზრდობის“ ეს თვისება.

ზემოთ მოყვანილი მითითება უპირველეს ყოვლისა გვაფიქრებინებს, რა პრობლემებზე უნდა იფიქრონ ახალგაზრდებმა, თუ ისინი აღიარებენ არაკონფორმიზმისა და ამბოხების პოზიტიურ ფორმას:ჩვენი პირადი გამოცდილებით, ვიცით ძალიან ბევრი შემთხვევა, როდესაც ბიოლოგიური ახალგაზრდობის გაქრობის შემდეგ, სულიერმ ახალგაზრდობამაც, თავისი უმაღლესი ინტერესებით, მეტ-ნაკლებად შეწყვიტა არსებობა და ჩაანაცვლა ბანალურმა „ნორმალიზებამ“. სამწუხაროდ, ოცდაათი წლის ასაკში ან დაახლოებით, ძალიან ცოტა ადამიანი აგრძელებს იგივე პოზიციების დაცვას. და ზემოაღნიშნული მითითებამ შეიძლება ასევე დაეხმაროს "ახალგაზრდობის" მითის დასასრულს. ახალგაზრდობის ნამდვილი თვისება არანაირად არ შეიძლება მივაწეროთ იმ თაობას, რომელიც წინამდებარე ნარკვევის დასაწყისში ვახსენეთ (და ამიტომაც ჩავსვით სიტყვები „ახალგაზრდობა“ და „ახალგაზრდები“ ბრჭყალებში). უფრო სწორად, ამ თაობასთან დაკავშირებით, შეიძლება ვისაუბროთ მისი ფსიქიკური ჩამორჩენის ბავშვურობაზე. და როდესაც საქმე არ ეხება ადამიანური ასპექტს, რაც თავიდანვე ასახავს დაშლილი ცივილიზაციის დაავადებას, საუკეთესო შემთხვევაში შეიძლება ითქვას, ის, რაც ერთხელ თქვა ბენედეტო კროჩემ, რაც სავსებით მართალია: ახალგაზრდის ერთადერთი პრობლემა არის ზრდასრული. დანარჩენი სისულელეა და მათ, ვინც სერიოზულ საკითხებს ეხება, ყურადღება უნდა გაამახვილონ ჩვენი საზოგადოებისა და მთლიანად ცივილიზაციის მიმართ პოზიციის დაკავების პრობლემაზე, ნამდვილი, რადიკალური, აღმშენებლური რევოლუციის სახელით.